

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Велка Млађеновића бб

Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341

E-mail: slglasnikrs@blic.net
slgl.finance@blic.net
slgl.oglasni@blic.net

Петак, 25. новембар 2011. године
БАЊА ЛУКА

Број 117 Год. XX
www.slglasnik.org

Жиро-рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Нуро-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

2042

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАНАТСКО-ПРЕДУЗЕТНИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

Проглашавам Закон о занатско-предузелничкој дјелатности, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјени Закона о занатско-предузелничкој дјелатности није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3046/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Долик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАНАТСКО-ПРЕДУЗЕТНИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, почетак, начини и престанак обављања занатско-предузелничке дјелатности, образовање и оспособљавање предузелника (стицање мајсторског звања), организовање предузелника и вођење регистра предузелника.

Члан 2.

Циљ доношења овог закона је развој и унапређење предузелништва, заштита старих и умјетничких заната и домаће радиности.

Члан 3.

(1) Забрањује се сваки вид дискриминације, насиља и узнемиравања на основу пола, језика, националне припадности, вјероисповијести, социјалног поријекла, образовања, имовног стања, политичког и другог увјерења у поступцима прописаним овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(2) Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

Члан 4.

(1) Пословима занатско-предузелничке дјелатности (у даљем тексту: предузелничка дјелатност), у смислу овог закона, сматра се свака привредна дјелатност утврђена важећом класификацијом дјелатности коју физичко лице обавља производњом, прометом и пружањем услуга на тржишту, ради стицања добити и за чије обављање није потребан други облик организовања.

(2) Посебан облик предузелничке дјелатности представља занатска дјелатност која обухвата занатску производњу, пружање занатских услуга, као и старе занате, умјетничке занате и домаћу радиност.

(3) Занатска производња је производња мањих серија производа уз коришћење машина и техничке опреме на начин који нема обиљежја индустријске производње.

(4) Занатске услуге обухватају поправку и одржавање производа, уређаја, објеката, као и вршење личних услуга.

(5) Министар надлежан за индустрију (у даљем тексту: министар), уз претходну сагласност министарства надлежног за поједину предузелничку дјелатност и прибављеног мишљења Занатско-предузелничке коморе Републике Српске, доноси правилник о дјелатностима које се сматрају занатском производњом и занатским услугама.

(6) Сматра се да предузелник обавља занатску дјелатност ако једну од дјелатности из става 5. овог члана обавља као претежну дјелатност.

Члан 5.

(1) Старим занатима, у смислу овог закона, сматрају се дјелатности израде и дораде предмета претежно ручним радом, под условима и на начин којим се чува и одражава израз традиционалног народног стваралаштва, знања и вјештина.

(2) Умјетничким занатима, у смислу овог закона, сматрају се дјелатности обликовања племенитих материјала, камена, метала, текстила, стакла и других материјала, при чијој изради долази до изражаја лични укус и вјештина произвођача по замисли или нацрту ствараоца или другог лица.

(3) Домаћа радиност, у смислу овог закона, јесте дјелатност израде, дораде и оплемењивања предмета код којих преовладава ручни рад и који имају естетско обиљежје народне умјетности.

(4) Ради очувања традиције министар доноси правилник којим се прописују дјелатности које се сматрају старим и умјетничким занатима и домаћом радиности, начин њиховог сертификаковања и вођење евиденције о издатим сертификатима.

Члан 6.

(1) Предузетник, у смислу овог закона, јесте физичко лице које обавља предузетничку дјелатност у своје име и за свој рачун ради стицања добити, и као такав уписан је у регистар предузетника.

(2) Предузетник може обављати једну или више дјелатности од којих је једна претежна, ако испуњава услове за њихово обављање.

(3) Предузетничке дјелатности одређују се по шифри и називу дјелатности, а према најнижем хијерархијском нивоу важеће класификације дјелатности.

(4) Претежну дјелатност приликом подношења захтјева за обављање предузетничке дјелатности одређује предузетник.

Члан 7.

(1) Предузетничка дјелатност може се обављати у пословном простору, стамбеном простору или без пословног простора.

(2) Предузетничка дјелатност за коју је потребан пословни простор обавља се у облику радње, радионице, канцеларије, бироа, агенције, студија, пансиона, атељеа, салона, лабораторије и слично.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, предузетник који по правилу послује у пословном простору може обављати дјелатност и ван пословног простора, када је по природи саме дјелатности такво обављање могуће или уобичајено.

(4) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима за чије обављање није потребан пословни простор, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

(5) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима које се могу обављати у стамбеном простору, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за просторно уређење и грађевинарство и министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

Члан 8.

(1) Више физичких лица (ортака) може заједнички обављати предузетничку дјелатност.

(2) Одредбе овог закона које се односе на обављање предузетничке дјелатности примјењују се и на заједничко обављање предузетничке дјелатности, ако није другачије прописано овим законом.

Члан 9.

(1) Предузетник обавља предузетничку дјелатност сопственим средствима рада која одговарају техничкој природи обављања дјелатности.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, предузетник при обављању предузетничке дјелатности може користити средства рада и пословни простор по основу закупа или по другим основима.

Члан 10.

(1) Предузетник може запошљавати раднике.

(2) Међусобна права, обавезе и одговорности предузетника и лица које запошљава уређују се уговором о раду, који се закључује у складу са Законом о раду, колективним уговором и другим прописима којима се уређују радни односи.

(3) Изузетно од става 2. овог члана предузетнику који обавља дјелатност старих и умјетничких заната, односно домаће радности могу помагати чланови породичног домаћинства без заснивања радног односа, на начин да раде у његовом присуству.

(4) Члановима породичног домаћинства, у смислу овог закона, сматрају се брачни супружник, дјеца и родитељи, усвојеници и усвојоци, пасторчад и лица која је предузетник дужан да издржава, а која живе у заједничком домаћинству.

Члан 11.

Одредбе закона и других прописа из области радних односа, техничке опремљености, заштите на раду и зашти-

те и унапређивања животне средине, као и други прописани услови који се односе на привредна друштва, примјењују се на обављање предузетничке дјелатности.

Члан 12.

(1) Предузетник је одговоран за законито пословање и за законит рад лица која запошљава.

(2) Предузетник за све обавезе настале у вези са обављањем предузетничке дјелатности одговара cjелокупном својом имовином.

(3) Одговорност за обавезе из става 2. овог члана не престаје брисањем предузетника из регистра предузетника.

Члан 13.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе својим актом одређује распоред почетка и завршетка радног времена за поједине дјелатности.

II - ОБАВЉАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

1. Начин обављања предузетничке дјелатности

Члан 14.

Предузетничка дјелатност може се обављати као основно, допунско и додатно занимање.

Члан 15.

(1) Физичко лице које није у радном односу обавља предузетничку дјелатност као основно занимање.

(2) Физичко лице може обављати предузетничку дјелатност као допунско занимање искључиво личним радом, најдуже до половине седмичног пуног радног времена, под условом да је у радном односу код другог послодавца са пуним радним временом.

(3) Физичко лице које обавља предузетничку дјелатност као допунско занимање мора испуњавати услове прописане овим законом.

(4) Физичко лице које је у радном односу на неким другим пословима или је корисник пензије може да као додатно занимање региструје и обавља предузетничку дјелатност ако запосли лице које испуњава услове за обављање тражене дјелатности.

(5) Физичко лице може регистровати сезонско обављање предузетничке дјелатности најдуже на период до шест мјесеци у току једне календарске године.

(6) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима које се могу обављати сезонски и услове за њихово обављање, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

Члан 16.

(1) Предузетничку дјелатност може заједнички обављати више физичких лица (ортака), а највише десет, о чему се закључује уговор.

(2) Уговор којим се уређују међусобни односи ортака обавезно садржи: име и презиме и јединствени матични број за сваког ортака, шифру и назив претежне дјелатности и других дјелатности, пословно сједиште, оснивачка улагања и учешће у расподјели, заступање и представљање, услове и начин за приступање, односно иступање и начин престанка заједничког обављања дјелатности.

(3) Сви ортаци потписују захтјев за издавање рјешења за обављање предузетничке дјелатности, а уз захтјев, осим доказа о испуњености услова прописаних овим законом, прилаже се и уговор из става 2. овог члана.

(4) Ако је за обављање предузетничке дјелатности неопходно задовољити услове у погледу стручне спреме, довољно је да доказ о испуњености услова приложи један од ортака или да запосли лице са одговарајућом стручном спремом.

(5) Заједничко обављање предузетничке дјелатности престаје ако се број ортака сведе на једног.

(6) У случају из става 5. овог члана може се извршити промјена начина обављања дјелатности из заједничког у

самостално обављање предузетничке дјелатности, на основу захтјева и уговора о раскиду заједничког обављања дјелатности.

(7) Промјена начина обављања дјелатности могућа је и из самосталног обављања дјелатности у заједничко обављање дјелатности под условима из става 1. овог члана.

(8) Рјешење о промјени начина обављања дјелатности доставља се надлежним органима у складу са чланом 21. став 4. овог закона.

2. Услови за обављање дјелатности

Члан 17.

(1) Предузетник може обављати предузетничку дјелатност ако испуњава сљедеће услове:

- а) да је пунољетан,
- б) да му правоснажном одлуком надлежног органа није изречена мјера забране обављања те дјелатности,
- в) да има општу здравствену способност и посебну здравствену способност ако је то законом прописано за обављање одређених дјелатности,
- г) да има одговарајућу стручну спрему или да запосли лице са одговарајућом стручном спремом ако је то посебним законом прописано за обављање одређених дјелатности и
- д) да поседује опрему, односно средства рада, кадрове и одговарајући пословни простор, осим ако природа дјелатности то не захтијева.

(2) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити доказ о запосленом раднику, а тај услов се проверава у инспекцијском прегледу.

Члан 18.

(1) Пословни простор, у смислу овог закона, јесте простор израђен у складу са урбанистичко-грађевинским прописима, а што утврђује надлежни орган рјешењем о одобрењу за употребу.

(2) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити одобрење за употребу, али се ова чињеница проверава заједно са утврђивањем постојања услова из члана 17. став 1. тачка д) овог закона.

3. Одобрење за обављање предузетничке дјелатности

Члан 19.

(1) Физичко лице које намјерава да обавља предузетничку дјелатност подноси захтјев надлежном органу јединице локалне самоуправе за послове привреде на чијем подручју жели имати сједиште.

(2) Правилник о садржају и облику захтјева за обављање, промјене података и престанак обављања предузетничке дјелатности доноси министар.

(3) Уз захтјев се прилажу докази о испуњености услова из члана 17. т. а) до г) овог закона у оригиналу или овјереним копијама.

(4) Зависно од врсте предузетничке дјелатности, посебним прописом може се утврдити обавеза подношења овјерене писане изјаве о испуњености услова у погледу опреме, односно средстава рада, кадрова, одговарајућег пословног простора, као и других услова уз захтјев из става 1. овог члана.

(5) Ако је захтјев непотпун или садржи друге недостатке, односно ако уз захтјев нису приложени потребни докази, надлежни орган јединице локалне самоуправе затражиће од подносиоца захтјева да у року од осам дана отклони недостатке.

(6) Надлежни орган јединице локалне самоуправе обезбједиће доступност информација о процедури, условима и потребним документима за подношење захтјева за издавање рјешења за обављање предузетничке дјелатности.

Члан 20.

(1) На захтјев страног држављанина, надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси рјешење о одобрењу обављања предузетничке дјелатности ако испуњава услове

утврђене у члану 17. овог закона, а може почети са обављањем дјелатности по добијању радне дозволе.

(2) Страни држављанин дужан је да достави овјерену копију радне дозволе органу из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана издавања рјешења о обављању предузетничке дјелатности.

Члан 21.

(1) Рјешење којим се предузетнику одобрава обављање дјелатности доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на основу поднесеног захтјева и приложених доказа у складу са овим законом.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да подносиоцу захтјева изда рјешење о одобрењу обављања дјелатности, најкасније у року од пет радних дана од дана пријема потпуног захтјева.

(3) Рјешење о одобрењу обављања дјелатности обавезно садржи име и презиме, адресу и јединствени матични број предузетника, пословно име и сједиште предузетника, шифру и назив претежне дјелатности и других дјелатности у складу са важећом класификацијом дјелатности.

(4) Након издавања рјешења из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе врши упис предузетника у регистар предузетника.

(5) Рјешење о одобрењу обављања дјелатности доставља се надлежној организационој јединици Пореске управе, надлежном инспекцијском органу и Занатско-предузетничкој комори Републике Српске (у даљем тексту: Комора) у року од пет дана од дана издавања рјешења.

(6) Предузетник може да обавља само оне дјелатности које су наведене у рјешењу о одобрењу обављања дјелатности.

(7) Предузетник је дужан да почне са обављањем дјелатности најкасније у року од 30 дана од дана достављања рјешења из става 1. овог члана.

(8) Испуњеност услова за обављање дјелатности проверава надлежни инспекцијски орган у року од 45 дана од дана пријема рјешења о одобрењу обављања дјелатности.

(9) Ако је посебним прописом, као услов за обављање одређене предузетничке дјелатности, предвиђено прибављање одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа, предузетник може почети да обавља дјелатност по добијању одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа.

(10) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити доказ о посједовању сагласности надлежног органа из става 9. овог члана, а ова чињеница проверава се у инспекцијском прегледу.

Члан 22.

(1) Ако подносилац захтјева не поступи на начин и у року из члана 19. став 5. овог закона, надлежни орган јединице локалне самоуправе одбациће закључком захтјев за издавање рјешења о одобрењу обављања предузетничке дјелатности.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе одбиће рјешењем захтјев за издавање рјешења о одобрењу обављања предузетничке дјелатности у случају када подносилац захтјева тражи обављање дјелатности коју може обављати искључиво правно лице.

(3) Против аката из ст. 1. и 2. овог члана дозвољена је жалба министарству надлежном за дјелатност на коју се рјешење односи.

Члан 23.

(1) На захтјев физичког лица које намјерава да почне са обављањем предузетничке дјелатности, а не располаже пословним простором или средствима рада, надлежни орган може издати рјешење о одобравању припремних радњи за обављање предузетничке дјелатности, а најдуже на период до годину дана.

(2) Рјешење из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе уписује у регистар предузетника.

(3) Прије почетка обављања предузетничке дјелатности лице из става 1. овог члана дужно је да се обрати надлежном органу јединице локалне самоуправе са захтјевом за издавање рјешења из члана 21. став 1. и приложи овјерену писану изјаву из члана 19. став 4. овог закона ако је посебним прописом предвиђено њено подношење.

4. Сједиште и пословно име

Члан 24.

(1) Сједиште предузетника је мјесто у коме предузетник обавља дјелатност.

(2) Ако за обављање дјелатности није потребан пословни простор, сједиштем се сматра мјесто у којем предузетник има пребивалиште.

Члан 25.

(1) Предузетник може промијенити сједиште на подручју јединице локалне самоуправе у којој обавља дјелатност, као и да пренесе сједиште на подручје друге јединице локалне самоуправе.

(2) У случајевима из става 1. овог члана предузетник подноси захтјев за промјену сједишта и рјешење о обављању дјелатности надлежном органу јединице локалне самоуправе на чијем ће подручју бити ново сједиште.

(3) Надлежни орган јединице локалне самоуправе из става 2. овог члана, у року од пет радних дана од дана пријема захтјева доноси рјешење о промјени сједишта и уписује предузетника у регистар.

(4) Ако је посебним прописом уређено, уз захтјев из става 3. овог члана прилаже се и овјерена писана изјава из члана 19. став 4. овог закона.

(5) Орган који је донио рјешење о промјени сједишта предузетника о томе обавјештава надлежне органе из члана 21. став 5. овог закона, као и орган претходног сједишта, ако је промјена на подручје друге јединице локалне самоуправе, ради брисања предузетника из регистра.

Члан 26.

(1) Пословно име је назив уписан у регистар код надлежног органа јединице локалне самоуправе под којим предузетник обавља дјелатност.

(2) Пословно име предузетника обавезно садржи назив уписан у регистар, име и презиме предузетника, опис дјелатности, ознаку с. п. (самостални предузетник) и сједиште, а може садржавати и посебне ознаке (цртежи, слике, ознаке којима се ближе одређује радња или дјелатност).

(3) Пословно име не може садржавати називе и ознаке који су у супротности са важећим прописима и међународним конвенцијама.

(4) Пословно име предузетника мора да се разликује од назива пословног имена другог предузетника тако да не изазива забуну о идентитету са другим предузетником на подручју исте јединице локалне самоуправе, односно забуну у погледу дјелатности предузетника.

(5) Ако више предузетника заједнички обавља дјелатност, пословно име садржи имена свих оснивача или једног или више њих и ознаку "и остали".

(6) Предузетник је дужан да пословно име истакне на улазу у објекат у сједишту и издвојеном простору, односно на улазу у стамбени објекат, ако дјелатност обавља у стамбеном простору.

(7) Ако предузетник обавља дјелатност изван сједишта, односно обавља дјелатност без пословног простора, дужан је да пословно име истакне на мјесту, односно објекту гдје такву дјелатност обавља.

(8) Промјену пословног имена предузетник је дужан да пријави надлежном органу, који доноси рјешење о промјени пословног имена и уписује промјену пословног имена у регистар предузетника.

(9) На питања која се односе на пословно име и која нису уређена овим законом примјењују се одредбе Закона о привредним друштвима.

5. Пословођа, издвојени пословни простор и дужности предузетника

Члан 27.

(1) Предузетник може писаним овлашћењем повјерити вођење пословања пословођи, који је у радном односу код предузетника.

(2) Вођење пословања посредством пословође може бити опште или ограничено, на један или више издвојених пословних простора.

(3) Ако су за обављање дјелатности предузетника прописани посебни услови у погледу стручне спреме и здравствене способности, пословођа мора испуњавати те услове.

(4) Пословођа води посао у име и за рачун предузетника.

(5) Предузетник пријављује вођење пословања посредством пословође надлежном органу јединице локалне самоуправе који врши његов упис у регистар предузетника.

Члан 28.

(1) Под издвојеним пословним простором, у смислу овог закона, подразумијева се један или више локацијских, односно међусобно одвојених пословних простора у којима се обавља регистрована предузетничка дјелатност.

(2) Предузетник може обављати регистроване дјелатности у једном или више издвојених пословних простора који морају да испуњавају услове из члана 18. овог закона.

(3) Предузетник има обавезу да у сваком издвојеном пословном простору запосли радника, а у издвојеном пословном простору у којем запошљава више од три радника именује пословођу.

(4) Обављање предузетничке дјелатности у издвојеном пословном простору предузетник пријављује надлежном органу јединице локалне самоуправе.

(5) Орган из става 4. овог члана доноси рјешење о обављању дјелатности у издвојеном пословном простору, које уписује у регистар и о томе обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона, и надлежни орган сједишта предузетника ако је издвојени пословни простор на подручју друге јединице локалне самоуправе.

Члан 29.

Предузетник је дужан да:

а) у пословном простору или за вријеме обављања дјелатности посједује рјешење о одобрењу обављања дјелатности,

б) одобрено дјелатност обавља квалитетно у складу са прописима, добрим пословним обичајима и пословним моралом,

в) на видном мјесту истакне радно вријеме и да га се придржава,

г) на видном мјесту истакне цјеновник својих производа, односно услуга на начин доступан купцима, односно корисницима услуга,

д) купцу, односно кориснику услуга изда рачун о продајој роби, односно извршеним услугама,

ђ) гарантује квалитет производа, односно услуга и отклони недостатке или надокнади причињену штету купцу производа, односно кориснику услуга, у складу са важећим прописима и стандардима,

е) води прописану евиденцију о обављању дјелатности,

ж) пријави промјену пословног сједишта,

з) спроводи прописане мјере заштите на раду и заштите животне средине које се односе на обављање регистрованих дјелатности,

и) закључи уговор са радником у складу са законом, колективним уговором и другим прописима којима се уређују радни односи,

ј) пријави вођење пословања посредством пословође и

к) обавијести надлежни орган јединице локалне самоуправе у случају непостојања услова за обављање предузетничке дјелатности.

6. Привремени престанак и престанак обављања дјелатности

Члан 30.

(1) У току пословања предузетник може привремено престати да обавља предузетничке дјелатности у укупном трајању до шест мјесеци у периоду од двије године.

(2) Захтјев за привремени престанак обављања дјелатности садржи разлоге и трајање привременог престанка, и подноси се надлежном органу јединице локалне самоуправе прије престанка или најкасније у року од осам дана од дана престанка обављања дјелатности.

(3) Евиденцију о укупном трајању привременог престанка обављања дјелатности води надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(4) Изузетно, предузетник може престати да обавља предузетничке дјелатности и дуже од рока из става 1. овог члана у сљедећим случајевима:

а) болести, стручног усавршавања или наступања више силе, најдуже до двије године непрекидно и

б) коришћења породилског одсуства, најдуже до навршене треће године живота дјетета.

(5) Уз захтјев за привремени престанак обављања дјелатности из става 2. овог члана прилажу се и одговарајући докази.

(6) За вријеме привременог престанка обављања предузетничке дјелатности предузетнику није допуштено обављање дјелатности.

(7) О окончању привременог престанка и поновном почетку обављања предузетничке дјелатности предузетник је дужан да писаним путем обавјести надлежни орган најкасније у року од осам дана по истеку времена привременог престанка обављања дјелатности.

(8) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о привременом престанку обављања предузетничке дјелатности, односно поновном почетку обављања предузетничке дјелатности доноси рјешење које уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

Члан 31.

(1) Предузетник престаје да обавља дјелатност одјавом или по сили закона.

(2) Захтјев за одјаву обављања дјелатности подноси се писаним путем, прије престанка рада, код надлежног органа јединице локалне самоуправе, који доноси рјешење о престанку обављања дјелатности и брише предузетника из регистра.

(3) Ако у захтјеву за одјаву није наведен датум престанка обављања дјелатности, престанак се утврђује даном подношења захтјева за престанак обављања дјелатности и не може се утврдити ретроактивно.

(4) Против рјешења о престанку обављања дјелатности, донесеним на основу захтјева за одјаву или по сили закона, дозвољена је жалба министарству надлежном за дјелатност на коју се рјешење односи.

Члан 32.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе на основу сазнања и утврђеног чињеничног стања доноси рјешење о престанку обављања дјелатности по сили закона и брише предузетника из регистра у сљедећим случајевима:

а) смрти предузетника, ако не буде поднесен захтјев за наставак обављања дјелатности у року од 90 дана,

б) ако се оставински поступак не оконча у складу са чланом 33. став 5. овог закона,

в) ако се у периоду од три мјесеца достављање два писмена надлежног органа јединице локалне самоуправе или органа управе упућено на сједиште предузетника не може извршити и да је писмено које се требало уручити било истакнуто 15 дана на огласној табли јединице локалне самоуправе,

г) ако је предузетнику правоснажним актом изречена заштитна мјера забране обављања дјелатности,

д) ако предузетник не поднесе захтјев у складу са чланом 23. став 3. овог закона,

ђ) ако предузетник не пријави наставак рада у складу са чланом 30. став 7. овог закона,

е) даном ступања на издржавање казне, ако буде осуђен правоснажном пресудом на казну затвора дужу од шест мјесеци,

ж) губитком пословне способности, ако не буде поднесен захтјев за наставак обављања дјелатности у року од 30 дана,

з) ако страни држављанин не достави радну дозволу у року из члана 20. став 2. овог закона,

и) ако предузетник у прописаном року не усклади пословање са овим законом и

ј) ако надлежни орган утврди да је предузетнику издаато рјешење о обављању дјелатности на основу лажних исправа, које се односе на услове за обављање предузетничке дјелатности.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси рјешење о престанку обављања дјелатности, брише предузетника из регистра и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона, ако надлежни Суд части при Комори предложи да се за предузетника донесе рјешење о престанку обављања дјелатности.

7. Наставак обављања дјелатности

Члан 33.

(1) У случају смрти предузетника, члан породичног домаћинства, односно насљедник може да настави обављање дјелатности лично или посредством запосленог радника - привременог пословође који испуњава услове из члана 17. овог закона.

(2) Захтјев за наставак обављања дјелатности подноси се најкасније у року од 90 дана од дана смрти предузетника.

(3) Уз захтјев за наставак обављања дјелатности из става 1. овог члана прилажу се извод из матичне књиге умрлих за предузетника, докази о испуњењу услова из члана 17. овог закона и међусобни споразум о наставку обављања дјелатности који потписују чланови породичног домаћинства, односно насљедници.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о наставку обављања дјелатности из става 1. овог члана доноси рјешење, наставак уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

(5) Наставак обављања дјелатности траје до окончања оставинског поступка, а најдуже двије године.

(6) Насљедник који је наслиједио имовину која је у вези са обављањем предузетничке дјелатности, ако намјерава да настави обављање дјелатности, дужан је да надлежном органу јединице локалне самоуправе поднесе захтјев у складу са чланом 19. овог закона.

Члан 34.

(1) У случају губитка пословне способности предузетника, именовани старалац предузетника може наставати обављање дјелатности лично или посредством запосленог радника који испуњава услове из члана 17. овог закона.

(2) Захтјев за наставак обављања дјелатности подноси се најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности одлуке којом је утврђена пословна неспособност предузетника.

(3) Уз захтјев за наставак обављања дјелатности из става 2. овог члана прилаже се правоснажна судска одлука о одузимању пословне способности и докази из члана 17. овог закона.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о наставку обављања дјелатности из става 1. овог члана доноси рјешење, наставак уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

(5) У случају ступања на издржавање казне затвора дуже од шест мјесеци предузетник може наставити обављање дјелатности посредством пословође који испуњава услове из члана 17. овог закона.

8. Регистар предузетника

Члан 35.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе води регистар предузетника.

(2) У регистар из става 1. овог члана обавезно се уписују подаци о предузетницима прописани овим законом.

(3) Министар доноси правилник о садржају и начину вођења регистра из става 1. овог члана.

Члан 36.

(1) Јединствени регистар предузетника је јавна књига која обједињава податке из регистра предузетника јединица локалне самоуправе и других извора.

(2) Комора води јединствени регистар предузетника.

(3) Корисници података јединственог регистра предузетника су: предузетници, Влада, министарства, јединице локалне самоуправе, развојне агенције и други субјекти који раде на унапређивању привреде.

(4) Начин вођења јединственог регистра предузетника уређује се правилником о вођењу јединственог регистра предузетника, који доноси Комора уз сагласност министарства.

III - МАЈСТОРСКО ЗВАЊЕ

Члан 37.

Мајсторско звање обезбјеђује стицање специфичних стручно-теоријских и практичних знања за обављање одређене занатске дјелатности, вјештина и компетенција потребних за самостално вођење пословања, те знања потребних за обучавање других лица у занатској дјелатности.

Члан 38.

(1) Занатлија је физичко лице које је стручно оспособљено за обављање занатске дјелатности.

(2) Звање мајстора занатлија стиче полагањем мајсторског испита.

(3) Занатлија може приступити полагању мајсторског испита ако испуњава сљедеће услове:

а) поседује одговарајућу средњу стручну спрему и најмање двије године радног искуства у занату за који жели стећи мајсторско звање или

б) има најмање пет година радног искуства у занимању за које жели да полаже мајсторски испит, а не поседује одговарајућу средњу стручну спрему.

(4) Посебним прописом за одређену занатску дјелатност може се прописати обавезност посједовања мајсторског звања за њено обављање.

Члан 39.

(1) Мајсторски испит полаже се пред комисијом, коју именује министар уз претходно прибављено мишљење Завода за образовање одраслих.

(2) Члановима комисије припада накнада за рад.

(3) На мајсторском испиту занатлија доказује практична и теоријска, струковна знања и вјештине неопходне за самостално обављање заната и знања потребна за обучавање других лица.

(4) Чланови комисије за полагање теоријског дијела испита именују се из евиденције наставника коју води Завод за образовање одраслих, а чланови комисије за полагање практичног дијела испита именују се из евиденције коју води Комора.

(5) Програм мајсторског испита доноси министарство надлежно за одређену занатску дјелатност, на приједлог Завода за образовање одраслих, који претходно прибавља мишљења министарства надлежног за предузетништво за дио који обухвата потребна знања за самостално вођење

посла и министарства надлежног за образовање за дио који обухвата знања потребна за обучавање других лица.

(6) Правилник о начину полагања мајсторског испита, услови и документација која се прилаже приликом полагања мајсторског испита, начин формирања, дужности и накнада за рад чланова комисије, оцјењивање и трајање испита, поступак у случају приговора кандидата и садржај увјерења о мајсторском звању доноси министар, уз претходно прибављено мишљење Завода за образовање одраслих.

(7) Регистар занатлија са положеним мајсторским испитом води Комора.

(8) Трошкове полагања мајсторског испита сноси кандидат.

Члан 40.

(1) Комора може организовати центре за обуку.

(2) Припрему за полагање мајсторског испита из теоријског дијела, у складу са условима и процедурама предвиђеним прописима који уређују област образовања одраслих, могу организовати и организатори образовања одраслих.

(3) У центрима за обуку може се вршити практични дио обуке ученика у средњим школама и практични дио обуке полазника образовања одраслих у складу са овим законом и другим прописима.

(4) Одобрење за рад центара који врше практични дио обуке за програме образовања одраслих издаје Завод за образовање одраслих према процедури која се односи на издавање одобрења организаторима образовања одраслих.

(5) Обављање практичног дијела обуке из програма образовања одраслих може се вршити и у занатским радњама које испуњавају услове за обуку и имају закључен уговор са центром за обуку или другим организатором образовања одраслих.

(6) Радња у којој се изводи практична обука мора бити опремљена за обучавање у складу са прописаним условима.

(7) Испуњеност услова из става 5. овог члана утврђује Комора, која води регистар занатских радњи које могу вршити практичну обуку полазника образовања одраслих и обавјештава Завод за образовање одраслих о упису радњи у регистар.

(8) На питања која нису уређена овим законом, а односе се на полагање мајсторског испита, примјењују се одредбе прописа којима је уређена област образовања одраслих.

(9) Надзор над законитошћу спровођења полагања мајсторског испита, рада центара за обуку и занатлија које врше практичну обуку из програма образовања одраслих спроводи Завод за образовање одраслих.

IV - ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

Члан 41.

(1) Комора је самостална, стручно-пословна, невладинна и непрофитна асоцијација која заступа и усклађује заједничке интересе предузетника на подручју Републике Српске и којој је овим законом повјерено вршење јавних овлашћења.

(2) Комора је правно лице са сједиштем у Бањој Луци.

(3) Рад Коморе је јаван.

Члан 42.

(1) Предузетници постају чланови Коморе уписом у регистар предузетника.

(2) Чланови Коморе могу бити и друге организације, асоцијације и струковна удружења предузетника који за то изразе интерес, а у складу са Статутом Коморе.

Члан 43.

(1) Комора организује свој рад у једној или више јединица локалне самоуправе које су територијално повезане

посредством удружења предузетника (у даљем тексту: удружење) као основне организационе јединице јединственог коморског система.

(2) Комора може свој рад организovati и посредством канцеларија и подручних комора у складу са Статутом.

(3) Организација и дјелокруг рада, међусобна права и обавезе између Коморе и организационих јединица утврђују се овим законом, статутом и одлукама Скупштине Коморе.

Члан 44.

(1) Статутом удружења и подручне коморе уређују се органи, начин њиховог избора, задаци, међусобна права и обавезе чланова удружења и подручне коморе, унутрашња организација, територија дјеловања, изборне процедуре и друга питања од значаја за рад удружења и подручне коморе.

(2) На статут удружења и подручне коморе сагласност даје Комора.

Члан 45.

(1) Задаци удружења у складу са овим законом су да:

а) заступа интересе чланова удружења пред надлежним органима јединице локалне самоуправе,

б) покреће иницијативе, даје приједлоге и мишљења надлежним органима јединице локалне самоуправе приликом доношења политика локалног развоја, програма подршке и других докумената и мјера од интереса за чланове удружења,

в) информише и пружа савјетодавне и друге услуге својим члановима приликом оснивања и обављања дјелатности,

г) организује и учествује у манифестацијама и другим скуповима којима се промовишу производи и услуге чланова удружења у земљи и иностранству,

д) сарађује са надлежним органом јединице локалне самоуправе при одређивању радног времена предузетничких објеката,

ђ) промовише упис у средње стручне школе, стицање мајсторског звања, стручних и других знања од интереса за обављање дјелатности предузетника при чему може организовати презентације, семинаре и обуке,

е) подстиче и развија дјелатност старих заната, умјетничких заната и домаће радности,

ж) сарађује са удружењима, невладиним и другим организацијама предузетника и

з) спроводи задатке повјерене од Коморе и друге послове од интереса за своје чланове у складу са овим законом и Статутом.

(2) Удружење усклађује програмске активности са програмима рада Коморе.

(3) Удружење је дужно да сачини и достави годишњи програм рада и финансијског плана пословања, годишњи извјештај о раду и финансијски извјештај, као и друге анализе и информације за потребе Коморе.

Члан 46.

(1) Задаци Коморе у складу са овим законом су:

а) да заступа интересе чланова Коморе пред надлежним органима и организацијама Републике Српске,

б) да покреће иницијативе, даје приједлоге и мишљења надлежним органима и организацијама у вези са доношењем прописа и мјера које се тичу предузетништва и предузетника,

в) да пружа услуге пословног савјетовања, стручне и савјетодавне помоћи приликом оснивања и пословања радње, као и да пружа консултантске услуге у складу са исказаним интересима чланова Коморе,

г) да промовише производе и услуге чланова Коморе у земљи и иностранству и посредством интернета, организовање наступа на сајмовима, издавање публикација, каталога и гласила и вршење других промотивних активности,

д) промоција, информисање, савјетовање и учествовање у активностима и пословима који су у вези са средњим стручним образовањем, стицањем мајсторског звања, доквалификацијом, преквалификацијом и оспособљавањем за потребе предузетничких дјелатности, старим и умјетничким занатима и домаћом радиношћу,

ђ) анализа тржишних услова и могућности развоја предузетништва,

е) пословно повезивање, усклађивање интереса, подстицање лојалне конкуренције и сузбијање нелојалне конкуренције, заштита добрих пословних обичаја, пословног морала и развијање пословних односа на домаћем и иностраном тржишту чланова Коморе, сарадња са другим организацијама и коморама,

ж) да подстиче унапређивање квалитета производа и услуга, увођења иновација, заштите животне средине, заштите на раду, заштите потрошача и промовисање енергетске ефикасности,

з) да развија информациони систем и пословно информисање, те информише чланство о стручним, пословним и технолошким питањима и новостима из дјелокруга рада,

и) да доставља информације по захтјеву надлежног министарства,

ј) заштита и унапређивање занатских дјелатности, старих и умјетничких заната и домаће радности,

к) да подстиче, помаже, координира и врши надзор над радом и испуњавањем законом и Статутом прописаних задатака организационих јединица Коморе,

л) да води јединствени регистар предузетника и евиденције о организационим јединицама Коморе,

љ) да врши јавна овлашћења која су повјерена Комори овим законом и другим законима,

м) да издаје потврде о производима својих чланова, а које нису прописане другим прописом и

н) да обавља и друге послове у складу са законом и Статутом.

(2) О вршењу јавних овлашћења Комора подноси извјештај одговарајућем органу у складу са повјереним овлашћењима.

Члан 47.

(1) Органи Коморе су Скупштина, Управни одбор и директор.

(2) При избору чланова за Скупштину и Управни одбор Коморе уважаваће се струковна, територијална и полна структура чланова Коморе.

(3) Мандат члановима органа Коморе из става 1. овог члана траје четири године са могућношћу поновног именовања на још један мандатни период.

(4) Изабрани члан органа Коморе може обављати само једну дужност у органима Коморе.

(5) Право избора и обављања дужности члана Скупштине и Управног одбора има искључиво предузетник са важећим уписом у регистар предузетника.

(6) Директор Коморе бира се посредством јавног конкурса.

Члан 48.

(1) Скупштина Коморе је највиши представнички орган, а чине је, у складу са Статутом, изабрани представници удружења.

(2) Надлежности Скупштине из става 1. овог члана су:

а) доноси статут и пословник о раду,

б) доноси општа акта, осим акта о систематизацији радних мјеста, који доноси директор,

в) утврђује ставове и даје смјернице за рад органа и тијела Коморе,

г) усваја програм рада, финансијски план пословања, годишњи извјештај о пословању и извјештај независног ревизора,

- д) доноси етички кодекс,
- ђ) бира и разрјешава чланове Управног одбора и директора,
- е) одлучује о расписивању и спровођењу избора за органе Коморе,
- ж) бира и разрјешава чланове Суда части,
- з) одлучује о стицању и продаји непокретне имовине, задуживању и оптерећењу непокретне имовине,
- и) бира независног ревизора за контролу материјално-финансијског пословања и финансијских извјештаја,
- ј) одлучује о сарадњи са коморама у земљи и иностранству, као и са међународним организацијама и
- к) обавља и друге послове предвиђене овим законом и Статутом Коморе.

(3) Скупштина редовно засједа најмање једном годишње на основу одлуке Управног одбора.

(4) Управни одбор сазива ванредну скупштину на основу писаног захтјева већине чланова Скупштине, односно на основу писаног захтјева најмање двије хиљаде предузетника са важећим уписом у регистар.

Члан 49.

(1) Управни одбор Коморе непосредно управља Комором, прати извршавање обавеза чланова Коморе, одлучује о коришћењу средстава Коморе, утврђује приједлоге појединачних и општих аката за Скупштину, утврђује приједлог програма рада, финансијски план пословања и годишњи извјештај о пословању, доноси пословник о свом раду и друга општа акта утврђена Статутом и обавља друге послове у складу са законом и статутом.

(2) Управни одбор Коморе има пет чланова, одлучује у сједницама и за свој рад одговара Скупштини Коморе.

(3) Сједнице Управног одбора сазива предсједник или већина чланова Управног одбора.

(4) Директор Коморе представља и заступа Комору, одговоран је за законитост рада Коморе, спровођење пословне политике, одлука Скупштине и Управног одбора, прати реализацију програма рада и финансијског плана, извјештава о пословању Коморе Управни одбор и Скупштину, припрема програм рада и финансијски план пословања и годишњи извјештај о пословању, доноси акт о систематизацији радних мјеста, има и друга права и обавезе утврђене законом и Статутом.

(5) Стручне, административно-техничке, савјетодавне и друге послове Коморе обавља Стручна служба Коморе, а њеним радом руководи директор.

Члан 50.

(1) При Комори постоји Суд части као независни орган.

(2) Суд части води поступке и одлучује о повредама пословних обичаја, уговора, тржишних правила и других прописа, неизвршавању обавеза чланова и непоштовању одлука органа Коморе.

Члан 51.

(1) Статутом Коморе, између осталог, уређују се:

- а) задаци и начин њиховог извршавања,
- б) састав, дјелокруг рада, начин одлучивања, поступак избора и разрјешења органа и тијела Коморе,
- в) права, обавезе и одговорност чланова,
- г) организација рада и јавност рада,
- д) територијална организација рада,
- ђ) задаци удружења, начин надзора над њиховим радом и извјештавање,
- е) сарадња са другим органима и организацијама у Републици Српској,
- ж) сарадња са коморама у земљи и иностранству, као и са међународним организацијама,
- з) поступак усвајања општих аката,
- и) начин финансирања,

ј) организација, састав, начин избора и надлежности Суда части и

к) друга питања од значаја за рад Коморе.

(2) Статут Коморе не може садржавати одредбе које нису у складу са задацима Коморе прописаним овим законом или су у противрјечности са другим прописима.

(3) Статут Коморе објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

(4) Осим Статута, Комора има и друге опште акте којима се уређује начин рада стручне службе, организација и систематизација радних мјеста, врсте и висине накнада запослених и чланова органа Коморе, услуге намијењене члановима које се финансирају из чланарине и друга питања.

(5) Поступак набавке робе, услуга и радова врши се у складу са Законом о јавним набавкама.

(6) С циљем поштовања начела јавности рада Коморе општи акти из става 4. овог члана биће јавно доступни.

Члан 52.

(1) Средства за финансирање Коморе и организационих јединица Коморе обезбјеђују се из чланарине, прихода од накнада за услуге које пружа Комора и других извора.

(2) Скупштина Коморе одлуком утврђује висину годишње чланарине, начин обрачуна, међусобну расподелу између Коморе и организационих јединица, рокове и начин уплате чланарине, а која на годишњем нивоу не може бити већа од 24 КМ.

(3) Одлука Скупштине из става 2. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

(4) Средства прикупљена од наплаћене чланарине користе се за финансирање рада и програмских задатака, а дијеле се у износу од 30% за Комору и 70% за организационе јединице Коморе.

V - НАДЗОР

Члан 53.

(1) Надзор над спровођењем одредаба овог закона и на основу њега донесених прописа врше Министарство индустрије, енергетике и рударства и одговарајућа министарства надлежна за поједину предузетничку дјелатност, као и други органи када су за то овлашћени посебним прописима.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и на основу њега донесених прописа врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних републичких инспектора, односно инспектори у јединицама локалне самоуправе.

(3) Надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши и надлежна комунална полиција у складу са својим надлежностима.

Члан 54.

У вршењу инспекцијског надзора над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега надлежни инспектор, осим општих овлашћења прописаних Законом о инспекцијама у Републици Српској, предузима мјере и радње прописане одговарајућим прописима којима се уређује поједина предузетничка дјелатност.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:

- а) обавља допунско занимање супротно одредби члана 15. став 2. овог закона,
- б) обавља додатно занимање супротно одредби члана 15. став 4. овог закона,
- в) обавља предузетничку дјелатност супротно одредби члана 15. став 5. овог закона,
- г) обавља дјелатности које нису наведене у рјешењу о одобрењу обављања дјелатности (члан 21. став 6.),
- д) почне да обавља дјелатности без рјешења о одобрењу обављања дјелатности (члан 21. став 7.),

ђ) почне да обавља дјелатности супротно одредби члана 21. став 9. овог закона,

е) не обавља предузетничку дјелатност под пословним именом уписаним у регистар (члан 26. став 1.),

ж) не пријави промјену пословног имена (члан 26. став 8.),

з) не пријави обављање дјелатности у издвојеном простору (члан 28. став 4.),

и) не пријави промјену пословног сједишта (члан 29. тачка ж.),

ј) не обавијести надлежни орган јединице локалне самоуправе у случају престанка постојања услова за обављање дјелатности (члан 29. тачка к) и

к) за вријеме привременог престанка обављања предузетничке дјелатности обавља дјелатност (члан 30. став 6.).

(2) За поновљене прекршаје из става 1. овог члана може се предузетнику изрећи и мјера забране обављања дјелатности у трајању од три мјесеца до годину дана.

(3) За прекршај из става 1. т. в), г), д), ђ) и ј) овог члана казниће се и пословођа новчаном казном од 500 до 1.000 КМ.

Члан 56.

(1) Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:

а) поступа супротно одредби члана 10. став 3. овог закона,

б) не истакне пословно име (члан 26. ст. 6. и 7.),

в) поступи супротно одредби члана 27. став 3. овог закона,

г) не пријави вођење пословања посредством пословође (члан 27. став 5.),

д) поступи супротно одредби члана 28. став 3. овог закона,

ђ) у пословном простору или за вријеме обављања дјелатности не посједује рјешење о одобрењу обављања дјелатности (члан 29. тачка а),

е) на видном мјесту не истакне радно вријеме и не придржава се прописаног почетка и завршетка радног времена (члан 29. тачка в.),

ж) на видном мјесту не истакне цјеновник својих производа, односно услуга на начин доступан купцима, односно корисницима услуга и не придржава се цјеновника (члан 29. тачка г),

з) купцу, односно кориснику услуга не изда рачун о продатој роби, односно извршеним услугама (члан 29. тачка д) и

и) не поднесе захтјев за привремени престанак обављања дјелатности (члан 30. став 2.).

(2) За прекршај из става 1. т. б), в), ђ), е), ж), з) и и) овог члана казниће се и пословођа новчаном казном од 100 до 500 КМ.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

(1) Предузетници којима је обављање дјелатности одобрено према раније важећем закону дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Предузетницима који не ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе рјешењем ће утврдити престанак обављања дјелатности и брисати предузетника из регистра најкасније у року од шест мјесеци од истека рока из става 1. овог члана.

Члан 58.

Комора, подручне коморе и удружења који су раније основани у складу са другим прописима дужни су да ускладе своју организацију и рад у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 59.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети следеће подзаконске акте:

а) Правилник о дјелатностима које се сматрају старим и умјетничким занатима и домаћом радиности (члан 5. став 4.),

б) Правилник о дјелатностима за чије обављање није потребан пословни простор (члан 7. став 4.),

в) Правилник о дјелатностима које се могу обављати у стамбеном простору (члан 7. став 5.),

г) Правилник о дјелатностима које се могу обављати сезонски (члан 15. став 6.),

д) Правилник о садржају и облику захтјева за обављање, промјене података и престанак обављања предузетничке дјелатности (члан 19. став 2.) и

ђ) Правилник о садржају и начину вођења регистра предузетника (члан 35. став 3.).

(2) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети следеће подзаконске акте:

а) Правилник о занатским дјелатностима (члан 4. став 5.) и

б) Правилник о начину полагања мајсторског испита (члан 39. став 6.).

(3) Управни одбор Коморе ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о вођењу јединственог регистра предузетника из члана 36. став 4. овог закона.

Члан 60.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о занатско-предузетничкој дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 39/03, 97/04, 34/06 и 60/07 и 72/07 - Пречишћени текст).

Члан 61.

Овај закон објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. јануара 2012. године.

Број: 01-1704/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2043

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ФОНДУ И ФИНАНСИРАЊУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3045/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ФОНДУ И ФИНАНСИРАЊУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се статус, дјелатност, организација, приходи и начин коришћења средстава Фонда за за-

штиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд), као и услови, поступак и начин финансирања заштите животне средине и енергетске ефикасности.

Члан 2.

(1) Оснивач Фонда је Република Српска (у даљем тексту: Република).

(2) Права и одговорности оснивача из става 1. овог члана врши Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

(3) Надзор над радом Фонда и примјеном одредаба овог закона врши министарство надлежно за заштиту животне средине (у даљем тексту: Министарство).

Члан 3.

(1) Фонд послује под називом: Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске.

(2) Фонд има својство правног лица са јавним овлашћењима и уписује се у судски регистар.

(3) Сједиште Фонда је у Бањој Луци.

Члан 4.

Фонд управља и располаже средствима за послове и намјене утврђене овим законом у име и за рачун Републике.

Члан 5.

(1) Имовину Фонда чине ствари, права и остала средства оснивача, као и средства која Фонд оствари на други начин у складу са законом.

(2) Фонд за своје обавезе одговара својом имовином.

Члан 6.

Фонд не може без сагласности Владе оптеретити или отуђити непокретности и другу имовину и не може закључити друге правне послове чија вриједност прелази износ утврђен статутом Фонда.

Члан 7.

У обављању послова Фонд има јавна овлашћења за:

а) доношење рјешења обвезницима плаћања накнада прописаних законом којим се уређује одрживо управљање природним вриједностима и заштита животне средине (у даљем тексту: накнада),

б) утврђивање детаљнијих услова које морају испуњавати корисници средстава Фонда, услова и начина додјеливања средстава, критеријума и мјерила за оцјењивање приједлога пројеката, односно захтјева за додјеливање средстава која морају бити у складу са стратешким плановима републичких и локалних органа власти, вршењу надзора над реализацијом пројеката, начина праћења намјенског коришћења средстава и уговорених права и обавеза, као и других послова од значаја за додјеливање и коришћење средстава Фонда, у складу са овим законом и

в) предузимање мјера према корисницима средстава Фонда за ненамјенско коришћење средстава и неиспуњавање уговорених права и обавеза.

Члан 8.

Дјелатност Фонда обухвата послове у вези са прикупљањем средстава, као и финансирањем припреме, спровођења и развоја програма, пројеката и сличних активности у области очувања, одрживог коришћења, заштите и унапређивања животне средине, те у области енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије, а нарочито:

а) стручне и друге послове у вези са прибављањем, управљањем и коришћењем средстава Фонда,

б) иницирање, финансирање, посредовање и контролу реализације пројеката из дјелокруга рада Фонда,

в) посредовање у вези са финансирањем заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије из средстава међународних организација, финансијских институција и тијела, као и страних правних и физичких лица,

г) континуирано праћење програма, пројеката и осталих активности кроз мјерљиве ефекте заштите животне средине, количину уштеђене енергије и новца и смањење емисије загађивача,

д) вођење одвојених база података о програмима, пројектима и сличним активностима из подручја заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, те о потребним и расположивим финансијским средствима за њихово остваривање,

ђ) подстицање, успостављање и остваривање сарадње са међународним и домаћим финансијским институцијама и другим правним и физичким лицима ради финансирања заштите животне средине, енергетске ефикасности, као и обновљивих извора енергије у складу са интересима заштите животне средине Републике, стратешким документима, акционим и санационим плановима и другим плановима и програмима, као и закљученим међународним уговорима за намјене утврђене овим законом и

е) обављање других послова који су у вези са подстицањем и финансирањем заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, утврђених прописима којима се регулишу област заштите животне средине, енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.

Члан 9.

(1) Енергетска ефикасност, у смислу овог закона, представља развој и примјену технологија и мјера којима се остварују енергетске уштеде у сврху смањења исцрпљивања фосилних горива и смањења негативних утицаја на животну средину.

(2) Обновљиви извори енергије, у смислу овог закона, представљају:

а) облике енергије који се у природи могу наћи у слободном облику (биомаса, ријечни токови, сунце, вјетар, геотермална енергија, аеротермална енергија, биогасови и слично) и користе се локално у сврху повећања енергетске ефикасности,

б) електричну, топлотну или механичку енергију произведену из енергије сунца, биомасе, геотермалне енергије, биогасова, вјетра или водених токова, која није намијењена за продају и није обухваћена неким од стимулативних мјера, а користи се локално у објекту/згради у коме је дјелимично или у потпуности произведена.

Члан 10.

У обављању своје дјелатности Фонд обезбјеђује финансијску подршку за остваривање циљева и начела заштите животне средине и унапређења енергетске ефикасности, дефинисаних у републичким стратешким документима и локалним еколошким акционим плановима јединица локалне самоуправе, ради подизања квалитета системског и цјеловитог очувања животне средине, очувања природних заједница и рационалног коришћења природних добара и енергије, као основних услова одрживог развоја, те остваривања права човјека на здраву животну средину.

Члан 11.

(1) Фонд доноси средњорочни програм рада, финансијски и годишњи план рада.

(2) Средњорочним програмом рада утврђују се правац, динамика и политика развоја Фонда за период који не може бити краћи од три године.

(3) Влада даје сагласност на средњорочни програм рада, уз претходно прибављена мишљења Министарства и министарства надлежног за послове енергетике.

(4) Фонд доноси годишњи план рада и финансијски план, којим планира послове за наредну календарску годину, а доноси се најкасније до 15. децембра текуће године за наредну календарску годину.

(5) Влада даје сагласност на годишњи план рада и финансијски план Фонда, уз претходно прибављена мишљења Министарства и министарства надлежног за послове енергетике.

(6) Годишњи извјештај о извршењу плана рада и финансијског плана Фонд доставља Влади на усвајање посредством Министарства уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за послове енергетике, најкасније до 31. марта текуће за протеклу годину.

(7) Извјештај из става 6. овог члана обавезно садржи квантитативни приказ остварених циљева у области заштите животне средине, количине уштеђене енергије и новца и смањења емисије загађивача.

(8) У програму рада, финансијском плану и извјештајима одвојено се приказују програми и пројекти за област заштите животне средине од пројеката и програма за област енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

(9) Фонд подноси извјештај о свом раду и финансијски извјештај за претходну годину Народној скупштини, најкасније до 30. априла текуће године.

Члан 12.

(1) Општи акти Фонда су статут и други акти којима се на општи начин уређују одређена питања.

(2) Статут Фонда доноси Управни одбор Фонда по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

(3) Влада даје сагласност на статут Фонда.

(4) Статут Фонда садржи одредбе о: називу и сједишту Фонда, органима Фонда, начину одлучивања органа, заступању и представљању, макроорганизацији, правима, обавезама и одговорностима запослених и о другим питањима од значаја за рад Фонда.

Члан 13.

(1) Под другим општим актима из члана 12. став 1. овог закона подразумијевају се акти којима се утврђују услови које морају да испуњавају корисници средстава Фонда, услови и начин дојеле средстава Фонда, критеријуми и мјерила за оцјену захтјева за дојелу средстава Фонда, начин праћења намјенског коришћења средстава и уговорених права и обавеза, начин обављања послова Фонда, као и друга питања од значаја за рад Фонда.

(2) Опште акте из става 1. овог члана доноси Управни одбор Фонда уз претходно прибављено мишљење Министарства и министарства надлежног за послове енергетике.

Члан 14.

(1) Органи Фонда су управни одбор и директор.

(2) Управни одбор има седам чланова, које именује и разрјешава Влада.

(3) У Управни одбор Фонда Влада именује представнике:

а) министарства надлежног за заштиту животне средине,

б) министарства надлежног за послове енергетике,

в) министарства надлежног за водопривреду,

г) министарства надлежног за финансије,

д) Економско-социјалног савјета Републике Српске,

ђ) научних и стручних организација на приједлог Министарства науке и технологије и

е) Привредне коморе Републике Српске.

(4) Директора именује и разрјешава Влада, по поступку јавне конкуренције.

(5) Мандат органа из става 1. овог члана траје четири године.

(6) Запослени у Фонду не могу бити чланови Управног одбора Фонда.

Члан 15.

Управни одбор Фонда:

а) доноси статут и опште акте Фонда,

б) доноси средњорочни програм рада, финансијски план и годишњи план рада,

в) усваја извјештај о извршењу годишњег плана рада и финансијског плана,

г) усваја завршни рачун Фонда,

д) одлучује о коришћењу средстава Фонда у складу са овим законом и статутом Фонда,

ђ) доноси пословник о своме раду и

е) обавља и друге послове у складу са овим законом и статутом Фонда.

Члан 16.

Директор Фонда:

а) представља и заступа Фонд,

б) организује и руководи радом Фонда,

в) одлучује о правима из радног односа запослених у Фонду,

г) стара се и одговара за законитост рада, коришћење и располагање имовином Фонда,

д) предлаже акте које доноси Управни одбор Фонда,

ђ) извршава одлуке оснивача и Управног одбора Фонда,

е) доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Фонду, уз претходно мишљење Министарства, министарства надлежног за послове енергетике и сагласност Владе и

ж) обавља и друге послове у складу са овим законом и статутом Фонда.

Члан 17.

Средства за финансирање Фонда, заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у складу са овим законом обезбјеђују се из намјенских средстава:

а) накнаде коју плаћају загађивачи животне средине,

б) накнаде за оптерећивање животне средине отпадом,

в) накнаде за заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате у складу са Законом о водама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/06 и 92/09),

г) средстава остварених по основу међународних програма, пројеката и других активности у области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије,

д) прилога, донација, поклона и помоћи и

ђ) из других извора у складу са законом.

Члан 18.

(1) Загађивачи животне средине, обвезници плаћања накнада из члана 17. т. а) и б) овог закона су:

а) правна и физичка лица чије дјеловање директно или индиректно узрокује загађење животне средине у смислу Закона о заштити животне средине, других закона и међународних прописа,

б) правна и физичка лица која производе или увозе производе/робу који су штетне твари или их садрже, у складу са Законом о заштити животне средине, другим прописима и међународним прописима, односно производе/робу који могу значајније да оптерете животну средину,

в) правна и физичка лица која производе или увозе производе/робу који послје употребе постају посебни токови отпада,

г) енергетски субјекти који обављањем енергетске дјелатности емитују у атмосферу угљен-диоксид (CO₂), сумпор-диоксид (SO₂), азотне оксиде (NOx) и чврсте честице,

д) правна и физичка лица која оптерећују животну средину одбацивањем отпада.

(2) Физичка лица из става 1. овог члана су предузетници који обављају дјелатност у своје име и за свој рачун ради стицања добити у складу са прописом који регулише занатско-предузетничку дјелатност.

Члан 19.

Накнаде из члана 17. т. а) и б) овог закона које плаћају обвезници плаћања накнада дефинисани чланом 18. овог закона обрачунавају се према сљедећим критеријумима, а

на основу података које Министарство води у Регистру постројења и загађивача, и то:

- а) врсти, количини или особини емисија из појединог извора,
- б) врсти, количини или особини емисија произведеног или одложеног отпада,
- в) садржају материја штетних по животну средину у сировини, полупроизводу и производу,
- г) количини, јачини утицаја и врсти емисије загађујућих материја, које имају директан или индиректан утицај на животну средину, те других захвата или појава неповољних за животну средину,
- д) врсти енергената, начину и условима производње енергије и
- ђ) количини и врсти отпада којим се оптерећује животна средина.

Члан 20.

(1) Рјешење о плаћању накнада из члана 17. т. а) и б) овог закона Фонд доноси за период од једне календарске године, а плаћање се врши мјесечно, и то најкасније до петнаестог дана текућег мјесеца за протекли мјесец.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доноси се на основу посебних аката Владе којима се одређују врсте загађивања, производи који послуже употребе постају посебни токови отпада, критеријуми за обрачун накнада и обвезници, висина и начин обрачунавања плаћања накнада.

(3) Накнаде из става 1. овог члана уплаћују се на рачун јавних прихода буџета Републике Српске и распоређују се на рачун Фонда.

(4) Обвезници плаћају накнаде на основу рјешења из става 2. овог члана.

(5) Против рјешења Фонда може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана пријема рјешења, посредством Фонда.

(6) По жалби на првостепено рјешење Фонда из става 4. овог члана рјешава министар надлежан за заштиту животне средине (у даљем тексту: министар).

(7) На захтјев обвезника Фонд може да доноси рјешење за плаћање накнаде и за обрачун камате за доцњу у плаћању, календарске године у случају престанка пословања, статусне промјене која доводи до престанка рада обвезника или промјене дјелатности обвезника плаћања накнаде.

Члан 21.

(1) У погледу плаћања накнада из члана 17. т. а) и б) овог закона, за обрачун камате за доцњу у плаћању, принудну наплату и остало што није посебно прописано овим законом, примјењују се одредбе закона којима се уређује порески поступак.

(2) Принудну наплату из става 1. овог члана врши Пореска управа Републике Српске у складу са прописима којима се регулише порески поступак, а по достављању извршног рјешења Фонда.

(3) Извршним рјешењем из става 2. овог члана утврђују се главни дуг и висина камате на доспјели дуг, као и трошкови поступка.

Члан 22.

(1) Обвезник има право на враћање већ плаћене накнаде за збрињавање отпада уз приложену царинску декларацију да је роба извезена са територије Републике.

(2) На захтјев обвезника из става 1. овог члана Фонд доноси рјешење о враћању накнаде у складу са прописом који регулише општи управни поступак.

(3) Против рјешења Фонда може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана пријема рјешења, посредством Фонда.

(4) По жалби на првостепено рјешење Фонда из става 2. овог члана рјешава министар.

Члан 23.

(1) Средства Фонда користе се за финансирање заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих

извора енергије, у складу са законом, статутом, програмом рада Фонда, као и стратешким документима Републике, а нарочито за:

- а) заштиту, очување и побољшање квалитета ваздуха, воде, земљишта и шума, као и ублажавање ефеката промјене климе и заштиту озонског омотача,
- б) санирање депонија отпада, подстицање смањења настанка отпада, поновну употребу и рециклажу отпада,
- в) подстицање на увођење технолошких процеса који смањују или потпуно елиминишу негативне утицаје на животну средину,
- г) заштиту и очување биодиверзитета и геодиверзитета,
- д) подстицање одрживог коришћења заштићених природних добара,
- ђ) подстицање одрживог развоја руралних подручја,
- е) подстицање унапређивања енергетске ефикасности,
- ж) подстицање реализације пројеката енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије у јавном сектору,
- з) подстицање коришћења и истраживања обновљивих извора енергије и њиховог коришћења у сврху повећања енергетске ефикасности,
- и) подстицање чистијег транспорта,
- ј) подстицање образовних, истраживачких, иноваторских и развојних студија, програма и пројеката из области заштите животне средине и
- к) финансирање програма еколошког образовања и јачања јавне свијести о питањима очувања животне средине и одрживог развоја.

(2) Фонд може учествовати и у финансирању програма, пројеката и других активности на територији Републике за намјене из става 1. овог члана ако их организују и финансирају међународне организације, финансијске институције и тијела или друга страна правна лица.

Члан 24.

(1) Корисници средстава Фонда су сва правна и физичка лица која имају сједиште, односно пребивалиште на територији Републике (у даљем тексту: корисници).

(2) Средства Фонда додјељују се корисницима ради финансирања програма, пројеката и студија утврђених овим законом, посредством подстицајних средстава, донација, бесповратних средстава и помоћи.

(3) Средства из става 2. овог члана додјељују се на основу јавног конкурса, који објављује Фонд, и на основу одлуке Владе о суфинансирању програма, пројеката и осталих активности при реализацији стратешких докумената Владе.

(4) Начин коришћења средстава Фонда утврђује се општим актима Фонда у складу са овим законом.

Члан 25.

(1) Корисници су обавезни да средства користе намјенски, на начин и у роковима утврђеним уговором о коришћењу средстава.

(2) Фонд прати, анализира и врши надзор над реализацијом пројеката и намјенским коришћењем средстава.

(3) Ако корисник додијелена средства не користи на начин и за намјене утврђене уговором, дужан је да ненамјенски утрошена средства врати Фонду, а за штету нанесену Фонду одговара на начин утврђен уговором о коришћењу средстава и у складу са важећим прописима.

Члан 26.

(1) Фонд је обавезан да води евиденцију обвезника плаћања накнаде (у даљем тексту: обвезник).

(2) Обвезник из става 1. овог члана дужан је да у року од 30 дана од дана настанка промјене пријави Фонду:

- а) промјену власништва, закупа или другог права обвезника,
- б) почетак рада новог појединачног извора загађења,

в) промјену у раду извора загађења која има утицај на животну средину и

г) датум и ефекте трајног затварања постојећег извора загађења.

(3) Упис обвезника у евиденцију из става 1. овог члана обавља се на основу рјешења које доноси Фонд.

(4) Министар доноси правилник о облику, садржају и начину вођења евиденције обвезника плаћања накнада.

(5) Евиденција из става 1. овог члана је јавна.

Члан 27.

(1) Рад Фонда је јаван.

(2) Фонд благовремено и истинито, а на начин прописан статутом Фонда, обавјештава јавност о обављању дјелатности за коју је основан.

(3) Фонд је дужан да јавности и средствима јавног информисања на њихов захтјев даје информације о обављању послова из своје дјелатности, те да им омогући увид у заштићену документацију, у складу са Законом о слободи приступа информацијама.

(4) Фонд може ускратити давање информације ако је прописана као службена или пословна тајна.

Члан 28.

Новчаном казном од 200 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у Фонду ако:

а) не води евиденцију обвезника плаћања накнаде (члан 26. став 1.),

б) не доставља извјештаје о остваривању програма рада Фонда у прописаном року или на захтјев Министарства и Владе (члан 11. став 8.) и

в) благовремено и истинито не обавјештава јавност о обављању своје дјелатности за коју је основан на начин прописан статутом Фонда (члан 26. став 2.).

Члан 29.

(1) Влада ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети акта из члана 20. став 2. овог закона.

(2) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о облику, садржају и начину вођења евиденције обвезника плаћања накнада из члана 26. став 4. овог закона.

Члан 30.

(1) Надзорни одбор Фонда престаје да ради даном ступања на снагу овог закона.

(2) Влада ће, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона извршити именовање чланова Управног одбора Фонда и расписати јавни конкурс за избор и именовање директора Фонда, у складу са овим законом.

(3) Фонд ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона ускладити пословање и опште акте са одредбама овог закона.

Члан 31.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о Фонду за заштиту животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 51/02 и 53/07).

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1703/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2044

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о државним службеницима, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о државним службеницима није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3050/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА

Члан 1.

У Закону о државним службеницима ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), (у даљем тексту: Закон) у члану 3. ријечи: "или другим прописом" бришу се.

Члан 2.

У члану 18. додаје се нови став 4., који гласи:

"(4) Члановима уже породице, у смислу овог закона, сматрају се: брачни и ванбрачни супружник, дјеца (брачна, ванбрачна и усвојена), пасторчад, мајка, отац, оцух, маћеха, усвојилац, дјед и баба по мајци и по оцу, браћа и сестре и остали чланови заједничког домаћинства."

Члан 3.

Члан 21. мијења се и гласи:

"(1) Државни службеник дужан је да извршава послове и задатке радног мјеста и усмене или писане налоге надлежног руководиоца.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, државни службеник није дужан да изврши усмени налог када сматра да је супротан позитивним прописима, правилима струке, кодексу понашања или да његово извршење може проузроковати штету, и у том случају у писаном облику саопштава надлежном руководиоцу разлоге неизвршавања усменог налога.

(3) Уколико државни службеник поступи у складу са ставом 2. овог члана, дужан је да изврши налог који надлежни руководиоца понови у писаном облику, чиме се ослобађа одговорности за случај наступања штетних посљедица.

(4) Државни службеник дужан је да одбије извршење налога ако би то представљало кривично дјело и о томе писано обавјештава руководиоца органа, односно орган који надзира рад републичког органа управе, ако је налог издао руководиоца органа.

(5) Приликом учешћа у раду и комуникацији са органима и институцијама изван републичких органа управе Републике Српске државни службеник дужан је да затражи став руководиоца органа који је дужан да тражени став достави у писаном облику.

(6) О раду и комуникацији са органима и институцијама из става 5. овог члана државни службеник дужан је да достави писани извјештај руководиоцу органа.

(7) Државни службеник дужан је да чува службену или другу тајну утврђену законом или другим прописом и да чува као тајну све податке које је сазнао у току поступка о странкама и њиховим правима, обавезама и правним интересима, у складу са законом.

(8) Руководилац органа може државног службеника ослободити обавезе чувања службене или друге тајне у судском или управном поступку ако је ријеч о подацима

без којих у том поступку није могуће утврдити чињенично стање и донијети закониту одлуку.

(9) Државни службеник дужан је да са дужном пажњом користи имовину која му је повјерена у сврху обављања његових дужности и не смије је користити за постизање личног интереса или за друге незаконите активности.”

Члан 4.

Послије члана 21. назив одјелка 3: “Нespoјивост и сукоб интереса” мијења се и гласи: “Сукоб интереса”.

Члан 5.

Члан 22. мијења се и гласи:

“(1) Сукоб интереса постоји у ситуацијама у којима државни службеник има приватни интерес који може утицати на непристрасно и објективно вршење његове дужности.

(2) Под приватним интересом државног службеника подразумијева се корист или привилегија коју он или члан његове уже породице могу остварити с обзиром на послове које он обавља.”

Члан 6.

Послије члана 22. додају се нови чл. 22а. и 22б., који гласе:

“Члан 22а.

(1) Лице које се бави самосталном дјелатношћу налази се у сукобу интереса и не може засновати радни однос у статусу државног службеника у републичком органу управе.

(2) Уколико је државни службеник приликом пријема у радни однос прећуто постојање сукоба интереса, руководилац органа је дужан да покрене дисциплински поступак.

Члан 22б.

(1) У случају да сукоб интереса наступи у току трајања радног односа, државни службеник дужан је да се у року од седам дана од дана настанка разлога који су довели до сукоба интереса изјасни да ли ће их отклонити.

(2) Ако се државни службеник изјасни да ће отклонити разлоге који су довели до сукоба интереса, дужан је да их у року од 15 дана од дана давања изјаве из става 1. овог члана отклони.

(3) Уколико државни службеник није у прописаном року отклонио разлоге који доводе до сукоба интереса, руководилац органа дужан је да покрене дисциплински поступак.”

Члан 7.

У члану 24. у ставу 1. ријеч: “Изузетно” и запета бришу се, а ријеч: “државни” замјењује се ријечју: “Државни”.

У тачки г) ријечи: “обуком и стручним усавршавањем државних службеника” замјењују се ријечима: “вршити обуку и стручно усавршавање”.

Члан 8.

Послије члана 24. додаје се нови члан 24а., који гласи:

“Члан 24а.

Државни службеник у свом раду не смије сlijедити инструкције политичких странака и за вријеме радног времена на било који начин подстицати друга лица да се укључе у рад политичке странке.”

Члан 9.

У члану 26. став 2. мијења се и гласи:

“(2) Послије спроведеног јавног конкурса и након што Агенција потврди да је јавни конкурс спроведен у складу са законом Влада поставља државне службенике из става 1. овог члана на период од пет година са могућношћу обнове мандата, по процедури из става 1. овог члана.”

Члан 10.

У члану 29. послiје става 2. додаје се нови став 3., који гласи:

“(3) Услови из става 1. овог члана примјењују се и на намјештенике, осим услова из става 1. тачка б) подтачка 2).”

Члан 11.

У члану 33. у ставу 2. ријеч: “није” замјењује се ријечју: “је”.

Послије става 2. додају се нови ст. 3, 4. и 5., који гласе:

“(3) Кандидати који не испуњавају услове из јавног конкурса не позивају се на интервју, о чему ће на приједлог комисије одлучити Агенција закључком, против кога је допуштена посебна жалба.

(4) Жалба се подноси Одбору у року од три дана од дана пријема закључка.

(5) Одбор одлучује о жалби у року од десет дана од дана пријема жалбе, а жалба одгађа извршење закључка.”

Члан 12.

У члану 34. у ставу 4. послiје ријечи: “налази” додају се запета и ријечи: “односно Влада за оне републичке управе и републичке управне организације које за свој рад одговарају Влади”.

У ставу 5. ријечи: “републичког органа” замјењују се ријечју: “републичке”.

У ставу 9. број: “60” замјењује се бројем: “30”, а број: “30” замјењује се бројем: “15”.

Члан 13.

У члану 35. у ставу 2. ријечи: “пријављених на јавни конкурс” замјењују се ријечима: “који испуњавају услове јавног конкурса” и додаје запета.

Члан 14.

Члан 38. мијења се и гласи:

“(1) Обавјештење и рјешење о постављењу, односно избору доставља се свим кандидатима који су учествовали на интервјуу.

(2) Кандидат има право да у року од 15 дана од дана пријема обавјештења и рјешења о избору изјави жалбу ко сматра да су се у изборном поступку десиле такве неправилности које би могле утицати на објективност његовог исхода.

(3) Жалба се подноси Одбору, изузев ако је ријеч о државним службеницима које поставља Влада, а који против рјешења о постављењу могу покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема рјешења.”

Члан 15.

У члану 39. у ставу 2. ријечи: “може да изабере” замјењују се ријечју: “бира”.

Члан 16.

Члан 40. мијења се и гласи:

“(1) Јавни конкурс, односно интерни оглас није успио у сљедећим случајевима:

а) ако нема пријављених кандидата,

б) ако нико од кандидата не испуњава услове прописане јавним конкурсом, односно интерним огласом или

в) уколико нико од кандидата не добије минималан број бодова утврђених правилником којим се ближе уређују правила и процедуре за запошљавање и постављање државних службеника.

(2) О разлозима неуспјелог јавног конкурса, односно интерног огласа, на приједлог комисије, Агенција доноси закључак и доставља га органу и кандидатима.”

Члан 17.

Члан 44. мијења се и гласи:

“(1) На интерном огласу могу учествовати државни службеници из свих републичких органа управе који испуњавају услове из интерног огласа.

(2) Процедuru избора кандидата посредством интерног огласа спроводи Агенција у складу са овим законом.

(3) Уз пријаву на интерни оглас кандидати су дужни да приложе доказе о испуњавању општих и посебних услова.

(4) Неблаговремене, неразумљиве или непотпуне пријаве, на приједлог комисије, одбацује Агенција закључком, против кога је допуштена посебна жалба.

(5) Кандидати који не испуњавају услове из интерног огласа не позивају се на интервју, о чему ће на приједлог комисије одлучити Агенција закључком, против кога је допуштена посебна жалба.

(6) Жалба се подноси Одбору у року од три дана од дана пријема закључка.

(7) Одбор ће одлучити о жалби у року од десет дана од дана пријема жалбе.

(8) Жалба одгађа извршење закључка.

(9) Процедuru избора намјештеника путем интерног огласа спроводи републички орган управе.”

Члан 18.

Послије члана 44. додаје се нови члан 44а., који гласи:

“Члан 44а.

(1) Ако је изабран кандидат из истог републичког органа управе, руководилац органа доноси рјешење о његовом распореду са једног радног мјеста на друго, а ако је изабран кандидат из другог републичког органа управе, рјешење о његовом распореду доноси руководилац органа у који је кандидат изабран.

(2) Обавјештење и рјешење о избору кандидата достављају се свим кандидатима који су учествовали на интервјуу.

(3) На рјешење из става 1. овог члана може се уложити жалба Одбору у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(4) Жалба одгађа извршење рјешења.

(5) Изабрани кандидат дужан је да ступи на рад у року од 15 дана од дана коначности рјешења.”

Члан 19.

Члан 48. мијења се и гласи:

“(1) Државни службеник може без своје сагласности бити распоређен на неодређено вријеме у истом републичком органу управе на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми ако то налажу нова организација или рационализација послова.

(2) На основу писаног споразума руководиоца органа, државни службеник може уз своју сагласност бити на неодређено вријеме распоређен у други републички орган управе уколико у истом органу нема упражњених радних мјеста који одговарају његовој стручној спреми.

(3) Жалба на рјешење о распоређивању из става 1. овог члана подноси се Одбору у року од 15 дана од дана пријема рјешења и она одгађа извршење рјешења.

(4) Одбор ће одлучити о жалби у року од 30 дана од дана њеног пријема.”

Члан 20.

У члану 49. уставу 2. ријеч: “старјешине” замјењује се ријечју: “руководиоца”.

Члан 21.

У члану 53. у ставу 3. послије ријечи: “одбије распоред” додају се ријечи: “или да нема упражњеног радног мјеста на које би могао бити распоређен”.

Члан 22.

У члану 60. послије става 1. додају се нови ст. 2. и 3., који гласе:

“(2) Трошкове стручног усавршавања и оспособљавања сноси републички орган управе.

(3) Послије стручног усавршавања и оспособљавања државни службеник обавезан је да остане на раду у репу-

бличком органу управе најмање двоструко дуже времена од трајања додатног образовања, а у супротном, дужан је да једнократно врати све трошкове стручног усавршавања и оспособљавања.”

Члан 23.

У члану 62. став 1. мијења се и гласи:

“(1) Приправник је лице које након завршене средње школе, више школе или првог и другог циклуса студија на високошколској установи први пут заснива радни однос у том степену школске спреме.”

У истом члану послије става 1. додаје се став 2., који гласи:

“(2) Приправник се у републички орган управе прима на основу јавног конкурса, који расписује и спроводи републички орган управе који врши пријем приправника.”

Досадашњи ст. 2, 3, 4. и 5. постају ст. 3, 4, 5. и 6.

Члан 24.

Послије члана 63. додају се нови чл. 63а. и 63б., који гласе:

“Члан 63а.

(1) Приправници се оспособљавају за самосталан рад према посебном програму стручног оспособљавања, који доноси руководилац органа.

(2) Руководилац одређује ментора који прати оспособљавање.

(3) Ментор одређује приправнику појединачан програм оспособљавања и државне службенике који прате његов рад у различитим временским размацима.

(4) Послије окончања приправничког стажа ментор даје руководиоцу писано мишљење о оспособљености приправника.

Члан 63б.

Одредбе чл. 61, 62, 63. и 63а. овог закона примјењују се и на државног службеника који у току трајања радног односа у републичком органу управе стекне виши степен стручне спреме од степена стручне спреме радног мјеста на којем ради.”

Члан 25.

У члану 68. у ставу 2. у тачки ј) ријеч: “и” брише се и додаје запета.

У тачки к) послије ријечи: “извјештај” додају се запета и три нове т. л), љ) и м), које гласе:

“л) употреба лажне исправе ради остваривања права у служби,

љ) повреда кодекса понашања државних службеника и м) непријављивање разлога који су довели до сукоба интереса или њихово неотклањање у прописаном року”.

Члан 26.

У члану 69. у тачки б) послије ријечи: “списа” додају се запета и ријеч: “ствари”.

Члан 27.

У члану 70. став 1. мијења се и гласи:

“(1) За повреде радних дужности из члана 68. став 2. овог закона државном службенику може се изрећи дисциплинска мјера:

а) новчана казна од 20% до 30% плате за пуно радно вријеме, исплаћене за мјесец у коме је новчана казна изречена, а у трајању до шест мјесеци,

б) распоред на радно мјесто ниже категорије или звања, у оквиру исте стручне спреме, у трајању до годину дана или

в) престанак радног односа.”

Члан 28.

У члану 71. у ставу 1. послије ријечи: “може се изрећи” додају се ријечи: “писмена опомена или”.

Члан 29.

У члану 74. у тачки а) ријеч: “или” брише се и додаје се запета.

У тачки б) послјије ријечи: “притвору” додају се ријеч: “или” и нова тачка в), која гласи:

“в) ако би његово присуство на раду штетило интересу органа или ометало вођење дисциплинског поступка”.

Члан 30.

Члан 78. мијења се и гласи:

“(1) Покретање дисциплинског поступка због учињене теже повреде радне дужности застаријева истеком шест мјесеци од дана сазнања за учињену повреду или годину дана од учињене повреде, а за учињену лакшу повреду радне дужности истеком 30 дана од дана сазнања за учињену повреду или шест мјесеци од учињене повреде.

(2) Вођење дисциплинског поступка због учињене теже повреде радне дужности застаријева истеком годину дана од дана покретања дисциплинског поступка, а за лакшу повреду радне дужности истеком шест мјесеци од дана покретања дисциплинског поступка.

(3) Изречена дисциплинска мјера не може се извршити након истека 60 дана од дана коначности рјешења којим је мјера изречена.

(4) Застарјелост не тече ако дисциплински поступак није могуће покренути или водити због одсуства државног службеника или из других оправданих разлога.”

Члан 31.

У члану 86. у ставу 1. у тачки г) ријечи: “који се односе на године стажа осигурања и старосну доб” бришу се.

У тачки к) брише се ријеч: “и” и додаје запета.

У тачки л) послјије ријечи: “спреми” додају се ријеч: “и” и нова тачка љ), која гласи:

“љ) због изречене дисциплинске мјере престанка радног односа”.

Члан 32.

У члану 91. ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

“(2) Ако се општим актом о систематизацији радних мјеста радно мјесто државног службеника укине или број државних службеника смањи, руководиоца органа распоређује државног службеника на одговарајуће радно мјесто у складу са правилником о критеријумима за распоред државних службеника, који доноси републички органи управе.

(3) Ако не постоји одговарајуће радно мјесто у органу, државни службеник може бити распоређен на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми у други републички орган управе, а ако такво радно мјесто не постоји или се државни службеник не може распоредити, у складу са правилником из става 2. овог члана, државни службеник постаје нераспореден.”

Члан 33.

У члану 109. додаје се нови став 3., који гласи:

“(3) Поступак за заштиту права државног службеника пред Одбором је обавезан прије покретања судског поступка, осим у случају постављења, односно разрјешења руководећег државног службеника.”

Члан 34.

У члану 111. додају се нови ст. 3. и 4., који гласе:

“(3) Заснивање радног односа намјештеника врши се путем јавног конкурса, који расписује и поступак спроводи републички орган управе.

(4) Влада уредбом прописује поступак спровођења јавног конкурса за пријем намјештеника.”

Члан 35.

Члан 113. мијења се и гласи:

“(1) Одредбе овог закона примјењују се и на намјештенике, изузев одредаба поглавља III - Радна мјеста државних службеника, одредаба поглавља IV, одјелка 2. Заснивање радног односа и члана 61.

(2) На права и дужности намјештеника која нису регулисана овим законом примјењују се општи прописи о раду и колективни уговор.”

Члан 36.

Послјије члана 119. додаје се нови члан 119а., који гласи:

“Члан 119а.

Руководиоци републичких органа управе, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијеће правилник из члана 91. став 2. Закона.”

Члан 37.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1709/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2045

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3051/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Закону о извршењу кривичних санкција Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 12/10) у члану 1. ријечи: “казне малољетничког затвора, извршење васпитних мјера” и запета бришу се.

Члан 2.

У члану 8. у ставу 1. тачка г) брише се.

Тачка д) мијења се и гласи:

“д) “малољетник” је дијете или младо лице са којим се према важећем правном систему, сходно учињеном дјелу, може поступати на начин који се разликује од начина поступања са одраслим лицима,”

Досадашње т. д), њ), е), ж), з), и), ј), к) и л) постају т. г), д), њ), е), ж), з), и), ј) и к).

Члан 3.

У члану 11. у ставу 4. ријечи: “и одјелења са максималним обезбјеђењем и интензивним програмом поступања” бришу се.

Члан 4.

У члану 15. у ставу 2. ријечи: “пет година” замјењују се ријечима: “три године”.

У ставу 3. ријечи: “пет година” замјењују се ријечима: “три године”.

Члан 5.

У члану 16. последије става 3. додаје се став 4., који гласи:

“(4) Изузетно од става 3. овог члана, за помоћника у Здравственој служби може бити постављено лице које има завршен медицински факултет, звање доктор медицине, најмање једну годину радног искуства након стицања високе стручне спреме у струци, положен стручни испит из области здравства и лиценцу за обављање здравствене дјелатности.”.

У ставу 6. ријеч: “три” замјењује се ријечју: “двје”.

Досадашњи ст. 4, 5. и 6. постају ст. 5, 6. и 7.

Члан 6.

У члану 19. у ст. 1. и 2. ријеч: “васпитаника” замјењује се ријечју: “малољетника”, као и у цијелом тексту Закона у одговарајућем падежу.

Члан 7.

У члану 23. став 3. брише се.

Члан 8.

Послије члана 32. додају се нови пододјелак, који гласи: “4.3.1. О ц ј е њ и в а њ е” и чл. 32а, 32б. и 32в., који гласе:

“Члан 32а.

(1) Запослени у Установи оцјењују се годишње ради осигурања ефикасног начина процјене рада, подстицања запослених да искажу максимум својих способности, уочавања недостатака у раду и признавања истакнутог рада, давања подстицаја за бољи рад, те постављања нових радних циљева.

(2) Правилник о поступку и критеријумима за оцјену рада доноси министар.

Члан 32б.

(1) Запослени у Установи оцјењују се следећим оцјенама:

- а) не задовољава,
- б) задовољава,
- в) добар,
- г) врлодобар и
- д) одличан.

(2) Помоћника руководиоца Установе оцјењује руководиоца Установе.

(3) Остале запослене у Установи оцјењује помоћник руководиоца Установе.

Члан 32в.

(1) Уколико помоћник руководиоца Установе добије оцјену не задовољава, може изјавити жалбу министру у року од осам дана од дана пријема одлуке о оцјени рада.

(2) Уколико неко од осталих запослених у Установи добије оцјену не задовољава, може изјавити жалбу руководиоцу Установе у року од осам дана од дана пријема одлуке о оцјени рада.”.

Члан 9.

У члану 35. у ставу 1. у тачки ж) брише се ријеч: “и” и додаје запета.

У тачки з) последије ријечи: “спреми” додају се ријеч: “и” и нова тачка и), која гласи:

“и) када два пута узастопно добије оцјену не задовољава”.

Члан 10.

У члану 40. у ставу 1. у тачки о) ријеч: “непристојно” брише се.

Члан 11.

У члану 56. у ставу 2. последије ријечи: “члана” додају се запета и ријечи: “у области извршења кривичних санкција”.

Послије става 5. додају се нови ст. 6. и 7., који гласе:

“(6) Осим овлашћених органа за вршење надзора из става 5. овог члана, надзор над радом Установа у погледу контроле радних односа, по налогу министра, врше помоћник министра у Ресору за извршење кривичних санкција, секретар Министарства и виши стручни сарадник у Ресору за извршење кривичних санкција.

(7) Уколико се надзором из става 6. овог члана утврде неправилности, односно недостаци, налаже се извршење мјера ради отклањања утврђених недостатака, а уколико руководиоца Установе не изврши наложене мјере, министар доноси акт којим ће укинати или поништити акт Установе који је у супротности са законом или другим актом.”.

Члан 12.

У члану 70. у ставу 7. последије ријечи: “року” брише се запета и додаје ријеч: “или”, а последије ријечи: “лице” брише се ријеч: “и” и додају се запета и ријечи: “односно одбија”.

Члан 13.

У члану 118. у ставу 3. последије ријечи: “потреба” додаје се тачка, а остали дио текста брише се.

Члан 14.

У члану 128. у ставу 1. у тачки и) последије ријечи: “Установи” додају се ријечи: “и ван Установе”.

У ставу 2. последије ријечи: “дужности” додају се запета и ријечи: “прекршај који учини осуђено лице за вријеме издржавања казне затвора, понашање којим осуђено лице крши наложене мјере надзора, забране или ограничења, као и свако друго понашање које штети угледу Установе”.

Члан 15.

У члану 159. став 1. мијења се и гласи:

“(1) Осуђено лице којем је одобрен условни отпуст обавезно је да се за вријеме трајања условног отпуста сваких 15 дана јавља полицијској станици надлежној по мјесту пребивалишта, односно боравишта осуђеног, а која у случају нејављања у одређено вријеме о томе обавјештава Установу.”.

У ставу 3. ријеч: “органима” замјењује се ријечју: “органом”.

Члан 16.

У члану 160. у ставу 8. ријечи: “из члана” замјењују се ријечју: “из става”.

Члан 17.

У члану 185. последије ријечи: “казне затвора” додају се запета и ријечи: “осим ако овим законом није другачије прописано”.

Члан 18.

Глава “XII - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ИЗВРШЕЊУ КАЗНЕ МАЛОЉЕТНИЧКОГ ЗАТВОРА” и чл. од 196. до 202. бришу се.

Члан 19.

Глава “XIII - ИЗВРШЕЊЕ ВАСПИТНИХ МЈЕРА” и чл. од 203. до 243. бришу се.

Члан 20.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник из члана 8. овог закона.

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1710/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2046

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ
ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА
И ЛИЦА БЕЗ ДРЖАВЉАНСТВА**

Проглашавам Закон о измјени и допуни Закона о запошљавању, страних држављана и лица без држављанства, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјени и допуни Закона о запошљавању страних држављана и лица без држављанства није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3052/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ
СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА И ЛИЦА БЕЗ ДРЖАВЉАНСТВА**

Члан 1.

У Закону о запошљавању страних држављана и лица без држављанства ("Службени гласник Републике Српске", број 24/09) у члану 6. у ставу 1. т. д) и њ) мијењају се и гласе:

"д) лекарско увјерење о радној способности (само приликом прве радне дозволе), које је издала надлежна здравствена установа Републике Српске, у складу са законом, и

ђ) овјерену копију пасоша, која је овјерена од стране надлежног органа Републике Српске или земље поријекла, у складу са законом".

Члан 2.

У члану 10. послје става 1. додаје се нови став 2., који гласи:

"(2) Странци са одобреним сталним боравком у БиХ, странци са одобреном међународном заштитом у БиХ и странци са одобреном привременом заштитом имају право на рад у Републици Српској као и њени грађани, без обавезе прибављања радне дозволе."

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1711/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2047

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И
ДОПУНАМА ЗАКОНА О САДНОМ МАТЕРИЈАЛУ**

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о садном материјалу, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о садном материјалу није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3056/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О САДНОМ МАТЕРИЈАЛУ**

Члан 1.

У Закону о садном материјалу ("Службени гласник Републике Српске", број 37/09) у члану 8. у ставу 1. послје ријечи: "смјера," запета и ријечи: "или дипломирани инжењер шумарства код производње садног материјала украјних биљака" бришу се.

Члан 2.

У члану 15. у ставу 1. број: "15" замјењује се бројем: "30".

Члан 3.

У члану 16. послје става 3. додаје се нови став 4., који гласи:

"(4) Министар доноси правилник којим прописује услове о вршењу стручне контроле из става 3. овог члана."

Члан 4.

У члану 17. став 3. мијења се и гласи:

"(3) Овлашћена институција може да врши послове контроле ако испуњава минималне услове по питању простора, опреме и кадрова. Услове које морају да испуне овлашћене институције прописује министар посебним правилником."

Став 5. мијења се и гласи:

"(5) Правилник из става 3. министар ће донијети у року од шест мјесеци од дана ступања закона на снагу."

Члан 5.

У члану 18. у ставу 2. број: "15" замјењује се бројем: "30".

Члан 6.

У члану 20. у ставу 1. ријечи: "и доставља га Министарству" бришу се.

Став 2. мијења се и гласи:

"(2) Овлашћена институција дужна је да води евиденцију о обављеној стручној контроли из става 1. овог члана и доставља је Министарству."

Члан 7.

У члану 21. у ставу 1. послје ријечи: "министар" додају се запета и ријечи: "путем овлашћене институције".

Члан 8.

У члану 22. став 1. мијења се и гласи:

"(1) Трошкове за упис у Регистар произвођача, за подношење пријаве за вршење стручне контроле над производњом садног материјала и за издавање сертификата из члана 21. став 1. овог закона сноси произвођач."

Члан 9.

Члан 26. мијења се и гласи:

"(1) Прометом садног материјала могу се бавити привредно друштво, друго правно лице и предузетник, ако на сваком продајном мјесту имају у радном односу на неодређено вријеме запосленог дипломираног инжењера пољопривреде смјер воћарско-виноградарски, хортикултуре, заштите биља, општи или неки други смјер биљне производње.

(2) Послове промета садног материјала у малопродаји може вршити лице са завршеном вишом или средњом стручном спремом пољопривредне струке."

Члан 10.

У члану 27. у ставу 1. послје ријечи: "или општег смјера" додају се запета и ријечи: "или неког другог смјера биљне производње".

Послје става 2. додаје се нови став 3., који гласи:

"(3) Министар доноси рјешење којим даје сагласност за увоз садног материјала из става 2. овог члана."

Члан 11.

Послије члана 27. додају се нови чл. 27а. и 27б., који гласе:

“Члан 27а.

(1) Садни материјал који се производи, увози и ставља у промет на територији Републике, подлијеже постконтролном испитивању.

(2) Постконтролним испитивањем садног материјала утврђују се идентитет и чистоћа сорте или врсте и здравствено стање.

(3) Постконтролно испитивање обухвата одређени проценат узорака садног материјала узетих у складу са прописаним методама у току контроле производње или у току инспекцијског надзора садног материјала.

(4) Постконтролно испитивање садног материјала из става 1. овог члана Министарство повјерава овлашћеној институцији из члана 17. овог закона.

Члан 27б.

(1) Трошкове постконтролног испитивања садног материјала сноси привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник од кога је узет узорак садног материјала.

(2) Трошкови из става 1. овог члана утврђују се у складу са прописом из области административних такси и накнада.”.

Члан 12.

У члану 63. у ставу 1. у тачки ж) брише се ријеч: “и” и додаје се запета.

У тачки з) додаје се ријеч: “и”, а последије тачке з) додаје се нова тачка и), која гласи:

“и) за производњу садног материјала не користи репродукциони садни материјал од одабраних и уматичених стабала, жбунова, вегетативних подлога и засад сорти воћака, винове лозе, хмеља и украсних биљака које нису уписане у Регистар сорти (члан 6)”.

Члан 13.

У члану 66. тачка г) мијења се и гласи:

“г) правилник о вршењу стручне контроле над производњом садног материјала (члан 16. став 4)”.

Послије тачке г) додаје се нова тачка д), која гласи:

“д) правилник о условима које треба да испуни овлашћена институција за вршење послова контроле садног материјала (члан 17. став 5)”.

Досадашње т. д), њ), е), ж) и з) постају т. њ), е), ж), з) и и).

Члан 14.

У члану 68. ријеч: “три” замјењује се ријечју: “пет”.

Члан 15.

Послије члана 69. додаје се нови члан 69а., који гласи:

“Члан 69а.

(1) Регистар сорти успоставиће се три мјесеца од дана ступања закона на снагу.

(2) Министарство ће донијети рјешење за формирање комисије за признање сорти у року од мјесец дана од дана ступања закона на снагу.

(3) Сагласност на дозволу за увоз садног материјала издаје се до успостављања регистра увозника, а након тога сагласност се издаје искључиво за садни материјал сорти који нису уписане у Регистар сорти.”.

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1713/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2048

На основу Амандмана ХЛ тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о превозу опасних материја, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Дванаестој сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, а Вијеће народа 14. новембра 2011. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о превозу опасних материја није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3055/11
15. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Члан 1.

У Закону о превозу опасних материја (“Службени гласник Републике Српске”, број 1/08) у члану 1. став 2. брише се.

Члан 2.

Послије члана 1. додаје се нови члан 1а., који гласи:

“Члан 1а.

(1) На превоз опасних материја у друмском саобраћају примјењује се Европски споразум о међународном друмском превозу опасних материја (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road-ADR), Женева, септембар 1957. године, укључујући и анекс А и Б, те измјене и допуне (у даљем тексту: АДР).

(2) На превоз опасних материја у жељезничком саобраћају примјењује се Конвенција о међународном жељезничком превозу (Convention concerning the International Carriage by Rail - COTIF), укључујући и Прилог Ц - Правилник о међународном жељезничком превозу опасних материја (Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail - RID), те измјене и допуне (у даљем тексту: РИД).

(3) На превоз опасних материја унутрашњим пловним путевима примјењује се Европски споразум о међународном превозу опасних материја унутрашњим пловним путевима (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways - ADN), Женева, мај 2000. године, укључујући одговарајуће анексе, те измјене и допуне (у даљем тексту: АДН).

(4) На превоз опасних материја ваздушним путем примјењује се Анекс 18. Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству (Convention on International Civil Aviation) и Техничке инструкције Међународне организације за цивилно ваздухопловство за безбједан транспорт опасних материја ваздухом (International Civil Aviation Organisation - ICAO Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air), те измјене и допуне.

(5) На превоз опасних материја у поштанском саобраћају примјењују се прописи Свјетског поштанског савеза (Universal Postal Union).”.

Члан 3.

У члану 2. у ставу 1. у тачки г) последије ријечи: “материје” додају се запета и ријечи: “самореактивне материје и десензитизоване експлозивне чврсте материје”.

У тачки з) ријеч: “отрови” замјењује се ријечима: “токсичне материје”, као и у цијелом тексту закона у одговарајућем падежу.

Члан 4.

У члану 4. у ставу 6. ријечи: “директивама Европске уније” замјењују се ријечима: “одредбама АДР-а”, а ријеч: “Инспектората” замјењује се ријечима: “Републичке управе за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат)”.

Члан 5.

У члану 7. у ставу 5. ријеч: “надлежном” брише се, а после ријечи: “комисијом” додају се ријечи: “Министарства унутрашњих послова” и запета.

Став 6. мијења се и гласи:

(6) “Под појмом надлежни орган из става 4. овог члана подразумијева се Министарство унутрашњих послова, за опасне материје класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 8. и 9, из члана 2. став 1. Закона, а Министарство здравља и социјалне заштите, за опасне материје класе 6.1 и 6.2.”.

Члан 6.

У члану 12. став 8. брише се.

У ст. 10. и 11. ријечи: “ст. 8. и 9.” замјењују се ријечима: “става 8.” у одговарајућем падежу.

Досадашњи ст. 9, 10. и 11. постају ст. 8, 9. и 10.

Члан 7.

Члан 20. мијења се и гласи:

“На жељезничким станицама, у лукама и пристаништима на којима се утоварају или истоварају опасне материје Министарство саобраћаја и веза, у сагласности са Министарством унутрашњих послова, за опасне материје класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 8. и 9, а са Министарством здравља и социјалне заштите, за опасне материје класе 6.1, и 6.2, одређује посебно мјесто на коме се утоварају и истоварају те материје.”.

Члан 8.

У члану 24. ријечи: “Уређаји морају бити исправни и одржавани у складу са одредбама уговора из члана 1. овог закона.” бришу се.

Послије става 1. додаје се нови став 2., који гласи:

“(2) Уређаји из става 1. овог члана морају се одржавати у складу са прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима, техничком документацијом и упутством произвођача, о чему мора постојати документација.”.

Члан 9.

У члану 28. у ставу 1. ријечи: “став 11.” замјењују се ријечима: “став 5.”.

Члан 10.

У члану 30. у ставу 1. ријечи: “привремено или трајно” бришу се.

Члан 11.

У члану 33. ријечи: “Републичку управу за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат)” замјењују се ријечју: “Инспекторат”.

Члан 12.

У члану 43. после става 3. додаје се нови став 4., који гласи:

“(4) Одобрење за превоз експлозивних материја мора се налазити уз пошиљку експлозива све до доласка на одредиште.”.

Члан 13.

У члану 44. у ставу 1. у тачки а) после ријечи: “име” додаје се запета, ријеч: “и” брише се, а после ријечи: “адресу” додају се ријечи: “и број телефона”.

У тачки д) после ријечи: “пратиоца” додају се ријечи: “и број телефона”.

У тачки ј) после ријечи: “границе)” тачка се замјењује запетом и додају нове т. к), л) и м), које гласе:

“к) податке да експлозив задовољава услове стављања у промет на тржиште, у складу са Законом о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова (“Службени гласник Републике Српске”, број 78/11),

л) одобрење за набавку експлозивних материја и

м) број АДР сертификата за возача и возило и рок важења”.

Члан 14.

У члану 45. у ставу 1. ријечи: “став 2.” замјењују се ријечима: “ст. 2. и 3.”, а после ријечи: “правац” додају се ријечи: “и вријеме”.

Члан 15.

Послије члана 48. додаје се нови члан 48а., који гласи:

“Члан 48а.

У случају озбиљних пријетњи или напада на јавну безбједност због посједовања или употребе експлозивних материја, Министарство унутрашњих послова може предузети све потребне мјере у области превоза експлозивних материја да би се спријечило такво посједовање или употреба.”.

Члан 16.

У члану 52. став 2. мијења се и гласи:

“(2) Ако се запаљиве течности превозе у металним бачвама или металним боцама, те бачве или боце морају бити израђене према стандардима наведеним у међународним АДР прописима и прописима Републике Српске.”.

Члан 17.

У члану 53. ст. 1. и 2. мијењају се и гласе:

“(1) За превоз токсичних материја преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске, које нису уписане у Интегрални инвентар хемикалија, у складу са Законом о хемикалијама (“Службени гласник Републике Српске”, број 25/09), потребно је одобрење које издаје Министарство здравља и социјалне заштите уз сагласност Министарства унутрашњих послова у сједишту.

(2) Одобрење из става 1. овог члана не издаје се ако је токсична материја уписана у Интегрални инвентар хемикалија у складу са Законом о хемикалијама.”.

Члан 18.

Члан 54. мијења се и гласи:

“(1) За превоз токсичних материја у унутрашњем саобраћају потребно је одобрење.

(2) Одобрење из става 1. овог члана издаје надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, према мјесту одакле се токсична материја упућује.

(3) Одобрење из става 1. овог члана не издаје се ако токсична материја није уписана у Интегрални инвентар хемикалија.

(4) Надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова из става 2. овог члана може, по потреби, да нареди предузимање и посебних мјера безбједности при превозу одређене токсичне материје, као што су правац кретања, пратња пошиљача или превозника или пратња полиције.

(5) Трошкове посебних мјера безбједности из става 4. овог члана у унутрашњем саобраћају сноси пошиљалац токсичних материја.”.

Члан 19.

Члан 55. мијења се и гласи:

“(1) Захтјев за издавање одобрења из члана 53. овог закона подноси пошиљалац или прималац токсичних материја.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се у два пријерка, а захтјев садржи:

а) спецификацију токсичних материја, која садржи сљедеће податке:

1) идентитет правног лица које увози токсичну материју и

2) идентитет токсичне материје (заштићени назив, назив токсичне материје по IUPAC номенклатури, ЕС број, CAS број, класификацију и обиљежавање токсичне материје, количину, начин паковања);

б) БТЛ;

в) изјаву о намјени са списком крајњих корисника;

г) гранични прелаз пошиљке са наведеним правцем кретања до складишта токсичне материје;

д) фотокопију фактуре;

ђ) АДР сертификат за возило којим се врши увоз, извоз, провоз и превоз токсичне материје;

е) АДР сертификат за лице које управља моторним возилом којим се провози токсична материја и

ж) доказ о уплати накнаде за издавање одобрења.

(3) Значење скраћеница употријебљених у ставу 2. овог члана прописано је Законом о хемикалијама.”

Члан 20.

Члан 56. мијења се и гласи:

“(1) Захтјев за издавање одобрења из члана 54. овог закона подноси пошиљалац или прималац токсичних материја.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

а) спецификацију токсичних материја, која садржи сљедеће податке:

1) идентитет правног лица које набавља токсичну материју и

2) идентитет токсичне материје (заштићени назив, назив токсичне материје по IUPAC номенклатури, ЕС број, CAS број, класификацију и обиљежавање токсичне материје, количину, начин паковања);

б) изјаву о намјени;

в) трасу кретања до складишта токсичне материје;

г) АДР сертификат за возило којим се врши превоз токсичне материје;

д) АДР сертификат за лице које управља моторним возилом којим се провози токсична материја и

ђ) доказ о уплати накнаде за издавање одобрења.”

Члан 21.

Чл. 61, 62. и 63. бришу се.

Члан 22.

У члану 72. последије става 3. додаје се нови став 4., који гласи:

“(4) Одредбе за паркирање прописане у ставу 2. т. б) и в) овог члана примјењују се до одређивања паркиралишта за АДР возила.”

Члан 23.

У члану 73. последије става 2. додаје се нови став 3., који гласи:

“(3) О незгоди или удесу из става 1. овог члана, савјетник за безбједност обавезан је да сачини извјештај у форми прописаној АДР прописима.”

Члан 24.

У члану 74. у ставу 3. број: “1.” замјењује се бројем “2.”

Став 4. мијења се и гласи:

“(4) Радиоактивне материје могу да се превозе и превозним средствима из става 5. овог члана.”

У ставу 6. број: “6.” замјењује се бројем: “5.”

У ставу 7. ријечи: “става 6. овог члана” замјењују се ријечима: “става 5. овог члана, а у вези са ставом 6. овог члана”.

У ставу 8. број: “8.” замјењује се бројем: “7.”

У ставу 9. број: “9.” замјењује се бројем: “8.”, а ријечи: “енглеском, њемачком, француском језику или другим језицима” замјењују се ријечима: “једном од страних језика, и то енглеском или њемачком или француском језику”.

У ставу 10. број: “9.” замјењује се са бројем: “8.”

У ставу 11. број: “8.” замјењује се бројем: “7.”

Члан 25.

У члану 79. у ставу 1. последије ријечи: “точкове” додају се ријечи: “чији је размак већи од два метра”.

Члан 26.

У члану 97. у ставу 2. број: “7” и запета бришу се.

Члан 27.

У цијелом тексту закона ријеч: “предузеће” замјењује се ријечима: “привредно друштво” у одговарајућем падежу.

Члан 28.

У члану 98. у ставу 2. у тачки з) ријечи: “и члан 55. став 1.” и т. љ) и м) бришу се.

Досадашње т. н), њ), о), п), р), с) и т) постају т. љ), м), н), њ), о), п) и р).

Последије става 3. додаје се нови став 4., који гласи:

“(4) За прекршај из става 2. тачка б) овог члана изриче се заштитна мјера одузимања експлозивних материја.”

Члан 29.

У члану 99. у ставу 1. у тачки б) последије ријечи: “класу опасне материје” брише се запета и додаје ријеч: “или”.

Члан 30.

У члану 100. у ставу 1. последије тачке ж) додаје се тачка з), која гласи:

“(з) ако поступа супротно одредбама члана 47. ст. 1, 3. и 4.”

Досадашње т. з), и), ј), к), л), љ), м), н), њ), о) и п) постају т. и), ј), к), л), љ) м), н), њ) о), п) и р).

Последије става 2. додаје се нови став 3., који гласи:

“(3) За прекршај из става 1. тачка з) овог члана изриче се заштитна мјера одузимања експлозивних материја.”

Члан 31.

У члану 106. у ставу 2. број: “11.” замјењује се бројем: “10.”

У ставу 3. ријечи: “1. јануара 2010. године” замјењују се ријечима: “1. јануара 2014. године”.

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1712/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2049

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 182., члана 187. ст. 1. и 2. и члана 254. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/11), а након разматрања Извјештаја о пословању Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука и фондова за 2010. годину, са извјештајем независног спољног ревизора, Народна скупштина Републике Српске, на Дванаестој сједници, одржаној 16. новембра 2011. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске усваја Извјештај о пословању Инвестиционо-развојне банке

Републике Српске а.д. Бања Лука и фондова за 2010. годину, са извјештајем независног спољног ревизора.

2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1799/11
16. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2050

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 182., члана 187. ст. 1. и 2. и члана 254. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/11), а након разматрања Информације о реализацији Програма потпуног стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од I до IV категорије у Републици Српској за 2010. годину и пресјек стања са 30. септембром 2011. године, Народна скупштина Републике Српске, на Дванаестој сједници, одржаној 16. новембра 2011. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске усваја Информацију о реализацији Програма потпуног стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од I до IV категорије у Републици Српској за 2010. годину и пресјек стања са 30. септембром 2011. године.

2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1800/11
16. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2051

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 182., члана 187. ст. 1. и 2. и члана 254. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/11), а након разматрања Информације о реализацији Програма потпуног стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од I до IV категорије у Републици Српској за 2010. годину и пресјек стања са 30. септембром 2011. године, Народна скупштина Републике Српске, на Дванаестој сједници, одржаној 16. новембра 2011. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да, на позицији Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, обезбиди буџетска средства за реализацију Програма потпуног стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од I до IV категорије у Републици Српској, до коначног збрињавања преосталих корисника.

2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1801/11
16. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2052

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 182., члана 187. ст. 1. и 2. и члана 254. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/11), а након разматрања Информације о јавно-приватном партнерству, Народна скупштина Републике Српске, на Дванаестој сједници, одржаној 16. новембра 2011. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске усваја Информацију о јавно-приватном партнерству.

2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1802/11
16. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2053

На основу члана 36. став 2. Закона о заштити природе (“Службени гласник Републике Српске”, број 113/08), члана 22. алинеја 12. Закона о локалној самоуправи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ЗАШТИТИ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ “ПЕЋИНА ОРЛОВАЧА”

I

Пећина Орловача ставља се под заштиту као Споменик природе (у даљем тексту: Споменик природе “Пећина Орловача”).

II

Споменик природе “Пећина Орловача” налази се у селу Сумбуловац, заселак Доње Сињево, брдо Орловача, општина Пале, а обухвата површину од 27.015 хектара.

III

На заштићеној површини Споменика природе “Пећина Орловача” установљава се режим заштите II степена.

Режим заштите II степена обухвата катастарске честице бр. 640/1 и 640/2 и дио катастарске честице број 641/2, уцртан на копији катастарског плана, површине 27,015 хектара.

На заштићеној површини Споменика природе “Пећина Орловача” у оквиру режима заштите II степена забрањује се, у складу са чланом 41. став 1. тачка е) Закона о заштити природе:

- индустријска експлоатација минералних и неминералних сировина на цијелом подручју, осим ако је ријеч о стратешким сировинама, при чему одлуку доноси надлежни државни орган у складу са Законом о рударству,

- примарна прерада и претконцентрација сировина, осим у случају стратешког интереса, при чему се утврђују посебни услови заштите животне средине,

- депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустријског и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном подручју,

- изградња индустријских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких и других објеката чији рад и постојање могу да изазову неповољне промјене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог свијета, љепоте предјела, културних добара и њихове околине,

- промјена намјена површина, изузев промјена које проистичу из програмских докумената,

- градња стамбених, економских помоћних објеката, пољопривредних домаћинстава и викенд-објеката, изван грађевинских подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима, односно градња објеката пољопривредних домаћинстава изван постојећих грађевинских парцела до доношења тих докумената,

- просијецање било које нове саобраћајнице, уколико није утврђена важећим просторним или урбанистичким планом или гранским основима које су усаглашене са режимима и мјерама заштите подручја,

- узимање фосилоносних материјала са геолошких профила,

- свака промјена постојеће морфологије терена и водотока, превођење вода једног водотока у други водоток и измјена хидродинамичних карактеристика и режима водотока без сагласности надлежних институција,

- извођење хидрогеолошких радова без сагласности Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и тијела које је одговорно за управљање заштићеним подручјем,

- каптирање извора, изградња хидротехничких објеката (акмулација, брана и друго), укључујући и регулацију водотока,

- свако преграђивање водотока и изградња нових рибањака,

- формирање депонија било ког отпада,

- формирање мрциништа на подручју отвореног карста,

- складиштење, депоновање и бацање комуналног отпада и отпадних материјала свих врста ван мјеста одређених за ту намјену, као и нерегулисано формирање мрциништа и одлагање стајског ђубрива,

- руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама,

- уништавање шумских комплекса и њихово уситњавање,

- чиста сјеча у природним састојинама и крчење шума, кресање лисника и прекомјерно коришћење дрвне масе у односу на циљеве и принципе газдовања шумама,

- крчење шума и обављање других радњи на мјестима и на начин који могу да изазову процесе јаке и екстензивне водне ерозије и неповољне промјене предјела,

- преоравање природних ливада и пашњака,

- садња, засијавање и насељавање врста биљака страних за природни живи свијет овог подручја, осим за потребе спречавања ерозије и клизишта,

- сакупљање и коришћење свих заштићених дивљих биљних и животињских врста,

- сакупљање и стављање у промет врста из Наредбе о контроли промета и коришћења,

- уништавање дивљих врста биљака и животиња заштићених као природне ријеткости или других законски регулисаних категорија и

- насељавање врста животиња страних за природни живи свијет овог подручја, у слободном простору.

На заштићеној површини Споменика природе "Пећина Орловача" у оквиру режима заштите II степена дозвољено је:

- вршити научна истраживања,

- вршити пољопривредну производњу домаћинства у индивидуалном режиму,

- подизати аутохтоне састојине лишћара на површинама под шикарама и шибљацима, ако су услови повољни, уз очување постојеће аутохтоне вегетације,

- градити нове објекте и изводити радове који су у функцији презентације и заштите заштићеног природног добра, а који су именовани овим елаборатом - уређење саобраћајница, прихватних површина и друго или одговарајућим планским актом Споменика природе,

- задржавање постојећих траса саобраћајница, а може се предвидјети и асфалтирање искључиво оних саобраћајница које ће водити до планираног паркинга да би се омогућило повезивање насеља и постојеће локације посебне намјене,

- задржавање електромереже подручја на постојећим правцима док се не стекну услови за њену реконструкцију у цијелости или дијеловима, уз обавезно каблирање,

- прикључивање нових објеката уз обавезно каблирање на мјестима гдје се нарушава амбијентална цјелина,

- да се плановима обезбиједи рационализација електромереже подручја и спровођење каблова дуж саобраћајница,

- јавно освјетљење на урбанизованим површинама које може имати искључиво пејзажни карактер уз употребу одговарајућих свјетлосних тијела и

- индивидуално водоснабдијевање објеката из бунара, с тим што ће се одговарајућим урбанистичким плановима омогућити заједничко водоснабдијевање за поједине групе објеката, а према посебним техничким условима.

IV

Спомеником природе "Пећина Орловача" управља Општина Пале (у даљем тексту: Управљач), која може поминуто природно добро дати на управљање другом правном лицу.

V

Заштита и развој Споменика природе "Пећина Орловача" спроводи се на основу Програма за спровођење мјера управљања (у даљем тексту: Програм управљања).

Програм управљања садржи: планиране активности за реализацију циљева управљања прописаних Законом о заштити природе и мјера управљања прописаних овом одлуком, те активности за уређење и опремање Споменика природе "Пећина Орловача" са динамиком реализације активности.

VI

Управљач у обављању послова управљања Спомеником природе "Пећина Орловача" обезбјеђује спровођење прописаних режима заштите и очувања природног добра, припрема и доноси Програм управљања, који се доноси на период од пет година, уз претходно прибављено мишљење Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа (у даљем тексту: Завод) и сагласност Министарства надлежног за заштиту животне средине (у даљем тексту: Министарство).

На основу Програма управљања доноси се годишњи програм управљања, чији се задаци и послови реализују у текућој години, са динамиком њиховог извршавања и висином потребних средстава.

Управљач подноси Министарству извјештај о остваривању Програма управљања из тачке V ове одлуке до 15. децембра за текућу годину.

VII

Прије истека периода на који се доноси Програм управљања, Управљач подноси Министарству Приједлог плана управљања, ради упућивања на усвајање Влади Републике Српске.

Израду Плана управљања Управљач повјерава стручним, односно научним институцијама овлашћеним за ове послове.

План управљања доноси се на период од 15 година.

Годишњи извјештај о спровођењу Плана управљања Управљач доставља Министарству до 15. марта текуће године за претходну годину.

VIII

Управљач у обављању послова управљања Спомеником природе "Пећина Орловача" обезбјеђује обиљежавање овог споменика природе, подјелу катастарских честица према утврђеној зони заштите и доноси правила унутрашњег реда ради ефикасније заштите овог споменика природе уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства.

Правилима из подтачке 1. ове тачке утврђују се правила за спровођење режима заштите и развоја, и то: постављање информативних и других ознака, мјере заштите приликом обављања научних истраживања и извођења истражних радова, услови за обављање дозвољених дјелатности и посебне мјере и ограничења у спровођењу режима заштите.

Правила из подтачке 1. ове тачке и друге неопходне информације за спровођење режима заштите Управљач јавно оглашава, на начин да буду доступна корисницима и посетиоцима.

IX

Управљач ће уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства донијети Програм управљања у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке, а годишњи програм у року од 90 дана од дана ступања на снагу Програма.

До доношења Програма управљања Управљач може послове управљања обављати према Привременом програму управљања који доноси у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, такође уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства.

X

Планови и програми уређења простора, шумске, водопривредне и други основи и програми који обухватају подручје гдје се налази заштићено природно добро усаглашиће се са Програмом управљања из тачке V ове одлуке, као и режимима заштите прописаним овом одлуком.

XI

Средства за заштиту и развој Споменика природе "Пешина Орловача" обезбеђују се из буџетских средстава општине, прихода Управљача и из других извора у складу са законом.

XII

На основу ове одлуке надлежни основни суд - земљишно-књижна канцеларија ће на непокретностима из члана III ове одлуке извршити забиљежбу у земљишним књигама.

XIII

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2550/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2054

На основу члана 13. став 3. Закона о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 74/08 и 106/09), члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 11/09) и чл. 3. и 12. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", број 68/07), Влада Републике Српске, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

**О УСКЛАЂИВАЊУ АКТА О ОСНИВАЊУ ЈАВНЕ
УСТАНОВЕ СРЕДЊОШКОЛСКИ ЦЕНТАР
"ЛАЗАР ЂУКИЋ" РИБНИК**

I

Овом одлуком врши се усклађивање оснивачког акта Јавне установе Средњошколски центар "Лазар Ђукић" Рибник са Законом о средњем образовању и васпитању, Законом о систему јавних служби и Законом о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 74/10).

II

Оснивач Јавне установе Средњошколски центар "Лазар Ђукић" Рибник је Република Српска.

III

Назив школе је Јавна установа Средњошколски центар "Лазар Ђукић" Рибник, а скраћени назив Установе - ЈУ Средњошколски центар "Лазар Ђукић" Рибник (у даљем тексту: школа), са сједиштем у Улици Раде Јованића бб, Рибник.

IV

Школа је јавна установа која обавља дјелатност од општег друштвеног интереса и има својство правног лица, које стиче уписом у судски регистар код надлежног суда.

V

У правном промету са трећим лицима школа иступа у своје име и за свој рачун, а за обавезе одговара без ограничења, свим својим средствима.

VI

Дјелатности школе су:

- 85.31 - опште средње образовање и
- 85.32 - техничко и стручно средње образовање.

У оквиру дјелатности под шифром дјелатности 85.32 школа обавља и дјелатност образовања одраслих.

VII

Средства за рад школе обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Српске,
- 2) буџета јединице локалне самоуправе и
- 3) других извора.

Новчана средства за рад школе обезбеђују оснивач и јединица локалне самоуправе.

VIII

Органи управљања су: Школски одбор и директор школе.

Школски одбор именује Министарство просвјете и културе на период од четири године.

Школски одбор има седам чланова.

IX

Директор школе руководи школом, представља и заступа школу и одговоран је за законитост рада школе.

Директора школе бира Школски одбор, након добијања претходне сагласности од министра просвјете и културе, на период од четири године.

X

Школа ће своју организацију и опште акте ускладити са Законом о средњем образовању и васпитању, Законом о систему јавних служби, Законом о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској и овом одлуком у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке и извршити промјене уписа у судском регистру код надлежног суда.

XI

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2525/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2055

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/11 и 52/11), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ МИНИСТАРСТВУ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ПЛАН УТРОШКА
СРЕДСТАВА - ФИНАНСИРАЊЕ ШЕСТОГ КРУГА БИКОН
ШЕМЕ, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године**

I

Овом одлуком даје се сагласност Министарству управе и локалне самоуправе на План утрошка средстава - финан-

сирање Шестог круга Бикон шеме, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, у износу од 10.054,37 КМ.

II

Новчана средства из тачке I ове одлуке исплатиће се са позиције 415200 - финансирање Шестог круга Бикон шеме, у оквиру Министарства управе и локалне самоуправе (организациони код 1141001), за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, а дозначиће се на жиро рачун Савеза општина и градова Републике Српске.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство управе и локалне самоуправе и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2556/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2056

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/11 и 52/11), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ МИНИСТАРСТВУ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА - ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ ФОНДАЦИЈАМА И УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године

I

Даје се сагласност Министарству управе и локалне самоуправе (организациони код 1141) на План утrophка средстава - текући грантови фондацијама и удружењима грађана, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, и то са позиције 415200 - текући грантови фондацијама и удружењима грађана, у износу од 8.325,53 КМ.

II

Новчана средства из тачке I ове одлуке распоредиће Министарство управе и локалне самоуправе, у складу са Правилником о критеријумима и поступку за дојелу новчане помоћи удружењима од јавног интереса, осталим удружењима и фондацијама ("Службени гласник Републике Српске", број 47/11).

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство управе и локалне самоуправе и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2553/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2057

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/11 и 52/11), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ МИНИСТАРСТВУ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА - ТЕКУЋИ ГРАНТ ДРУШТВУ ЧЛАНОВА МАТИЦЕ СРПСКЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године

I

Даје се сагласност Министарству управе и локалне самоуправе (организациони код 1141) на План утrophка средстава - текући грант Друштву чланова Матице српске у Републици Српској, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, и то са позиције 415200 - текући грант Друштву чланова Матице српске у Републици Српској, у износу од 10.054,37 КМ.

II

Финансијска средства из тачке I ове одлуке додјељују се Матици српској - Друштву чланова Матице српске у Републици Српској за суфинансирање реализације програмских активности, циљева и доприноса афирмацији и развијању културне, научне и образовне сарадње са институцијама из Републике Србије.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство управе и локалне самоуправе и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2555/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2058

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/11 и 52/11), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ МИНИСТАРСТВУ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА - ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ КАРИТАСУ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године

I

Даје се сагласност Министарству управе и локалне самоуправе (организациони код 1141) на План утrophка средстава - текући грантови Каритасу у Републици Српској, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, и то са позиције 415200 - текући грантови Каритасу у Републици Српској, у износу од 18.851,94 КМ.

II

Финансијска средства из тачке I ове одлуке додјељују се Каритасу у Републици Српској за суфинансирање следећих пројеката:

- народна кухиња,
- кућна нега за старе и болесне на локацији Приједор/Љубија и Котор Варош,
- Каритасов Дом за старије особе и
- Интернат за школску дјецу.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство управе и локалне самоуправе и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-2554/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2059

На основу члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 1/11 и 52/11) и члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА

I

Даје се сагласност Министарству здравља и социјалне заштите (организациони код 1344001) на План утрошка средстава са позиције 415200 - капитални грант за унапређење услова рада у здравственим установама чији је оснивач Влада Републике Српске, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, у износу од 30.802,42 КМ, и то:

- Институт за грађевинарство ИГ
д.о.о. Бања Лука.....30.802,42 КМ.

II

Одобрена средства из тачке I дозначиће се на жиро рачун предузећа Институт за грађевинарство ИГ д.о.о. Бања Лука, према динамици коју утврди Министарство здравља и социјалне заштите.

III

За реализацију Одлуке задужују се Министарство здравља и социјалне заштите и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-2565/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2060

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2011. годину (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 1/11 и 52/11), Влада Републике Српске, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА

I

Даје се сагласност Министарству породице, омладине и спорта (организациони код 3710001) на План утрошка средстава за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године, у укупном износу од 136.535,16 КМ.

II

Средства из тачке I ове одлуке распоређују се на следећи начин:

- 414100 - субвенција каматне стопе за стамбено кредитирање младих и младих брачних парова, 35.574,41 КМ,
- 415200 - текући грантови спортским организацијама, 500,00 КМ,

- 415200 - текући грантови спортским организацијама лица са инвалидитетом Републике Српске, 5.000,00 КМ,

- 415200 - текући грантови непрофитним удружењима и организацијама за афирмацију породице, 12.000,00 КМ,

- 415200 - текући грантови за финансирање спортских клубова и спортских манифестација у Брчко Дистрикту БиХ, 8.000,00 КМ,

- 415200 - капитални грантови за стамбено збрињавање породица са петоро и више дјеце, 72.460,75 КМ,

- 481300 - трансфери удружењима и организацијама за афирмацију породице, 3.000,00 КМ.

III

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство породице, омладине и спорта и Министарство финансија.

IV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-2510/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2061

На основу Споразума о преузимању, умањењу и консолидовању иностраних дугова од 10. септембра 1999. године између Владе СР Њемачке и Савјета министара БиХ (“Службени гласник БиХ - међународни уговори”, број 10/01), Споразума о консолидацији од 13. октобра 1999. године између Kreditanstalt für Wiederaufbau-KfW и Савјета министара БиХ (“Службени гласник БиХ - међународни уговори”, број 2/00), члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), а у вези са Меморандумом о разговорима делегације Савезног министарства за привредну сарадњу са делегацијом Савјета министара Босне и Херцеговине, као и са делегацијом влада Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта, у циљу усаглашавања и припреме сарадње у 2009. години од 13. октобра 2009. године, Влада Републике Српске, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ПРИХВАТАЊУ ПОСЕБНОГ СПОРАЗУМА ЗА ТРЕЋУ КОНВЕРЗИЈУ ДУГА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРЕМА СР ЊЕМАЧКОЈ, ЧЛАНИЦИ ПАРИСКОГ КЛУБА ПОВЈЕРИЛАЦА

I

Влада Републике Српске прихвата Посебни споразум за трећу конверзију дуга Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске према СР Њемачкој, чланици Париског клуба повјерилаца (у даљем тексту: Посебни споразум III), чија је укупна вриједност EUR 12.821.343,85, у циљу измирења дијела дуговања Босне и Херцеговине, Републике Српске према СР Њемачкој настао до 2. априла 1992. године.

II

Влада Републике Српске прихвата да се за реализацију Посебног споразума III у Републици Српској имплементира Пројекат комуналне инфраструктуре у општини Костајница (у даљем тексту: Пројекат).

III

Влада Републике Српске обезбједиће у буџету за 2012, 2013. и 2014. годину, у оквиру позиције остала буџетска потрошња (организациони код 0923), средства у укупном износу од EUR 734.098,86 за финансирање Пројекта, што је 28,628% од EUR 2.564.268,77 колико је обавезна Босна и Херцеговина да обезбједи за финансирање пројекта.

IV

Влада Републике Српске ће за реализацију Пројекта средства из тачке III ове одлуке одобрити општини Костајница бесповратно, путем уговора о одобравању средстава финансијског доприноса за финансирање Пројекта, који ће се закључити између Владе Републике Српске - Министарства финансија и Општине Костајница, и то:

- у 2012. години средства у износу од EUR 300.000,00,
- у 2013. години средства у износу од EUR 280.000,00 и
- у 2014. години средства у износу од EUR 154.098,86.

V

Средства из тачке III ове одлуке намијењена су за финансирање радова на:

- изворишту Мраово поље,
- изградњи водовода у насељима Чекиновац, Свети Вид и Хоцино Брдо и претпумпне станице са резервоарима,
- рјешавању проблема водоснабдијевања пословне зоне "Уна",
- изградњи главног колектора Тавија и
- регулацији корита потока Тавија кроз Костајницу.

VI

Крајњи датум завршетка Пројекта је 31. децембар 2014. године.

VII

За потписивање Посебног споразума III и уговора о одобравању средстава финансијског доприноса за финансирање Пројекта између Владе Републике Српске - Министарства финансија и Општине Костајница овлашћује се министар финансија.

VIII

Потписивањем Посебног споразума III престаће обрачун камате на износ главнице дуга који за Републику Српску износи EUR 3.670.494,32, а који ће бити отписан на дан завршетка реализације Пројекта, али не касније од датума из тачке VI ове одлуке.

IX

За реализацију ове одлуке и извјештавање задужују се Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, Министарство финансија Републике Српске и Општина Костајница.

X

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2545/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2062

На основу члана 3. став 2. и члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 22. Закона о стварним правима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 124/08 и 58/09), Влада Републике Српске, на сједници од 10. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ**О ПРЕНОСУ ПРАВА УПРАВЉАЊА И РАСПОЛАГАЊА НА НЕПОКРЕТНОСТИ**

I

Преноси се право управљања и располагања на дијелу стамбених јединица изграђених из Програма Владе Републике Српске за распуштање колективних центара у Републици Српској за потребе трајног стамбеног збрињавања

породица погинулих бораца и ратних војних инвалида од I-IV категорије у Републици Српској, са Министарства за избјеглице и расељена лица на Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, без накнаде.

II

Стамбене јединице које су предмет преноса права управљања и располагања налазе се у граду Бања Лука и у општинама Републике Српске, и то:

- град Бања Лука три стамбене јединице укупне површине 90,34 м²;
- општина Приједор, четири стамбене јединице укупне површине 232,20 м²;
- општина Зворник, двије стамбене јединице укупне површине 83,00 м²;
- општина Источно Ново Сарајево, 14 стамбених јединица укупне површине 710,02 м²;
- општина Вишеград, четири стамбене јединице укупне површине 165,53 м²;
- општина Братунац, једна стамбена јединица укупне површине 27,84 м²;
- општина Билећа, једна стамбена јединица укупне површине 72,72 м²;
- општина Невесиње, једна стамбена јединица укупне површине 61,23 м²;
- општина Соколац, једна стамбена јединица укупне површине 48,24 м²;
- општина Пале, једна стамбена јединица укупне површине 48,44 м².

III

Стамбене јединице из тачке II ове одлуке Министарство за избјеглице и расељена лица ће искњижити из своје књиговодствене евиденције, а Министарство рада и борачко-инвалидске заштите исте ће укњижити у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

IV

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство за избјеглице и расељена лица и Министарство рада и борачко-инвалидске заштите.

V

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2582/11
10. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2063

На основу члана 5. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/04 и 78/11), члана 7. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 41/03), тачке XII Одлуке о промјени облика организовања ОДП УТРС "Терме-Озрен" Петрово, број: 04/1-012-2-2241/11, од 6. октобра 2011. године ("Службени гласник Републике Српске", број 105/11), Влада Републике Српске, у функцији Скупштине Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ**О УТВРЂИВАЊУ КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ЧЛАНОВА НАДЗОРНОГ ОДБОРА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ "ТЕРМЕ-ОЗРЕН" ПЕТРОВО - КАКМУЖ**

I

Овом одлуком ближе се утврђују услови и критеријуми за избор и именовање чланова Надзорног одбора Акцио-

нарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж.

Под критеријумима за избор чланова Надзорног одбора Друштва из ове тачке сматрају се општи и посебни услови утврђени овом одлуком.

II

Кандидати за функцију из тачке I ове одлуке морају испуњавати сљедеће услове.

Општи услови:

- да су држављани Републике Српске или Босне и Херцеговине,

- да су старији од 18 година,

- да нису отпуштени из државне службе на основу дисциплинске мјере, на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини или ентитетима, у периоду од три године прије дана објављивања конкурса,

- да нису осуђивани за кривично дјело, привредни преступ или прекршај за повреду прописа о привредном или финансијском пословању који их чини неподобним за обављање дужности у наведеном органу,

- да се против њих не води кривични поступак,

- да се на њих не односи члан IX став 1. Устава БиХ,

- да нису на функцији у политичкој странци или чланови органа законодавне, извршне или судске власти.

Посебни услови:

- VII степен стручне спреме или завршен први студијски циклус високог образовања у области друштвених наука и најмање пет (5) година радног искуства у струци.

III

Чланове Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж именује на приједлог Комисије за избор Влада Републике Српске.

IV

Комисију за избор именује Влада Републике Српске у складу са законом и овом одлуком.

Комисију за избор која се састоји од пет (5) чланова, и то три (3) из реда државних службеника, које именује Влада Републике Српске на приједлог ресорног министарства и два (2) из реда лица која познају област од интереса за пословање Друштва.

У комисију за избор именују се лица која посједују стручну спрему и стручно знање на истом или вишем нивоу од нивоа за који се спроводи поступак, те лица која познају одредбе Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске.

V

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2569/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Скупштине,
Александар Џомбић, с.р.

2064

На основу члана 5. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/04 и 78/11), члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 41/03), тачке XII Одлуке о промјени облика организовања ОДП УТРСЦ "Терме-Озрен" Петрово, број: 04/1-012-2-2241/11, од 6. октобра 2011. године ("Службени гласник Републике Српске", број 105/11), Влада Републике Српске, у функцији Скупштине Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О РАСПИСИВАЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ЧЛАНОВА НАДЗОРНОГ ОДБОРА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ЗА УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ "ТЕРМЕ-ОЗРЕН" ПЕТРОВО - КАКМУЖ

I

Расписује се Јавни конкурс за избор и именоване чланова Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж.

II

Општи и посебни услови и критеријуми за избор и именоване из тачке I. Одлуке прописани су Одлуком Владе Републике Српске о утврђивању критеријума за избор и именоване чланова Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж.

У Надзорни одбор Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж Влада Републике Српске ће именовати три члана.

III

Јавни конкурс из тачке I ове одлуке објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске" и у дневном листу "Глас Српске".

Јавни конкурс остаје отворен 15 дана од дана његовог објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

IV

Поступак избора, укључујући преглед пријава приспјелих на Конкурс и предлагање ранг-листе кандидата, у складу са утврђеним критеријумима, извршиће Комисија за избор чланова Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж.

V

За спровођење ове одлуке задужује се Министарство трговине и туризма Републике Српске.

VI

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2568/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Скупштине,
Александар Џомбић, с.р.

2065

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), члана 7. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03), члана 18. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", број 68/07) и члана 31. Статута Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске, број: 1098/11, од 8. јула 2011. године, Влада Републике Српске, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ

О УТВРЂИВАЊУ СТАНДАРДА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСПИТИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА И КОНСТРУКЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I

Овом одлуком ближе се утврђују услови и критеријуми за избор и именоване директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске.

Под критеријумима за избор и именоване из претходног става сматрају се степен образовања, стручно знање, радно искуство, као и други услови и стандарди утврђени овом одлуком.

II

Кандидати за функцију из тачке I ове одлуке, поред услова прописаних Законом о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске, морају испуњавати опште и посебне критеријуме и услове утврђене овом одлуком.

а) Општи услови:

- да су држављани Републике Српске или Босне и Херцеговине,

- да су старији од 18 година,

- да нису отпуштени из државне службе на основу дисциплинске мјере, на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини или ентитетима, у периоду од (3) три године прије дана објављивања конкурса,

- да нису осуђивани за кривично дјело, привредни преступ или прекршај за повреду прописа о привредном или финансијском пословању,

- да се против њих не води кривични поступак,

- да се на њих не односи члан IX став 1. Устава БиХ,

- општа здравствена способност.

б) Посебни услови:

- висока стручна спрема VII степен, дипл. инж. грађ. или дипл. инж. машинства,

- пет (5) година радног искуства у струци,

- да не постоји сукоб интереса.

III

Директора, на основу спроведеног јавног конкурса и приједлога комисије за избор, именује Влада Републике Српске.

Комисију за избор именује Влада Републике Српске, у складу са критеријумима утврђеним овом одлуком.

IV

У комисију за избор именоване се лица која имају професионално знање на истом или вишем нивоу за који се спроводи поступак, те лица која су упозната са одредбама Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске.

Комисију за избор чине (5) пет чланова, од којих су (3) три члана државни службеници Владе Републике Српске и Министарства, који познају област из регистроване дјелатности Института, док су остала (2) два члана такође познаваоци наведене области.

V

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2533/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2066

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 119/09), члана 8. Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 25/03) и члана 18. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", број 68/07), Влада Републике Српске, на сједници од 3. новембра 2011. године, донијела је

ОДЛУКУ**О РАСПИСИВАЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСПИТИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА И КОНСТРУКЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

I

Расписује се Јавни конкурс за избор и именоване директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске.

II

Општи и посебни услови и критеријуми за избор и именоване директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске прописани су Одлуком Владе Републике Српске о утврђивању стандарда и критеријума за избор и именоване директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске.

III

Рок за подношење пријава на Конкурс из тачке I је 15 дана од дана расписивања Јавног конкурса.

Јавни конкурс за избор и именоване директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске" и у дневном листу "Глас Српске".

IV

Поступак избора, укључујући преглед пријава приспјелих на Конкурс и предлагање кандидата, у складу са утврђеним критеријумима, извршиће Комисија за избор директора Јавне установе "Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске" Бања Лука.

V

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

VI

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2482/11
3. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2067

На основу члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 24. новембра 2011. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. Даје се сагласност Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде да једнострано раскине Уговор о уступању дијела рибарског подручја општине Рибник на коришћење, број: 01-33-10614/09, од 25. августа 2009. године, закључен са Удружењем спортских риболоваца "Рибник" из Рибника.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2617/11
24. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2068

На основу члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 24. новембра 2011. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. Даје се сагласност Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде да једнострано раскине Уговор о уступању рибарског подручја општине Мркоњић Град на коришћење, број: 01-33-29298/08, од 9. децембра 2008. године, закључен са Удружењем спортских риболоваца "Мркоњић Град" из Мркоњић Града.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-2618/11
24. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Александар Џомбић, с.р.

2069

На основу члана 17. став 5. Закона о туризму ("Службени гласник Републике Српске", број 70/11), члана 69. ст. 1. и 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10), министар трговине и туризма доноси

ПРАВИЛНИК**О САДРЖАЈУ И ОБЛИКУ КЊИГЕ УТИСАКА
ТУРИСТИЧКИХ СУБЈЕКТА**

Члан 1.

Овим правилником прописују се садржај и облик књиге утисака коју су дужни да воде туристички субјекти, осим туристичких агенција, поступак у вези са приговорима корисника туристичких услуга и остала питања у вези са вођењем књиге утисака за обављање туристичке дјелатности.

Члан 2.

(1) Туристички субјекти су обавезни да воде и посједују књигу утисака у којој корисници туристичких услуга могу уписивати похвале, приједлоге, као и приговоре уколико су незадовољни начином обављања туристичке дјелатности.

(2) Уколико туристички субјект обавља туристичку дјелатност у више различитих пословних објеката, на различитим мјестима, дужан је да посебно води књигу утисака за сваки објекат у којем обавља туристичку дјелатност.

Члан 3.

- (1) Књига утисака мора имати тврде корице.
- (2) На спољној страни предње корице књиге морају бити одштампане ријечи: "Књига утисака" на једном од језика конститутивних народа БиХ и на енглеском језику.
- (3) Књига утисака мора имати најмање 3 · 50 копијних листова (не рачунајући први и посљедњи лист), величине 30 цм · 25 цм, који морају бити означени редним бројевима.
- (4) Први и посљедњи лист књиге, чије странице нису означене редним бројевима, морају бити од дебљег папира.
- (5) Прва два листа под истим редним бројем морају бити копијна, а трећи чврст (неиндигован).
- (6) У горњем лијевој углу прве странице (која није означена редним бројем) потребно је истаћи пословно име, фирму, односно назив туристичког субјекта, као и сједиште, односно адресу туристичког субјекта.

Члан 4.

- (1) Странице књиге утисака које су означене редним бројевима имају три вертикалне колоне.
- (2) Прва колона на страници књиге утисака назива: "похвала" је ширине 10 цм, друга колона назива: "приговор" је ширине 10 цм, а трећа колона назива: "коментар и приједлог" је ширине 5 цм.
- (3) Називи колоне морају бити одштампани на једном од језика конститутивних народа у БиХ и на енглеском језику.
- (4) У горњем лијевој углу страница које су означене редним бројевима морају да стоје ознаке: "за корисника услуге" на првом листу, "за инспекцијски орган" на другом листу и "остаје у књизи" на трећем листу књиге утисака.

Члан 5.

(1) На првом листу књиге утисака чије странице нису означене редним бројевима мора да буде одштампано упутство о коришћењу књиге утисака на једном од језика конститутивних народа БиХ и на енглеском језику, које гласи:

"а) корисник туристичких услуга има право да упише у књигу утисака похвалу на језику којим се служи у случају када сматра да је неопходно позитивно оцијенити начин пружања туристичких услуга,

б) корисник туристичких услуга има право да упише у књигу утисака приговор на језику којим се служи у случају када је оштећен у односу на захтијевану услугу или када је повријеђен поступком запослених лица који пружају туристичке услуге, као и у другим случајевима када сматра да је поступак према њему као кориснику услуга неприкладан,

в) корисник туристичких услуга дужан је да написани приговор потпише и наведе датум написаног приговора у књигу утисака, уз навођење своје адресе становања и броја личне карте, односно путне исправе,

г) корисник туристичких услуга има право да упише у књигу утисака приједлог на језику којим се служи у случају када сматра да је неопходно предложити мјере које би допринијеле побољшању туристичких услуга."

(2) Након одштампаног упутства из става 1. овог члана ставља се печат туристичког субјекта и потпис одговорног лица.

Члан 6.

Одговорно или запослено лице код туристичког субјекта дужно је одмах по стављању приговора прву копију приговора из књиге утисака дати лицу које је приговорило, а другу копију доставити тржишној инспекцији, осим ако овим правилником није другачије прописано.

Члан 7.

(1) Одговор кориснику услуге на приговор из члана 5. став 1. тачка б) овог правилника одговорно или запослено лице код туристичког субјекта дужно је дати одмах, а најкасније у року од три дана од дана написаног приговора у књигу утисака, а копију одговора доставити тржишној инспекцији у року од пет дана од дана подношења приговора.

(2) Писани одговор на поднесени приговор саставља се на језику на којем је написан приговор у књизи утисака.

(3) Ако се у року из става 1. овог члана не одговори на стављени приговор, одговорно или запослено лице туристичког субјекта дужно је да, најкасније у року од пет дана од истека тог рока, о томе обавјести тржишну инспекцију, с образложењем разлога за прекорачење рока за одговор на приговор.

Члан 8.

(1) Изузетно од члана 7. овог правилника на стављени приговор одговорно или запослено лице може одговорити подносиоцу приговора и усмено.

(2) Ако се постигне задовољавајуће рјешење у рубрици: "коментар и приједлог" књиге утисака, то ће се забиљежити и потврдити потписима одговорног или запосленог лица код туристичког субјекта и подносиоца приговора.

(3) У случају постизања рјешења из става 2. овог члана, одговорно или запослено лице код туристичког субјекта није дужно другу копију приговора из члана 6. овог правилника доставити тржишној инспекцији.

(4) Ако се приговор не може ријешити на начин прописан ставом 1. овог члана, подносиоцу приговора мора се одговорити на начин прописан у члану 7. овог правилника.

(5) У рубрици: "коментар и приједлог" уписује се кратко садржај одговора, са ознаком броја и датума дописа.

Члан 9.

(1) Књига утисака мора се налазити на мјесту приступачном корисницима туристичких услуга.

(2) На истакнутом мјесту у оквиру пословног простора туристичког субјекта мора се ставити обавјештење на једном од језика конститутивних народа БиХ и на енглеском језику о томе да се води књига утисака и где је она налази.

Члан 10.

(1) Прије стављања у употребу, књига утисака се овјерава на унутрашњој насловној страници печатом и потписом руководиоца унутрашње јединице у надлежном органу

јединице локалне самоуправе, и то према сједишту туристичког субјекта.

(2) Унутрашња јединица у надлежном органу јединице локалне самоуправе води евиденцију о овјереним књигама утисака туристичких субјеката.

(3) Туристички субјекат је дужан да чува и држи књигу утисака у својим пословним просторијама годину дана по истеку текуће пословне године за коју је књига утисака овјерена.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе може захтијевати од туристичког субјекта достављање књига утисака по истеку текуће године у којој је књига утисака овјерена, ради дојеле одговарајућих признања и награда.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 14-01-09-2-4018/11
11. новембра 2011. године
Бања Лука

Министар,
Горана Златковић, с.р.

2070

На основу члана 20. став 2. Уредбе о канцеларијском пословању републичких органа управе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/04 и 13/07), члана 69. ст. 1. и 4. и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10), министар управе и локалне самоуправе доноси

УПУТСТВО

О ДОПУНИ УПУТСТВА О СПРОВОЂЕЊУ КАНЦЕЛАРИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА УПРАВЕ

1. У Упутству о спровођењу канцеларијског пословања републичких органа управе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 31/05, 5/06, 10/06, 10/07, 31/09, 43/09, 74/09, 99/09, 98/10, 111/10 и 25/11) у тачки 90. у ставу 4. у бројчаној ознаци: "13 Министарство саобраћаја и веза" последије бројчане ознаке 13/1 додаје се нова бројчана ознака 13/2, која гласи:

"13/2 Агенција за безбједност саобраћаја".

2. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 10.2-052-4251/11
28. октобра 2011. године
Бања Лука

Министар,
Лејла Решић, с.р.

Фонд здравственог осигурања Републике Српске

На основу члана 49. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09 и 106/09) и члана 17. Статута Фонда здравственог осигурања Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/04, 19/05, 63/08, 64/09 и 105/09), Управни одбор Фонда здравственог осигурања Републике Српске, на XI сједници, одржаној 17. новембра 2011. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА У БОЛНИЧКОМ СЕКТОРУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У 2011. ГОДИНИ

I

У Одлуци о начину финансирања здравствених услуга у болничком сектору Републике Српске у 2011. години ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/11, 42/11, 61/11, 70/11 и 102/11) у Прилогу број 2. - Номенклатура по услугама, додаје се нова дјелатност 3410 - Хумана генетика са услугама, како слиједи:

Ознака услуге	Назив дјелатности	Бодови
1	2	3
3410	ХУМАНА ГЕНЕТИКА	
3410001	Преглед клиничког дисморфолога	21,70
3410002	Клинички антропометријски преглед	32,60
3410003	Дерматоглифски преглед	32,60
3410030	Одређивање кариотипа из лимфоцита периферне крви - морфолошка анализа хромозома	154,20
3410080	Одређивање кариотипа - идентификација хромозома техником Г-трака	96,30
3410129	Израда и анализа хередограма	12,40
3410315	Одређивање кариотипа - идентификација хромозома техником Ц-трака	52,40
3410412	Анализа полног хроматина - секс хроматински тест (BARR-ова тјелашца)	29,40
3410450	Одређивање кариотипа из спонтаних култура периферне крви - анализа хромозома	166,40
3410455	Одређивање фрагилног X - хромозома-културе лимфоцита периферне крви третиране мет.	228,90
3410460	Генетичко савјетовање код специфичних конгениталних обољења у циљу превенције	14,50
3410465	SWIM UP МЕТОДА - припрема узорка сперме за инсеминацију	49,60
3410466	Генетички савјет	32,60
3410467	Испитивање хомозиготних рецесивних својстава (ХРС)	37,40
3410468	ДНК анализа: in situ хибридизација, интерфазна цитогенетика	249,10
3410469	ДНК анализа: in situ хибридизација, метафазна цитогенетика	377,60
3410470	PRINS (Primed in situ sinteza)	121,90
3410471	Хибридизација in situ	527,10
3410472	ДНК анализа: Nested PCR	236,00
3410473	Ланчана реакција са реверзном транскриптазом (RT-PCR)	188,80
3410474	Multiplex PCR метод (реакција ланчаног умножавања ДНК)	243,90
3410475	Детекција мутација анализом конформационог полиморфизма једноланчаног ДНК молекула (SSCP)	149,50
3410476	ДНК анализа реверзни dot blot	326,50
3410477	Секвенцирање ДНК	102,30
3410478	ДНК анализе помоћу рестрикционих фрагмената (RFLP)	188,80
3410479	PCR метод (реакција ланчаног умножавања ДНК)	121,90
3410480	Детекција PCR продуката DGGE (Denaturing Gradient Gel Electrophoresis) електрофорезом	291,10
3410481	Изолација ДНК из парафинских калуца	310,80
3410482	Изолација ДНК из ткива (хорионске ресице, амнионске ћелје, солидни тумори итд.)	332,00
3410483	Dot blot анализа	188,80
3410484	Notherh blot анализа	188,80
3410485	CCD микроскопија и анализа слике	94,40
3410486	Кариотип: техника ХГ-трака	234,70

1	2	3
3410487	НОР техника бојења сателитских региона хромозома	243,90
3410488	Кариотип: ауторадиографија	272,70
3410489	Размјене сестринских хроматида	346,20
3410490	Кариотип: техника Р трака	414,30
3410491	Кариотип: техника Q трака	414,30
3410492	Кариотип: техника Г трака 30 митоза	216,30
3410493	Цитогенетска анализа: култивисане ћелије хорионских ресица	326,50
3410494	Цитогенетска анализа: култивисане ћелије амнионске течности	750,00
3410495	Цитогенетска анализа: биодозиметрија јонизујућег зрачења	224,20
3410496	Цитогенетска анализа: ћелије солидних тумора	582,20
3410497	Цитогенетска анализа: ћелије коштане сржи из културе	701,50
3410498	Цитогенетска анализа: ћелије коштане сржи - директна метода	346,20
3410499	Цитогенетска анализа: нестимулисане ћелије периферне крви	487,80
3410500	Микрохируршка интервенција на гаметима	224,20
3410501	Геномска радио осјетљивост микронуклеусним тестом	648,60
3410502	Култура јајне ћелије и ембриона	224,20
3410503	Култура ћелије амнионске течности	480,10
3410504	Култура хорионских ресица	373,70
3410505	Култура фибробласта коже	480,10
3410506	Замрзавање и одмрзавање ћелија	51,10
3410507	Метотрексатом синхронизована култура	121,90
3410508	Култура ћелија солидних тумора	106,20
3410509	Култура ћелија костне сржи	59,00
3410510	Култура ткива: нестимулисани леукоцити периферне крви	59,00
3410511	Ко-култура лимфоцита мушког и женског пола	131,10
3410512	Корелација резултата (MIC номенклатура)	141,60
3410513	Детекција мутација преко хетеродуплексне анализе	149,50
3410514	Рестрикционе анализе PCR фрагмената	149,50
3410515	ДНК анализа: детекција PCR продуката вертикалном електрофорезом	106,20
3410516	Детекција PCR продуката хоризонталном електрофорезом	78,70
3410517	Изолација ДНК из лимфоцита периферне крви адулта и фетуса	259,60
3410518	Изолација ДНК-микрометода	94,40

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Ова одлука ће се примјењивати од 1. септембра до 31. децембра 2011. године.

Број: 02/015-5922-5/11
17. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Оливера Марковић, с.р.

На основу чл. 20. и 49. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 18/99,

51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09 и 106/09), члана 8. став 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Српске", број 106/09) и члана 17. Статута Фонда здравственог осигурања Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/04, 19/05, 63/08, 64/09 и 105/09), Управни одбор Фонда здравственог осигурања Републике Српске, на XI сједници, одржаној 17. новембра 2011. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНИ ПРАВИЛНИКА О САДРЖАЈУ, ОБИМУ И НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

Члан 1.

У Правилнику о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту ("Службени гласник Републике Српске", број 102/11) у члану 8. став 3. мијења се и гласи:

"(3) Финансирање права на једну процедуру асистиране репродукције - вантјелесна оплодња врши се према годинама живота жене, и то:

а) до навршених 40 година - једна асистирана репродукција у цијелости према Цјеновнику Фонда,

б) од 41. до навршене 42. године - једна асистирана репродукција у висини од 50% од цијене наведене процедуре према Цјеновнику Фонда."

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/015-5922-4/11
17. новембра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Оливера Марковић, с.р.

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске

На основу члана 309. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 127/08, 58/09 и 100/11) и члана 260. став 1. тачка 1. Закона о тржишту хартија од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 92/06 и 34/09), Комисија за хартије од вриједности Републике Српске доноси

СТАНДАРДЕ

КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

УВОД

Стандардима корпоративног управљања детаљније се утврђују механизми функционисања и заштите интереса у међусобним односима различитих носилаца интереса (заинтересованих страна) у акционарском друштву.

Носиоци интереса у акционарском друштву су лица која преузимају одређене директне или индиректне ризике у односу на друштво и у вези са друштвом. Осим постојећих и потенцијалних акционара, у носиоце интереса према друштву убрајају се запослени, купци, добављачи, кредитори, повјериоци, управни и надзорни органи друштва, локална заједница и органи државне власти.

Стандарди корпоративног управљања (у даљем тексту: Стандарди) утврђени су на бази сљедећих принципа корпоративног управљања, усвојених од стране Организације за економску сарадњу и развој (Organization for economic co-operation and development - OECD):

1. осигуравање основа за ефикасну примјену принципа управљања акционарским друштвима;
2. права акционара и кључне власничке функције;
3. равноправан третман акционара;
4. улога заинтересованих страна - носилаца интереса у управљању акционарским друштвима;

5. објављивање и јавност информација;
6. улога и одговорности одбора.

Стандарди садрже препоруке и сугестије, као и одредбе које су обавезујуће, јер произилазе из позитивних прописа за одређену област. Ови стандарди намијењени су превасходно акционарским друштвима чијим се акцијама тргује на берзи или другом уређеном јавном тржишту.

Препоруке и сугестије у тексту Стандарда наведене су уз употребу ријечи “треба” и “може”. Акционарска друштва нису обавезна да их примјењују, али су у том случају обавезна да објаве образложење због чега то не чине, у складу са начелом “ПОСТУПИ ИЛИ ОБЈАСНИ”.

Ово омогућава акционарским друштвима да прилагоде своје кодексе специфичностима индустрије којој припадају или да их непосредно примјењују. Остали дијелови Стандарда садрже одредбе које су акционарска друштва обавезна да примјењују у складу са позитивним прописима.

Поштовањем Стандарда корпоративног управљања побољшава се конкурентна способност друштва, остварују се повољнији услови за инвестициону активност, те омогућава ефикасније функционисање финансијских тржишта.

Ови стандарди, као скуп правила и начела, имају за циљ унапређење корпоративних односа између заинтересованих страна који произилазе из важећих законских прописа и међународно прихваћених начела и искустава најбољих пракси корпоративног управљања, како би се добрим и одговорним управљањем и надзирањем пословних и управљачких функција акционарским друштвима олакшао приступ капиталу уз ниже трошкове, јер су јасно дефинисане процедуре корпоративног управљања, засноване на општеприхваћеним међународним стандардима, један од основних критеријума за доношење одлуке о инвестирању.

Основна начела Стандарда су: транспарентност пословања, јасно разрађене процедуре за рад органа који доносе важне одлуке, избјегавање сукоба интереса, ефикасна унутрашња контрола и ефикасан систем одговорности.

Под појмом “одбор” у смислу ових стандарда сматрају се, зависно од система управљања, управни одбор као орган акционарског друштва, чији су органи скупштина и управни одбор и надзорни одбор, као орган акционарског друштва, чији су органи скупштина, надзорни одбор и управа.

Под појмом “управа” у смислу ових стандарда сматрају се, зависно од система управљања привредним друштвом, директор и извршни директори, код акционарских друштава која имају управни одбор, односно управа, код друштава која имају надзорни одбор и управу.

I - ПРАВА АКЦИОНАРА

1. Акционари имају право на управљање акционарским друштвом учешћем и гласањем на скупштини акционара, право на правовремено и редовно добијање релевантних информација о акционарском друштву, укључујући и право приступа правним актима и другим документима и информацијама друштва, право пречег стицања нових акција, право на дио добити акционарског друштва, право слободног располагања акцијама, право на сигурну и брзу регистрацију власништва у акционарском друштву, право да бирају и смјењују чланове управног/надзорног одбора и да буду бирани у управни/надзорни одбор, право на неслагодност и откуп акција од стране друштва, право на подношење тужбе, те право на дио ликвидационог вишка.

2. Акционари, власници приоритетних (повлашћених) акција, имају предност у односу на акционаре који су власници обичних (редовних) акција у погледу првенства исплате дивиденде и првенства наплате приликом ликвидације друштва, а право гласа имају само о питањима која захтијевају групно гласање акционара те класе, у случају када се повлашћена (приоритетна) акција претвара у обичну (редовну), те у случају да дивиденда по приоритетним (повлашћеним) акцијама није исплаћена (док се та дивиденда не исплати), а у складу са одлуком о емисији приоритетних (повлашћених) акција.

3. Друштво треба да охрабри и подржи своје акционаре да активно и одговорно користе своја права.

Стандард 1 - Право на управљање акционарским друштвом

1.1. Акционари, власници обичних (редовних) акција имају право да учествују у управљању друштвом сразмјерно учешћу у основном капиталу.

1.2. Акционари остварују право на управљање акционарским друштвом учешћем у раду скупштине акционара, а на основу извјештаја о акционарима друштва, евидентираним у Централном регистру хартија од вриједности, на десети дан прије дана одржавања сједнице скупштине акционара, а тај дан се објављује у позиву за сједницу скупштине акционара.

1.3. Сваки акционар, без обзира на врсту и класу акција које поседује, има право да лично или посредством пуномоћника учествује у раду скупштине акционара, да учествује у расправи, да подноси приједлоге, поставља питања и на њих добија одговоре.

1.4. Свака обична акција акционарског друштва даје акционару право гласа у скупштини друштва, тако да једна акција увијек даје право на један глас.

1.5. Управни/надзорни одбор акционарског друштва је обавезан да најмање једном годишње сазове скупштину акционара (годишња скупштина).

1.6. Скупштина акционара сазива се и одржава једном годишње (годишња скупштина), најкасније у року шест мјесеци након завршетка пословне године.

1.7. Управни/надзорни одбор акционарског друштва обавезан је да без одгађања сазове скупштину акционара и предложи мјере у циљу заштите интереса повјерљивца, акционара и акционарског друштва, ако се приликом израде финансијских извјештаја или у другим случајевима утврди да акционарско друштво послује са губитком.

1.8. Поред годишње скупштине акционара, која је обавезна, управни/надзорни одбор друштва може у току године сазвати више сједница овог органа када сматра да је то у најбољем интересу друштва или на захтјев најмање 1/3 чланова управног/надзорног одбора или било ког другог лица које је овлашћено оснивачким актом, ликвидатора друштва (ако је друштво у ликвидацији) и на писани захтјев акционара са најмање 10% акција са правом гласа. Свака скупштина акционара коју друштво одржава у току године, осим годишње, обухваћена је појмом “ванредна скупштина”.

1.9. Управни/надзорни одбор друштва дужан је да одлучи о захтјеву за сазивање ванредне скупштине из претходне препоруке најкасније у року од десет дана од дана пријема захтјева и да о томе обавијести подносиоца захтјева, најкасније у року од седам дана од дана доношења одлуке.

1.10. Одлука којом се одбија захтјев подносиоца мора да садржи разлоге одбијања.

1.11. Скупштина акционарског друштва надлежна је да одлучује о: измјенама оснивачког акта, односно статута, статусним промјенама, промјени правне форме у другу форму привредног друштва, престанку друштва, стицању и располагању имовином велике вриједности, расподјели добити и покрићу губитка, усвајању финансијских извјештаја, извјештаја управног/надзорног одбора и независног ревизора у вези са финансијским извјештајима, политички накнада и накнадама члановима управног/надзорног одбора друштва, избору и разрјешењу чланова управног/надзорног одбора, интерног ревизора, независног ревизора и одбора за ревизију, издацима по основу награђивања директора друштва или чланова управног/надзорног одбора издавањем акција, вараната и других финансијских и нефинансијских давања и о другим питањима од материјалног значаја за функционисање друштва.

1.12. Скупштина акционара сазива се упућивањем писаног позива за сједницу скупштине акционара сваком акционару најкасније 30 дана и најраније 60 дана прије дана

одржавања сједнице годишње скупштине, а ако се ради о ванредној скупштини, писани позив се доставља најкасније 15 и најраније 30 дана прије одржавања скупштине акционара. Писани позив доставља се поштом или електронском поштом, ако је акционар дао писану сагласност за обавјештавање електронском поштом.

1.13. Друштво може уредити својим оснивачким актом или статутом да се умјесто упућивања појединачног писаног позива сваком акционару позив за сједницу скупштине акционара објављује без прекида на интернет страници друштва, на интернет страници берзе, током времена који претходи одржавању скупштине и у најмање два дневна листа који се дистрибуирају на територији Републике Српске, најмање 30 дана и највише 60 дана прије одржавања, ако се ради о годишњој скупштини, односно најмање 15 и највише 30 дана прије одржавања, ако се ради о ванредној скупштини акционара.

1.14. Обавјештење из претходне препоруке обавезно садржи вријеме и мјесто одржавања, приједлог дневног реда сједнице скупштине с назнаком питања о којима се гласа на скупштини и приједлоге одлука о којима се одлучује на тој сједници. У обавјештењу треба да се наведе да су у сједишту друштва у редовном радном времену, сваком акционару који то захтијева, обезбијеђени копија финансијског извјештаја са извјештајем независног ревизора, извјештај управног/надзорног одбора о пословању друштва, текст било ког уговора или другог правног посла предложеног за одобрење, као и друга акта у складу са оснивачким актом, односно статутом друштва и законом.

1.15. Годишња скупштина одржава се на дан и у вријеме утврђеним оснивачким актом, односно одлуком управног/надзорног одбора.

1.16. Скупштина акционара одржава се у сједишту друштва, ако оснивачким актом акционарског друштва није другачије одређено.

1.17. Уз писани позив за сазивање скупштине акционара, за сваку тачку дневног реда о којој скупштина одлучује, друштво доставља приједлог одлуке. На сједници скупштине акционара може се одлучивати само о тачкама дневног реда које су ваљано објављене и уврштене у дневни ред, а може се расправљати и о другим питањима.

1.18. Приједлог тачке дневног реда треба да садржи и назнаку правног основа за доношење одлуке и назнаку прописане већине за доношење предложене одлуке.

1.19. Ако је одлука на основу које настају права на несагласност предмет гласања на скупштини акционара, позив за сједницу и гласање мора садржавати обавјештење да акционари имају или могу да имају таква права и упућивање на та права.

1.20. Приједлози одлука и други материјали о којима ће акционари гласати треба да буду бесплатно расположиви, на интернет страници друштва и берзе.

1.21. Ако скупштина одлучује о измјени оснивачког акта, односно статута, у објављеном дневном реду назначује се мјесто гдје се налази текст одлуке о измјени оснивачког акта, односно статута који се мијења.

1.22. Акционар или акционари који имају најмање 10% акција са правом гласа за избор управног/надзорног одбора друштва могу предложити или захтијевати да се највише два нова питања укључе у дневни ред скупштине. Овај приједлог се доставља у писаној форми управном/надзорном одбору у сједиште друштва, у року од седам дана од дана објаве годишњег сазива сједнице скупштине, односно у року од пет дана од дана објаве сазива ванредне скупштине. Приједлог за допуну дневног реда мора да садржи разлоге за давање приједлога, укључујући и приједлог одлуке, као и имена акционара који дају приједлог и број гласова којим располажу.

1.23. Чланови управног/надзорног одбора треба да размотре приједлог за уврштење нове тачке у дневни ред у предвиђеном року, те да одлуку о евентуалном одбијању приједлога акционара образложе. Чланови управног/надзорног одбора могу да одбију приједлог за уврштење тачке дневног реда само ако за то постоје процедурални разлози

(нпр. недостатак писане форме, непоштовање законског рока у којем се уврштење нове тачке може захтијевати, неиспуњавање услова у погледу броја гласова који посједују акционари који захтијевају уврштење нове тачке у дневни ред или уколико тачка чије се уврштење захтијева није у дјелокругу скупштине акционара). О својој одлуци по приједлогу акционара за допуну дневног реда управни/надзорни одбор друштва треба да писмено обавијести предлагаче најкасније у року од 72 часа од дана пријема захтјева. Ако управни/надзорни одбор пропусти да о приједлогу акционара за допуну дневног реда одлучи у наведеном року, било који акционар који је допуну предложио може у року од 48 часова захтијевати да о том захтјеву одлучи надлежни суд у ванпарничном поступку.

1.24. Већином гласова присутних на самој сједници скупштине акционара може се допуњавати дневни ред, осим по питањима која захтијевају доношење одлука.

1.25. Акционар не би требало да гласа у скупштини кад се одлучује: о ослобађању или смањењу обавеза и одговорности тог акционара и са њим повезаних лица; о признавању погодности акционара на рачун акционарског друштва; о утврђивању захтијева које друштво има у односу на тог акционара; о покретању или одустајању од спора против њега и са њим повезаних лица, одобравању послова у којима постоји сукоб интереса између њега и/или са њим повезаних лица и друштва, искључењу права прече куповине у поступку емисије акција у приватној понуди у којој је он и/или са њим повезано лице одређено као унапријед познати купац, оснивању и повезивању са другим правним лицем у којем он и/или са њим повезано лице има власнички удио већи од 5% у основном капиталу и у исплати дивиденде за запослене и чланове управног одбора у случају да то лице и/или са њим повезано лице има тај статус у том друштву, те у другим случајевима кад тај акционар има интерес противан интересу друштва (клаузула конфликтности интереса).

1.26. О раду скупштине води се записник, који обавезно садржи: мјесто и дан одржавања скупштине, констатацију на који начин и када је скупштина сазвана, предложени и усвојени дневни ред, име и презиме записничара, председавајућег и чланова комисије за гласање, кворум, списак присутних акционара на скупштини са бројем акција/гласова којим располажу, резултате гласања ("за", "против" и "уздржан од гласања") за сваку одлуку по појединачним тачкама дневног реда, кратак садржај дискусије, као и листу донесених одлука на скупштини акционара. Саставни дио записника са сједнице скупштине акционара је списак учесника, докази о прописном сазивању, констатација предсједника скупштине о доношењу одлуке, издвојена мишљења и разлози за такво поступање појединих акционара, као и имена акционара који су гласали "против" или су били "уздржани од гласања".

1.27. Записник са сједнице скупштине акционара сачињава се и потписује најкасније у року од 15 дана од дана њеног одржавања, а потписују га предсједник скупштине, два именована акционара (овјеривачи записника) и записничар.

1.28. Записнике са скупштине акционара друштва чије су акције уврштене на службено берзанско тржиште треба да води нотар.

1.29. Друштво је обавезно да чува записнике и одлуке скупштине акционара и да их стави на располагање сваком акционару или ранијем акционару за период у коме је био акционар друштва, ради копирања и остваривања права увида, и то у радно вријеме друштва у просторијама друштва.

1.30. Акционар право гласа остварује лично или посредством једног пуномоћника. Лично гласање подразумијева учествовање у раду скупштине или гласање у писаној форми.

1.31. У случају да акционар жели да гласа у писаној форми, управни/надзорни одбор акционарског друштва је обавезан да то акционару, на одговарајући начин, омогући (прихватањем доставе писмена поштом и електронског гласања у одсуству).

1.32. Акционар може дати пуномоћ за заступање.

1.33. Пуномоћ се може дати пословно способном пунољетном физичком лицу и правном лицу.

1.34. Пуномоћ се даје у писаној форми, а може бити овјерена код надлежног органа или овлашћеног лица у друштву.

1.35. Примјерак пуномоћи обавезно се доставља у сједиште друштва.

1.36. Пуномоћ се може издати за једну или више скупштина, на одређено вријеме или до опозива. Када је пуномоћ дата за једну или више скупштина важи и за поновљену скупштину, без обзира на разлоге понављања.

1.37. Пуномоћ за заступање на скупштини акционара треба да садржи нарочито сљедеће податке: податке о властодавцу и пуномоћнику (пуно име и презиме, ЈМБГ и адресу становања), податке о броју, врсти и класи акција за које се даје пуномоћ, границе овлашћења и вријеме трајања пуномоћи. Пуномоћ може да садржи и упутство за гласање.

1.38. Удружење акционара може да заступа акционара на скупштини на основу писаног уговора којим му је акционар пренио остварење свих или одређених гласачких права по својим акцијама или на основу прописане овјерене писане пуномоћи.

1.39. Лица која заступају акционаре саопштавају акционарима своје приједлоге за остваривање гласачког права по појединим тачкама дневног реда. Ако акционари лицу које их заступа не дају упутства за остваривање гласачког права, то лице ће гласачко право остваривати водећи рачуна о интересу акционара.

1.40. У случају да се право гласа остварује посредством пуномоћника, пуномоћник не може бити директор, члан управног или извршног одбора, односно управе, као ни кандидат за чланове ових органа нити повезана лица, с тим да у случају гласања у писаној форми, акционар овлашћује предсједника скупштине да на скупштини у његово име прочита став акционара по свакој тачки дневног реда.

1.41. Комисија за гласање обавезна је да верификује идентитет пуномоћника и утврди ваљаност сваке пуномоћи.

Стандард 2 - Право на правовремено и редовно добијање релевантних информација о акционарском друштву

2.1. Акционари треба да буду информисани о правилима и процедурама гласања на сједницама скупштине акционара. Примјену овог принципа друштво треба да обезбиди на начин да је сваком акционару бесплатно доступан статут и пословник о раду скупштине, објавом на интернет страници друштва или на његов захтјев дат на располагање ради увида или копирања, уручен или достављен у току радног времена у просторијама друштва, о трошку акционара.

2.2. Акционарима треба да буде обезбидијена довољна информисаност о свакој тачки дневног реда о којој треба да гласају. У смислу ове препоруке, довољна информисаност подразумијева: тачност, потпуност, правовременост и једноставну доступност информација на основу којих акционари треба да утврде свој став.

2.3. У случају постојања акција без гласачких права или са ограниченим гласачким правима, информације о овој чињеници треба да буду јавно објављене од стране друштва, у тренутку сазивања скупштине акционара.

2.4. Акционари треба да имају могућност да претходно разматрају све приједлоге одлука о предузимању ванредних послова који би значајно промијенили стање имовине или обавеза акционарског друштва. У том смислу, посебно се објављују информације о продаји, улагању или изnajмљивању имовине друштва, статусним промјенама, планираним повећањима и смањењима основног капитала, те промјенама производног/услугног асортимана.

2.5. Прије одржавања редовне скупштине акционара, акционарима треба да буду доступни финансијски извјештај друштва, са мишљењем ревизора, и то најкасније у року од пет дана од дана њихове израде, односно пријема.

2.6. Друштво треба да обезбиди ажурно објављивање свих информација о сукобу интереса за сва лица која су предложена за именовање у управу или у управни/надзорни одбор друштва или су учесници трансакција са друштвом, а нарочито уколико је тај сукоб интереса у вези са одлукама о којима акционари треба да гласају.

2.7. Подаци о власничкој структури друштва треба да буду јавни и свакодневно доступни акционарима и потенцијалним инвеститорима.

2.8. Након одржане скупштине акционара друштво треба да, што је могуће прије, објави донесене одлуке на скупштини, на својој интернет страници и на интернет страници берзе.

Стандард 3 - Право пречег стицања нових акција

3.1. Акционар има право пречег стицања акција из нових емисија акција друштва, сразмјерно номиналној вриједности посједованих акција, на дан пресека, који не може бити утврђен у року краћем од двадесет дана од дана доношења одлуке о емисији акција.

3.2. Рок у којем се може остварити право пречег стицања акција не може бити краћи од 15 дана од дана почетка уписа и уплате предметне емисије.

3.3. Акционари са повлашћеним акцијама имају право пречег стицања акција из нових емисија акција исте класе, у складу са одлуком скупштине акционара.

3.4. Право пречег стицања може се ограничити или искључити само одлуком скупштине акционара на приједлог управног/надзорног одбора. Управни/надзорни одбор подноси скупштини акционара писани извјештај са навођењем разлога за ограничење или искључење овог права и образложење предложене продајне цијене акција које су предмет емисије.

3.5. Одлука скупштине акционара о ограничењу или искључењу права пречег стицања је саставни дио одлуке о повећању капитала.

Стандард 4 - Право на дио добити акционарског друштва

4.1. Акционар има право на удио у добити коју скупштина одреди за расподелу, у акцијама или у новцу, сразмјерно номиналној вриједности акција које посједује на дан дивиденде (дан пресека).

4.2. Дан дивиденде (дан пресека) не може да буде утврђен у року краћем од двадесет дана од дана доношења одлуке о исплати дивиденде.

4.3. Одлука скупштине акционара о расподјели добити за дивиденде обавезно садржи: назнаку о томе који акционари имају право на дивиденду (дан дивиденде, односно датум пресека), начин исплате дивиденде, износ дивиденде у односу на номиналну вриједност акција и рок исплате дивиденде (ако се исплата врши у новцу).

4.4. Када донесе одлуку о исплати дивиденде у новцу, друштво треба да успостави и објави јасне процедуре и рокове за ефективно плаћање акционарима. Рок би требало да буде разумно кратак - не дужи од 30 дана, а процедура једнака за све.

4.5. Дивидендна политика треба да буде саставни дио општих аката друштва који се објављују на интернет страници друштва или су доступни јавности на друге начине, а одлуке скупштине акционара о расподелу дивиденде треба да буду у складу са објављеном дивидендном политиком.

Стандард 5 - Право слободног располагања акцијама

5.1. Трансакције на тржишту капитала треба да буду обављене на правичан и јаван начин, како би права свих акционара била заштићена.

5.2. Право располагања акцијама којима се организовано тргује на берзи не може се ограничавати, осим у случајевима утврђеним законом.

Стандард 6 - Право на сигурну и брзу регистрацију власништва

6.1. Сваком акционару мора бити осигурано право на сигурну и брзу регистрацију власништва у акционарском

друштву у року од три дана од дана настале промјене у власништву.

6.2. Друштво је обавезно да предузме све потребне радње у циљу брзе и сигурне регистрације власништва по основу емисије хартија од вриједности.

Стандард 7 - Право акционара да бирају и смјењују чланове управног/надзорног одбора и да буду бирани у управни/надзорни одбор

7.1. Сваки акционар има право да буде биран у управни/надзорни одбор и да бира чланове управног/надзорног одбора.

7.2. Лица која су осуђена за кривична дјела против привреде и службене дужности, као и лица која су повриједила одредбе закона о ограничењима плаћања, за која су наступиле правне посљедице осуде, не могу бити чланови управног/надзорног одбора, док те посљедице трају.

7.3. Процес именовања одбора мора бити формалан и јаван.

7.4. Оснивачким актом, односно статутом друштва треба омогућити да акционари који имају мањински удио у друштву могу да имају члана управног/надзорног одбора (кумулятивно гласање).

Стандард 8 - Право на несагласност и откуп акција од стране друштва

8.1. У случају да се одлуком скупштине акционара мијењају или умањују, односно на други начин погађају права акционара, несагласни акционар има право да од друштва захтијева откуп својих акција.

8.2. Тржишна вриједност акција из претходне препоруке рачуна се на дан када је донесена предметна одлука друштва на скупштини акционара, не узимајући у обзир било какво очекивано повећање или смањење вриједности као посљедицу те одлуке.

8.3. Акционар друштва који намјерава да користи право на тражење откупа акција по основу несагласности по одлукама скупштине дужан је да прије одлучивања на сједници скупштине акционара упуту друштву писано обавјештење о намјери да користи то право, ако се на скупштини донесе предметна одлука.

8.4. По пријему захтјева акционара за откуп акција друштва, друштво треба да плати тржишну вриједност акција, најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтјева.

8.5. Уколико је одлуком суда одређена већа вриједност за исплату несагласном акционару, у односу на вриједност коју је друштво понудило за откуп, тај износ се исплаћује свим несагласним акционарима, при чему је друштво дужно да без одлагања обавијести све несагласне акционаре о томе да је један или више акционара поднијело захтјев за процјену вриједности акција од надлежног суда.

8.6. Друштво треба да својим општим актом утврди начин дефинисања тржишне вриједности сопствених акција.

Стандард 9 - Право на подношење тужбе

9.1. Акционар има право да поднесе индивидуалну тужбу у своје име против контролног акционара друштва, заступника друштва, чланова управног/надзорног одбора, чланова извршног одбора, односно управе, чланова одбора за ревизију, интерног ревизора друштва, лица која имају уговорна овлашћења да управљају пословима друштва и ликвидационог управника, уколико сматра да су му наведена лица, обављајући наведене дужности у друштву, проузроковала штету.

9.2. Акционар који посједује акције у привредном друштву које представљају најмање 5% основног капитала друштва има право да поднесе тужбу у своје име, а за рачун друштва против контролног акционара друштва, заступника друштва, чланова управног/надзорног одбора, чланова извршног одбора, односно управе, чланова одбора за ревизију, интерног ревизора друштва, лица која имају уговорна овлашћења да управљају пословима друштва и ликвидационог управника, ради накнаде штете проузроковане привредном друштву од тих лица повредом дужности које имају према друштву (деривативна тужба).

9.3. Прије подношења тужбе акционар треба да у писаној форми захтијева од привредног друштва да поднесе исту против лица из претходне препоруке. Захтјев се подноси директору или члановима управног/надзорног одбора или другим лицима која имају овлашћење да поднесу тужбу.

9.4. Остварена накнада штете по деривативној тужби припада привредном друштву, а лице које је поднијело тужбу има право на накнаду трошкова.

Стандард 10 - Право на дио ликвидационог вишка

10.1. У поступку ликвидације друштва акционари имају право на дио ликвидационог вишка утврђен у поступку ликвидације друштва, сразмјерно учешћу у основном капиталу друштва.

II - РАВНОПРАВАН ТРЕТМАН АКЦИОНАРА

Стандард 11 - Равноправан третман акционара

11.1. Друштва треба да осигурају равноправан третман свих акционара.

11.2. Акционари с акцијама исте врсте и класе равноправни су.

11.3. О промјени права из власничких хартија од вриједности одлучује скупштина акционара.

11.4. Инвеститори треба да буду унапријед упознати о свим правима прије него што купе акције из нове емисије, у складу са проспектом који друштво обавезно припрема.

11.5. Трговање акцијама на основу интерних информација и активности с циљем злоупотребе положаја у друштву је забрањено.

11.6. Акционарима треба да буду истовремено предочени сви ефекти произашли из пословних трансакција или питања која су од утицаја на рад и пословање друштва.

11.7. Замјена акција приликом обављања статусних промјена мора бити обављена на начин да не угрожава права акционара, нити та права могу бити дефинисана ван утврђеног замјенског односа акција правног претходника и правног сљедбеника.

III - УЛОГА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА - НОСИЛАЦА ИНТЕРЕСА У УПРАВЉАЊУ АКЦИОНАРСКИМ ДРУШТВИМА

Стандард 12 - Улога заинтересованих страна у управљању акционарским друштвима

12.1. Друштво треба да, на одговарајуће начине, обезбједи поштовање и коришћење законских права свих заинтересованих страна за рад друштва.

12.2. Друштво треба да на својој интернет страници објави име лица задуженог за контакт са инвеститорима.

12.3. Друштво треба да обезбједи активну сарадњу са свим заинтересованим странама у циљу стварања благостања, радних мјеста и одржавања финансијске стабилности друштва.

12.4. Друштво има право на накнаду штете уколико заинтересоване стране, по било ком основу, нанесу штету функционисању друштва.

12.5. Акционарска друштва, осим финансијских организација, не могу да учествују у правним пословима чији је предмет давање аванса, кредита или зајма, односно обезбјеђење аванса, кредита или зајма од стране друштва ради стицања акција тог друштва.

12.6. У односима са другим заинтересованим странама за рад акционарског друштва друштво треба да извршава своје обавезе прецизно и на разуман начин, што ће обезбједити дугорочни просперитет друштва и његових акционара.

12.7. Када се доносе одлуке по одређеним питањима, друштво треба да узме у обзир све интересе заинтересованих страна, нарочито запослених.

IV - ОБЈАВЉИВАЊЕ И ЈАВНОСТ ИНФОРМАЦИЈА

Стандард 13 - Објављивање и јавност информација

13.1. Друштво треба да обезбједи правовремено објављивање и јавност свих материјално значајних информа-

ција у вези са друштвом, укључујући финансијску ситуацију, пословање, власништво и управљање друштвом. Материјално значајна информација је она информација чије посједовање може да утиче на доношење економске одлуке од стране њеног корисника. Необјављене материјално значајне информације сматрају се повлашћеним информацијама и потпадају под посебан режим чувања.

13.2. Јавно објављивање финансијских извјештаја и других информација о друштву треба да омогуће процјену његове вриједности са становишта правног статуса, финансијске позиције, пословних могућности и права у вези са хартијама од вриједности. Извјештаји морају да садрже разумљиве коментаре и анализу пословања од стране управе друштва.

13.3. Независно о подацима које је обавезно да објављује у складу са законом или другим прописима друштво треба да, у најкраћем могућем року, објави и стави на располагање свим заинтересованим странама битне податке о раду и дјеловању друштва, као и све податке о чињеницама и околностима које могу да имају значајан утицај на цијену акција тог друштва, при чему се сматра да вјероватноћа значајног утицаја постоји ако би разуман инвеститор вјероватно узео у обзир такву информацију као дио основи за доношење својих инвестиционих одлука.

13.4. Друштво такође треба да осигура објављивање информација о: развојним плановима и њиховом утицају на економски и социјални положај запослених, кретању и промјенама зарада, заштити и безбједности на раду и мјерама за побољшање услова рада, циљевима друштва, већинским власницима, члановима управе и надзорног одбора и њиховим примања, разлозима за евентуалну оставку или за раскидом уговора, те информације о: ревизору, начину расподеле добити, статусним промјенама, промјенама облика предузећа и оснивању предузећа, политици управљања друштвом, трансакцијама повезаних страна, предвидивим материјалним факторима ризика и механизмима за управљање ризиком (уколико нису у домену пословне тајне), питањима везаним за запослене и друге заинтересоване за рад друштва, структури и политици управљања, те правима која су управи дата да акције друштва купују по повољнијим цијенама од тржишних (као варијабилне компоненте плаћања за њихов рад), објављеној понуди за преузимање, промјенама у портфељу акција предузећа појединачних чланова управног/надзорног одбора.

13.5. Друштво је дужно да своје финансијске извјештаје саставља и објављује у складу са Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

13.6. Друштво треба да своје годишње финансијске извјештаје објављује на својој интернет страници, најкасније до 28. фебруара текуће године за протеклу годину; полугодишње финансијске извјештаје најкасније до 31. јула, а тромјесечне финансијске извјештаје најкасније до краја наредног мјесеца у односу на претходно тромјесече.

13.7. Ревизорски извјештаји треба да буду објављени у року од пет дана од дана њиховог пријема, а најкасније до 31. августа текуће године.

13.8. Годишњи, полугодишњи и тромјесечни извјештаји су најважнији и најсадржајнији извор података о друштву, зато не би требало да буду ограничени само на податке прописане законским и професионалним нормама, већ свакако треба да укључе стратешке циљеве, план пословања за будуће периоде, разумљиву анализу и ставове управе о пословању у протеклом периоду, као и појашњења управе у вези са евентуалним важнијим одступањима у односу на планиране резултате и остварене стратешке циљеве.

13.9. Годишњи извјештај треба да буде објављен и на енглеском језику, а полугодишњи и тромјесечни извјештаји свакодневно треба да буду доступни на увид акционарима у сједишту и на пословној адреси друштва, као и на интернет страницама друштва.

13.10. Друштво треба да до краја пословне године на својој интернет страници објави календар важних догађаја који се очекују у сљедећој пословној години (као нпр. датум објављивања финансијских резултата, датум одржавања годишње скупштине, датум стицања права на дивиден-

ду и исплате дивиденде и сл.) Друштво треба на исти начин да објави и сваку промјену важних догађаја у календару, најмање 30 дана унапријед, а ако то није могуће, одмах по наступању околности које утичу на промјену.

13.11. У случају да се у јавности појаве различите гласине у вези са пословањем друштва, друштво треба да изда обавјештење у јавности којим би потврдило или негирало те гласине.

13.12. Потребно је јасно дефинисати надлежности различитих органа друштва у смислу прикупљања, анализе, припреме и објављивања релевантних информација.

13.13. Све информације о значајним догађајима, већим трансакцијама и релевантне материјалне информације у смислу пословања друштва требало би у потпуности објавити на благовремен начин, тако да су доступне свим акционарима.

13.14. Предмет посебно детаљног објављивања треба да буду трансакције са повезаним лицима, а нарочито са повезаним правним лицима у форми консолидованих финансијских извјештаја, припремљених у складу са рачуноводственим стандардима.

13.15. Предмет објављивања су и промјене у структури власништва, нарочито у случајевима када стицалац прелази преко 10, 25, 50 и 75%.

13.16. Предмет објављивања је и списак друштава у којима друштво посједује власничко учешће преко 10%, уз објаву назива и сједишта друштва, те процента учешћа.

13.17. Акционари морају бити упознати са детаљима трансакција у које улазе чланови управе и управног/надзорног одбора директно или индиректно са друштвом или његовом организационом цјелином.

13.18. Различита повезивања и аранжмани који омогућавају појединим акционарима степен контроле који није сразмјеран њиховом акцијском капиталу требају да буду објављени.

13.19. Информације које се објављују у случајевима јавне понуде акција друштва морају бити такве да омогућавају инвеститорима да остваре фер процјену правног статуса, финансијског положаја, пословне могућности и цијена акција.

13.20. Друштво и запослени у друштву обавезни су да припреме и поштују процедуре којима се од конкуренције штите информације значајне за очување тржишне позиције.

13.21. Начини објављивања информација требали би обезбиједити корисницима поштен, правовремен и повољан (јефтин) приступ релевантним информацијама.

13.22. Друштво треба да користи медије (дневне новине, електронске медије, интернет страницу) за објављивање наведених информација, који омогућавају да се осигурају једнаки услови за инвеститоре који тргују хартијама од вриједности. О избору појединачног медија мора да постоји одлука, која је наведена у општим актима друштва.

13.23. Друштво не треба да даје информације трећим странама које садрже било какве информације из саопштења за јавност прије него што буду јавно објављене, осим овлашћеним лицима надлежних органа и лицима која обављају функцију савјетника друштва, уз нагласак да ни они не могу да наруше принцип повјерљивости информација.

13.24. Друштво које врши објављивање било каквих информација у иностранству треба да врши објављивање таквих информација и на домаћем тржишту.

13.25. Друштво треба да укључи у годишњи извјештај о пословању и изјаву о усклађености с принципима и стандардима управљања акционарским друштвима, с тим да треба детаљно појаснити усклађеност дјеловања са принципима и стандардима управљања акционарским друштвима, те појаснити и навести разлоге евентуалних одступања од принципа и стандарда.

13.26. Коришћење повлашћених информација (информација прецизне природе које нису јавно доступне, а које би, када би биле јавно доступне, вјероватно имале значајан утицај на цијене акција емитента или на цијене повезаних изведених финансијских инструмената) у цијелости је забрањено, свим лицима којима су такве информације доступне

(упућена лица), с обзиром да би тако могло доћи до недопуштене предности приликом трговања финансијским инструментима друштва, независно о томе користи ли се повлашћеном информацијом само упућено лице или неко треће лице које је те информације добило од упућеног лица.

13.27. Забрана коришћења повлашћених информација односи се на све акционаре, чланове управног/надзорног одбора, извршне директоре, односно управу, чланове одбора за ревизију, спољне савјетнике друштва, као и сва лица која се у односу на свој положај у друштву или изван друштва сматрају лицима којима су доступне повлашћене информације.

13.28. Друштво је дужно да успостави механизме којима ће се обезбиједити да лица која располажу или долазе у додир са повлашћеним информацијама буду обавијештена о природи и значају тих информација и ограничењима у вези њиховог коришћења, те да обезбиједи надзор над протокот повлашћених информација и њиховом могућом злоупотребом.

13.29. Друштво је дужно да у годишњем извјештају наведе (објави) податке о акцијама чији су имаоци поједини чланови управног/надзорног одбора, извршни директори, односно чланови управе или чланови одбора за ревизију. Поред изношења тих података у годишњем извјештају, друштво је дужно да у року од 24 часа од сазнања за промјену, посредством своје интернет странице и посредством берзе, јавно објави сваку промјену количине хартија од вриједности друштва које држи поједини члан управног/надзорног одбора или извршни директор, односно члан управе.

13.30. Друштво је дужно да објави податке о пословима у којима су с једне стране учествовали чланови управног/надзорног одбора или с њима повезана правна или физичка лица, а с друге стране друштво или с друштвом повезана лица.

13.31. Друштво је дужно да правовремено утврди и на одговарајући начин објави податке о главним ризицима којима је друштво изложено (као нпр. политички ризик, економски ризици, ризик дјелатности и сл.), као и процјену вјероватноће остварења потенцијалних ризика.

V - УЛОГА И ОДГОВОРНОСТИ ОДБОРА

Стандард 14 - Општи задаци и одговорности одбора

14.1. Примјена стандарда треба да омогући стратешко вођење друштва, ефикасан систем надзора над менаџментом од стране одбора и одговорност одбора према друштву и акционарима.

14.2. Чланови управе и одбора врше своје функције у најбољем интересу акционарског друштва и у вођењу послова поступају с пажњом доброг привредника, те поштујући обавезе повјерљивости података.

14.3. Одбори треба да осигурају одговарајуће системе контроле, праћења ризика, финансијску контролу и поштовање закона.

14.4. Дужности, надлежности и овлашћења одбора и управе требају бити јасно дефинисани и раздвојени.

14.5. Одбори треба да осигурају интегритет система финансијског рачуноводства и извјештавање друштва базирано на извјештају независног ревизора.

14.6. Одбори треба да надгледају процес објављивања информација о друштву, као и комуникацију са заинтересованим странама за рад друштва.

14.7. Одбори треба да обезбиједи контролу потенцијалних конфликта у остваривању интереса управе, чланова одбора и акционара, укључујући злоупотребе имовине друштва и извршавање трансакција са повезаним лицима.

14.8. Управа и одбори блиско сарађују, како би се максимизирао резултат рада друштва.

14.9. Током мандата и након мандата сви чланови одбора треба да поштују принципе повјерљивости информација у вези са радом друштва. Управа мора да осигура да за послени у друштву такође поштују овај принцип. Управа треба да усвоји правила повјерљивости и методе за зашти-

ту таквих информација, те санкције за нарушавање тих правила.

14.10. Сви чланови одбора друштва одговарају за штету коју проузрокују друштву и акционарима, а у складу са законским прописима.

14.11. Надлежни орган или заинтересована страна може покренути поступак пред надлежним судом против чланова одбора који су донијели одлуку којом се наноси штета друштву, повјериоцима или власницима.

14.12. Информације о накнадама и економским користима било које врсте, коју чланови одбора, запослени или чланови управе могу остварити на основу позиције и рада у друштву, морају бити у потпуности достављене одбору, те у случајевима када се ради о члановима одбора, управи и акционарима. Информације о додатним приходима које произлазе из позиције неког лица у друштву, чак и ако нису плаћени од стране друштва, такође требају бити достављене одговарајућим органима друштва.

Стандард 15 - Улога и одговорности управе друштва

15.1. Управа друштва је надлежна за руковођење друштвом и треба да осигура поштовање свих закона и других прописа, као и да узме у обзир све интересе заинтересованих страна за рад друштва, у складу са пословним ризиком којем је друштво изложено.

15.2. Управа друштва дужна је да обезбиједи транспарентне и квалитетне односе друштва и заинтересованих страна, те да брине да друштво поштује сва права заинтересованих страна заснована на закону и добрим пословним обичајима.

15.3. Нико ко надлежним државним органима или органима друштва укаже на недостатке у примјени прописа или етичких норми унутар друштва не смије да трпи негативне посљедице.

15.4. Управа израђује стратегију пословања друштва, те осигурава њено спровођење.

15.5. Управа треба да успостави одговарајући систем интерне контроле и управљања ризицима у друштву.

15.6. Поред редовног достављања годишњих финансијских извјештаја, консолидованих финансијских извјештаја и извјештаја ревизора управа би требала у разумном року обезбједити управном/надзорном одбору редовне, благовремене, поуздане и детаљне информације о догађајима који могу значајно утицати на будућу успјешност пословања друштва и/или финансијску ситуацију друштва. У случају непотпуности таквих информација, чланови управног/надзорног одбора могу захтијевати додатне информације.

15.7. Управа не смије санкционисати или пријетити запосленом, који је уједно и акционар, губитком радног мјеста, због његовог дјеловања при остваривању акционарских права.

Стандард 16 - Улога и одговорности управног/надзорног одбора друштва

16.1. Управни/надзорни одбор контролише да ли друштво послује у складу са законом и другим прописима, добрим пословним обичајима и пословним моралом.

16.2. Управни/надзорни одбор треба објективно и независно од управе друштва да контролише обављање послова друштва.

16.3. Да би испунили своје одговорности чланови управног/надзорног одбора морају имати приступ тачним и правовременим информацијама.

16.4. Управни/надзорни одбор треба да се састоји од чланова који разумију пословање привредног друштва, те имају неопходне способности, знање и стручност потребну за обављање њихових дужности.

16.5. Предсједник управног/надзорног одбора треба да координира рад одбора, те да подстиче друге чланове на активан и ефикасан рад. У случају да неки од чланова не присуствују сједницама или су неактивни на сједницама одбора, ова информација треба бити објављена на скупштини акционара.

16.6. Предсједник управног/надзорног одбора треба да осигура да су сви чланови одбора, прије одржавања састанка одбора, информисани на одговарајући начин о питањима о којима ће се расправљати током састанака управног/надзорног одбора.

16.7. Ниједан члан управног/надзорног одбора не смије при доношењу одлука претпоставити личне интересе и интересе са њим повезаних лица интересима друштва, нити својим одлукама смије за себе и са њим повезана лица искористити пословне прилике намијењене друштву.

16.8. Ниједан члан управног/надзорног одбора не смије тајним дјеловањем остваривати личну корист на основу своје позиције у друштву.

16.9. Управни/надзорни одбор не смије да толерише неоправдано коришћење имовине друштва нити злоупотребу овлашћења, укључујући и издавање или откуп хартија од вриједности друштва по неадекватним цијенама.

16.10. Надлежности управног/надзорног одбора требају бити: управља развојем и врши надзор над спровођењем стратегије друштва и пословних планова, надзире управу, извршење годишњег буџета, те дефинише генералну политику управљања ризицима; прати спровођење планова и успјешност пословања друштва, те указује на одступања од планираних вриједности; одобрава и надзире веће капиталне издатке, набавке и продаје; осигурава поштовање процедуре и јавност процеса именовања и избора одбора; прати и предузима одговарајуће активности у ситуацијама сукоба интереса управе, чланова других одбора и акционара, укључујући злоупотребу средстава предузећа и злоупотребу у трансакцијама са трећим лицима; осигурава интегритет рачуноводствених и система финансијског извјештавања друштва, укључујући вањску, независну ревизију и постојање адекватних система контроле, посебно система за управљање ризиком, финансијске и пословне контроле, те поштовања закона и релевантних стандарда; надзире процесе објављивања и дистрибуције финансијских и нефинансијских информација о пословању друштва; даје мишљење о датој понуди за преузимање друштва пред скупштином акционара и понуди за преузимање како би акционари могли донијети одлуку о тој понуди; одобрава давање зајма друштву члановима управног/надзорног одбора или са њима повезаним лицима; без одгањања сазива скупштину акционара, ако се приликом израде финансијских извјештаја или у другим случајевима утврди да друштво послуже са губитком.

16.11. Управни/надзорни одбор треба да донесе сопствени кодекс понашања који као минимум садржи стандарде стручности и независности управе и чланова управног одбора, моралне стандарде у њиховом понашању, одговорност, укључујући присуство сједницама, пажњу у одлучивању, правила за објављивање и увид у могуће сукобе интереса са друштвом, политику накнада, према управи и члановима управног одбора, као и друга питањима која сматрају значајним.

16.12. Управни/надзорни одбор, треба да дефинише и усвоји интерне принципе и стандарде управљања друштвом, укључујући принципе изузећа, објављивања сукоба интереса и јавности информација о накнадама, те треба да их примјењује на основу сопствених процедура.

16.13. Сваки члан управног/надзорног одбора мора да осигура и посвети довољно времена дужностима и активностима у одбору.

16.14. Ако је неки од чланова управног/надзорног одбора учествовао на мање од пола састанака управног/надзорног одбора у току године, информација о томе мора бити објављена у извјештају о раду управног/надзорног одбора.

16.15. Предсједник управног/надзорног одбора координира рад одбора и предсједава његовим састанцима.

16.16. Предсједник управног/надзорног одбора редовно одржава контакт са управом с којом се консултује по питањима пословне стратегије, развоја и управљања ризицима у друштву.

16.17. Управни/надзорни одбор састаје се редовно, најмање једном у два мјесеца. Све одлуке доносе се на сједницама.

16.18. Сви чланови управног/надзорног одбора позивају се на сједнице на исти начин, који осигурава истовременост, једнаку информисаност и једнак приступ свим релевантним информацијама. У случају великог броја чланова управног/надзорног одбора или њихове географске удаљености, сједнице се могу одржати уз могућност гласања коришћењем савремене технологије.

16.19. Најмање једна сједница управног/надзорног одбора, у току године, треба да се одржи без присуства чланова управе, како би се расправљало о њиховом раду.

16.20. Управни/надзорни одбор мора да достави извјештај о свом раду, те тачно и свеобухватно извјести скупштину акционара о свом раду, најмање једном годишње. Извјештај садржи детаљне информације о раду управног/надзорног одбора и друштва у цјелини, опис и оцјену сарадње са управом и са ревизором, као и став и оцјену мишљења ревизора.

16.21. У годишњем извјештају управног/надзорног одбора детаљно се приказује успјешност управе и пословања друштва, те успјешност у примјени ових стандарда и сарадњи са управом и независним ревизором. Управни/надзорни одбор мора да достави акционарима детаљну анализу годишњег извјештаја друштва, без обзира да ли га одобрава или има одређене коментаре на њега.

16.22. Управни/надзорни одбор може да установи посебне одборе или комисије који су у стању да доносе квалификоване, стручне и професионалне анализе конкретних проблема, чиме повећава ефикасност сопственог рада.

16.23. Између управе и управног/надзорног одбора треба да постоји континуиран контакт, при чему је од изузетне важности да постоји поштовање повјерљивости размјењених информација између њих.

Стандард 17 - Сукоб интереса у органима друштва

17.1. Члан управе, члан управног/надзорног одбора друштва и прокуриста могу да закључе правни посао са друштвом, у којем имају то својство, само ако је тај правни посао одобрен у доброј вјери, већином гласова чланова управног/надзорног одбора који немају интерес у том послу, а у случају да таква већина не постоји, већином гласова чланова који немају лични интерес. Лице које има лични интерес не може да гласа у управном/надзорном одбору приликом одлучивања о одобрењу правног посла са друштвом. О одобрењу и правном послу обавјештавају се акционари на првој наредној скупштини.

17.2. Члан управног/надзорног одбора је у сукобу интереса ако је он или члан његове породице: уговорна страна у правном послу са друштвом; у финансијском односу са лицем из правног посла или радње које закључује уговор са привредним друштвом или које има финансијске интересе у том послу или радњи, по основу којих се разумно може очекивати да утичу на његово поступање; под контролним утицајем стране из правног посла или радње или лица које има финансијски интерес у правном послу или радњи, тако да се основано може очекивати да утичу на његово поступање супротно интересу друштва.

17.3. Под члановима породице члана управног/надзорног одбора сматрају се: његов брачни друг, родитељи, брат или сестра тог брачног друга; његов крвни сродник у правој линији (родитељи, дјеца и њихови потомци) и у побочној линији до другог степена сродства (брат, сестра) или брачни друг било кога од ових лица; усвојилац, усвојеник и друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

17.4. Под финансијским интересом или контролним утицајем за који се основано може очекивати да утичу на поступање члана управног/надзорног одбора супротно интересу друштва сматра се нарочито: ако је он већински акционар или акционар са удјелом који га чини квалификованим акционаром друштва; ако је лице с пословним, финансијским или уским породичним односима са неким већинским акционаром или акционаром са улогом који га чини квалификованим акционаром друштва; ако је важан добављач/купац робе и услуга (укључујући савјетодавне и ревизорске услуге); ако је, на било који други начин, повезан са горе помнутим групама и категоријама лица, тако да ти односи утичу на његово независно и непристрасно одлучивање.

17.5. Сви чланови управе, као и чланови управног/надзорног одбора требају да пријаве постојање сукоба интереса у управном/надзорном одбору.

17.6. Управа и управни/надзорни одбор дужни су да осигурају да лице које има сукоб интереса са друштвом по одређеним питањима не одлучује или се уопште не бави тим питањем у име друштва.

17.7. Уколико се лице суочи са сукобом интереса у свом раду, о томе мора да обавијести надлежни орган који није у таквом сукобу интереса, према јасно утврђеним процедурама и роковима, утврђеним општим актом друштва.

17.8. Чланови управног/надзорног одбора не би требало да одлучују или рјешавају у име друштва по питањима по којима имају сукоб интереса са друштвом. Тај предмет ће умјесто тога рјешавати виши орган или равноправан члан који нема такав сукоб интереса. У случајевима гдје то није практично могуће, виши орган који нема такав сукоб интереса мора бити у потпуности обавијештен о природи и значају питања и о детаљима сукоба интереса.

17.9. Сваку одлуку коју донесе лице које има сукоб интереса требало би процијенити по најстрожијим стандардима правичности и независности.

17.10. Материјални сукоб интереса или сукоб интереса који није привремене природе, а у којем се нашао члан управног/надзорног одбора треба да резултира окончањем мандата тог члана.

17.11. Лица која су у потенцијалном сукобу интереса не би требало бирати у управни/надзорни одбор.

17.12. Знања стечена у вези са пословањем друштва запослени у друштву не могу злоупотребљавати противно интересима акционара и пословном угледу друштва. Садржај поменутих знања мора бити прецизно утврђен одлуком управе друштва.

17.13. Ниједан члан управног/надзорног одбора, запослени или члан управе друштва не смије примати новац, поклоне или друге погодности за себе или било које друго лице, нити трећим странама давати било какве незаконите погодности.

17.14. У свом извјештају управа, те управни/надзорни одбор информира скупштину акционара о ситуацијама сукоба интереса, те о својим активностима и дјеловањем у вези са тим ситуацијама.

17.15. Ниједан члан управе, те управног/надзорног одбора не смије при доношењу одлука претпоставити личне интересе и интересе са њим повезаних лица интересима друштва, нити својим одлукама смије за себе и повезана лица искористити пословне прилике намијењене друштву.

17.16. Чланови управе и управног/надзорног одбора не смију, при обављању својих дужности, захтијевати нити прихватати од трећих лица плаћања, нити било које друге врсте погодности за себе нити за било које друго лице, нити давати трећим лицима незаконите предности на основу којих та лица могу стећи корист.

17.17. Чланови управе и управног/надзорног одбора не могу директно или индиректно (преко повезаних лица) бити ангажовани у другом привредном друштву конкурентске дјелатности, осим ако за то добију одобрење осталих чланова управе, односно управног/надзорног одбора друштва са којима нису повезани.

17.18. Чланови управе и управног/надзорног одбора могу се бавити додатним активностима из домена послова управе и управног/надзорног одбора у другим друштвима само уз одобрење осталих чланова управе, односно управног/надзорног одбора друштва са којима нису повезани.

17.19. Сваки члан управе и управног/надзорног одбора је обавезан да извјести управни/надзорни одбор друштва о промјени у свом портфељу акција друштва, најкасније 24 часа од дана када је трансакција закључена.

Стандард 18 - Независност чланова управног/надзорног одбора

18.1. Већина чланова управног/надзорног одбора треба да буду независни од друштва и слободни од било каквих пословних и других односа и веза који могу значајније да утичу на њихово објективно и професионално расуђивање при доношењу одлука.

18.2. Друштво треба да објављује списак чланова ограниченог друштва који су независни.

18.3. Управни/надзорни одбор би требао редовно да врши процјену независности својих чланова и од сваког члана треба да захтијева да достави релевантне информације неопходне за процјену њихове независности.

18.4. Критеријуми за утврђивање независности чланова управног/надзорног одбора су сљедећи: није акционар друштва нити је повезан пословно или на неки други начин с већинским или контролним акционаром друштва; у посљедње три године није био члан управе тог друштва; у посљедње двије године ни он нити чланови његове породице нису били запослени у друштву; није власник више од 10% акција или удјела, директно или индиректно, у лицу које је исплатило или примило исплате од друштва; не прима било какву финансијску накнаду од друштва, осим накнаде за своје чланство у управног/надзорном одбору; у посљедње три године није био главни савјетник, консултант нити челни човјек неког субјекта који је ангажован као консултант друштву; није значајан добављач нити клијент друштва, запослени, нити члан неког управљачког органа таквог добављача или клијента или неког другог друштва из исте дјелатности; није био независни ревизор друштва; нема друге, материјално значајне уговорне односе са друштвом; нема никаквог интереса нити пословних и других односа за које би се могло сматрати да значајно утичу на његову способност да поступа у најбољем интересу друштва.

18.5. Код оцјењивања независности члана управног/надзорног одбора требају се узети у разматрање и његови породични односи, чланства у другим органима управљања у истом друштву, те односи са другим лицима која се не сматрају независним, као и друге везе, интереси и околности који би могли имати утицаја на независност тог лица.

18.6. Друштва треба да обезбиједе поштовање принципа према којем чланови управе и управног/надзорног одбора не могу имати то својство, нити бити запослени, односно прокуристи у било ком другом друштву, односно другом правном лицу исте или сродне дјелатности која би могла бити конкурентна, нити могу бити предузетници који обављају такву дјелатност.

18.7. Лица која обављају функције директора, чланова управног/надзорног одбора или одбора извршних директора у другим правним лицима (која обављају дјелатност различиту од дјелатности коју обавља друштво) дужна су о томе обавијестити друштво.

18.8. Лица која обављају функције директора, чланова управног/надзорног одбора, одбора извршних директора или чланова управе, а посједују акције у другим правним лицима дужна су о томе обавијестити друштво.

18.9. Због потенцијалног сукоба интереса исто лице не може бити директор у два одвојена, а повезана правна лица. Такође, у повезаним друштвима директор матичног друштва не може бити предсједник управног/надзорног одбора зависног друштва, а директор зависног друштва не може бити предсједник управног/надзорног одбора матичног друштва.

Стандард 19 - Накнаде чланова управног/надзорног одбора и управе

19.1. Одређивање накнада за чланове управног/надзорног одбора и управе друштва требало би бити засновано на јасним и јавно објављеним принципима и процедурама, при чему накнаде не морају бити само фиксно утврђене, већ се могу одредити различити облици стимулација у форми накнада базираних на резултатима пословања, који се одвојено објављују у финансијским извјештајима.

19.2. Код утврђивања износа накнаде треба узети у обзир успјешност пословања друштва, његове финансијске резултате, обим надлежности сваког члана управног/надзорног одбора и управе, као и функције које су им повјерене, те ниво накнада чланова управног/надзорног одбора и управе у упоредивим друштвима која послују на тржишту.

19.3. Све врсте и износи накнаде или других економских користи које чланови органа друштва имају од дру-

штва требају бити објављене надлежним органима који су бирали те појединце.

Стандард 20 - Интерна ревизија и одбор за ревизију

20.1. Послове интерне ревизије врши физичко лице које је у радном односу у друштву, уз одговарајуће квалификације дефинисане актима друштва.

20.2. Интерни ревизор друштва: контролише и извјештава одбор за ревизију о вјеродостојности и комплетности финансијских извјештаја друштва, контролише и извјештава одбор за ревизију о вјеродостојности и комплетности извјештавања акционара друштва о финансијским и другим информацијама, контролише и извјештава одбор за ревизију о уговорима склопљеним између друштва и чланова управног/надзорног одбора друштва, као и са повезаним лицима, контролише усклађеност организације и дјеловања друштва са кодексом понашања и контролише поступак рјешавања приговора акционара друштва, чланова органа друштва или других лица у вези са активностима друштва, те контролише и извјештава о другим активностима друштва у складу са планом активности и потребама друштва.

20.3. Интерни ревизор може да врши увид у сва документа друштва, проверава њихову вјеродостојност и податке који се у њима налазе, захтијева извјештаје и објашњења од управног/надзорног одбора и запослених, те прегледа стање имовине друштва.

20.4. Скупштина акционара именује одбор за ревизију, који се састоји од лица која нису у сукобу интереса са друштвом и која задовољавају критеријуме независности.

20.5. Одбор за ревизију: доноси план рада интерне ревизије, разматра извјештаје интерне ревизије и даје препоруке по извјештајима о ревизији, извјештава управни одбор о реализацији препорука по извјештајима о ревизији, извјештава скупштину акционара друштва о рачуноводству, извјештајима и финансијском пословању друштва и његових повезаних друштава, изјашњава се о приједлогу одлуке о расподјели добити коју усваја скупштина, извјештава о усклађености пословања друштва са законским и другим регулаторним захтјевима и предлаже скупштини избор независног ревизора, ако друштво има обавезу ревизије финансијских извјештаја.

20.6. Одбор за ревизију доставља посебан извјештај скупштини акционара о уговорима закљученим између друштва и повезаних лица.

20.7. Чланови одбора за ревизију треба да имају одговарајуће стручне и моралне карактеристике које обезбјеђују независност у раду попут: независности од управног/надзорног одбора, способности да расуђују објективно, разумијевања сврхе и одговорности одбора за ревизију, расположивост довољног времена да се може посветити обавезама у одбору, широка стручна знања, познавање активности друштва, довољно знања из области финансија, те рачуноводствених и ревизорских стандарда.

20.8. Предсједник одбора за ревизију треба да буде лице одговарајуће стручности и искуства у пословима рачуноводства, финансија и ревизије.

20.9. Овлашћења, дужности и надлежности одбора за ревизију треба да буду јасно прописане описом радних задатака у општим актима друштва.

20.10. Предсједник одбора за ревизију не треба да буде лице које је у периоду од најмање пет година уназад било члан управног/надзорног одбора тог друштва.

20.11. Одбор за ревизију треба се састајати у редовним интервалима, и то најмање једном мјесечно, а о својим активностима извјештава управни/надзорни одбор.

20.12. Одбор за ревизију треба да прати и анализира обим ревизије која се обавља у друштву, њене резултате, подноси извјештај са препорукама управном/надзорном одбору, након чега прати њихову реализацију, о чему такође извјештава управни/надзорни одбор.

20.13. Одбор за ревизију сарађује са именованим независним ревизором друштва и осигурава континуирану и ефикасну размјену мишљења и информација неопходних за рад одбора.

20.14. Одбор за ревизију би требао да учествује у дефинисању рачуноводствених политика и других питања из области рачуноводства.

Стандард 21 - Независни ревизор

21.1. Ревизија финансијских извјештаја треба да буде обављена у складу са професионалним и етичким принципима и стандардима, који се примјењују у Републици Српској.

21.2. Приједлог за избор независног екстерног ревизора даје одбор за ревизију.

21.3. Независни ревизор не може бити из правног лица које већ обавља консултантске услуге за друштво или у случају да више од 30% прихода ревизорска кућа остварује у пословању са тим друштвом, осим у првој години свога рада.

21.4. Прије него што се именује независни ревизор на сједници скупштине акционара, акционари требају бити информисани о томе да ли је ревизорска кућа раније већ ангажована на пословима ревизије. Друштво не би требало да именује истог ревизора на период који је дужи од пет година.

21.5. Акционари треба да буду информисани о томе да ли постоје било које околности или чињенице које могу да узрокују конфликт интереса.

21.6. Именовани независни ревизор треба да буде присутан на скупштини акционара када се разматра усвајање финансијских извјештаја.

21.7. Независни ревизор друштва треба да се обавјештава истовремено са обавјештавањем акционара друштва о одржавању скупштине акционара или одлучивању без сједнице ради учествовања у раду скупштине у складу са општим актима друштва и законом.

Стандард 22 - Интерна контрола

22.1. У циљу успостављања механизма за заштиту интереса акционара и имовине друштва, управа треба да установи и осигура функционисање адекватног и ефикасног система интерне контроле.

22.2. Лица надлежна за област интерне контроле директно одговарају управи друштва и морају бити независна и непристрасна у свом раду.

22.3. Основни задатак лица надлежних у овој области је да укажу на ризике који би евентуално могли да утичу на успјешност у пословању. Њихов рад укључује провјеру процједура ефикасног пословања друштва, као и откривање и смањење финансијских и других ризика, те спречавање остваривања незаконитих користи, а све у циљу олакшавања пословања друштва и успјешног управљања ризиком.

Стандард 23 - Односи са осталим заинтересованим странама

23.1. Потребно је подстицати активну сарадњу између друштва и осталих заинтересованих страна за рад друштва у циљу стварања благостања, радних мјеста и одрживост финансијски здравих друштава.

23.2. У односима са другим заинтересованим странама (запосленима, повјериоцима, клијентима, добављачима) друштво остварује своја права на фер принципима тржишног пословања и испуњава своје обавезе на одговоран начин, чиме се обезбјеђује дугорочан просперитет друштва и његових акционара.

23.3. Уколико остале заинтересоване стране учествују у процесу управљања, оне би требале да имају приступ релевантним, прецизним и поузданим информацијама на благовременом и редовном основу.

23.4. Остале заинтересоване стране, укључујући појединачне запослене и њихова представничка тијела, требају да имају могућност слободног изражавања својих ставова управном/надзорном одбору и управи, а да због таквог чињења њихова права не буду угрожена.

VI - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Ступањем на снагу ових стандарда престају да важе Стандарди управљања акционарским друштвима ("Службени гласник Републике Српске", број 3/06).

Друштва чијим се акцијама тргује на службеном берзанском тржишту која нису донијела свој писани кодекс обавезна су да непосредно примјењују ове стандарде. Препоручује се да и остала акционарска друштва прихвате ове стандарде и уграде их у своја општа акта.

Ови стандарди ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-CCXXXIV-2921/11
31. октобра 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности
Републике Српске,
Мр Миодраг Јандрић, с.р.

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске

На основу одредби члана 23. став 1. алинеја 5. Закона о електричној енергији (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 18. став 1. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - Пречишћени текст (“Службени гласник Републике Српске”, број 6/10), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 59/10), члана 68. став 1. и члана 70. став 1. у вези са чланом 21. став 1. Правилника о издавању дозвола (“Службени гласник Републике Српске”, број 39/10), у поступку одузимања дозволе, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 34. редовној сједници, одржаној 3. новембра 2011. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ОДУЗИМАЊУ ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ТРГОВИНЕ И СНАБДИЈЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ НА ТЕРИТОРИЈИ БиХ

1. Кориснику дозволе ЛТС д.о.о. Бања Лука одузима се Дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине и укида се Рјешење Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, број: 01-1019-10/10, од 25. марта 2010. године, којим је издата дозвола.

2. Ово рјешење је коначно, ступа на снагу даном доношења и објавиће се у “Службеном гласнику Републике Српске”, на огласној табли и интернет страници Регулаторне комисије.

Образложење

ЛТС д.о.о. Бања Лука корисник је Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: корисник дозволе) на основу Рјешења Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), број: 01-1019-10/10, од 25. марта 2010. године, које је објављено у “Службеном гласнику Републике Српске”, број 29/10.

Одредбама члана 68. став 3. Правилника о издавању дозвола (у даљем тексту: Правилник) прописани су случајеви када се кориснику дозволе може одузети дозвола. Међу овим разлозима су и разлози из тачке а. “ако корисник не поштује услове и рокове прописане дозволом”, тачке г. “ако корисник дозволе не пружа Регулаторној комисији захтијеване информације и податке у периоду важења дозволе неопходне за обављање послова из надлежности Регулаторне комисије” и тачке з. “ако корисник дозволе не плаћа уредно регулаторну накнаду”.

На основу одредби члана 23. став 1. алинеја 5. Закона о електричној енергији (у даљем тексту: Закон) и члана 68. ст. 1. и 2. Правилника, а имајући у виду наведене разлоге за одузимање дозволе из члана 68. став 3. Правилника, Регулаторна комисија је, на 32. редовној сједници, одржаној 28. септембра 2011. године, донијела Закључак о покретању поступка одузимања дозволе за обављање дјелатности

трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине предузећу ЛТС д.о.о. Бања Лука, број: Р-32-521-111/11, који је објављен у “Службеном гласнику Републике Српске”, број 105/11, од 24. октобра 2011. године, на огласној табли и интернет страници Регулаторне комисије. Закључком је утврђено да корисник дозволе и заинтересована лица могу доставити Регулаторној комисији коментаре у вези са покретањем поступка одузимања дозволе у року од осам дана од дана објављивања закључка у “Службеном гласнику Републике Српске”. У остављеном року није било поднесених коментара нити од корисника дозволе нити од заинтересованих лица.

Вршењем законом прописаних надлежности, Регулаторна комисија је установила да корисник дозволе у периоду важења ове дозволе није извршавао обавезу достављања података и информација Регулаторној комисији, прописану одредбом члана 31. став 2. и члана 107. став 1. Закона, нити је поштовао услове издате дозволе, а посебно услове Дозволе из тачке 6.1. - “Придржавање закона и прописа”, тачке 6.9 - “Финансијске обавезе корисника дозволе”, тачке 6.10. - “Извјештавање Регулаторне комисије”, тачке 6.13. - “Забрана напуштања или измјена обављања дјелатности”, тачке 6.14. - “Радни простор” и тачке 6.17. “Регулаторна накнада”.

Корисник дозволе није обављао дјелатност за коју му је издата дозвола, нити је према извјештајима Независног оператора система у Босни и Херцеговини, који су достављани Регулаторној комисији, имао трансакција у вези са обављањем дјелатности за коју је издата Дозвола. Увидом у евиденцију Регулаторне комисије утврђено је да корисник Дозволе од момента издавања Дозволе није достављао извјештаје у вези са обављањем дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, чиме је извршио повреду одредбе члана 13. Правилника о извјештавању (“Службени гласник Републике Српске”, број 70/10).

Регулаторна комисија је представнику корисника Дозволе, у складу са чланом 68. став 4. Правилника, упутила опомене, у писаној форми, због неиспуњавања наведених обавеза прописаних законом и условима дозволе, на адресу коју је корисник Дозволе навео у захтјеву за издавање дозволе. Регулаторна комисија је од стране овлашћеног достављача обавијештена да достављање није извршено. Корисник Дозволе није обавијестио Регулаторну комисију о промјени или напуштању адресе коју је пријавио као сједиште предузећа, као ни промјену броја телефона.

Имајући у виду да су се стекли услови за одузимање Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, прописани одредбом члана 68. став 3. т. а, б, г. и з. Правилника, Регулаторна комисија је на основу одредбе члана 23. став 1. алинеја 5. Закона и одредбе члана 68. ст. 1. и 2. Правилника, одлучила као у диспозитиву овог рјешења.

С обзиром да је Регулаторна комисија у овом случају располагала са довољно података на основу којих се могло утврдити чињенично стање и без посебног саслушања корисника Дозволе и извођења других доказа и да у поступку одузимања Дозволе није било поднесених коментара, овај поступак је спроведен без одржавања јавне расправе у складу са одредбом члана 70. став 2. Правилника.

Поука о правном лијеку заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици (“Службени гласник Републике Српске”, број 49/09) и одредбама чл. 5. и 15. Закона о управним споровима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема Рјешења.

Број: 01-550-4/11
3. новембра 2011. године
Требиње

Предсједник,
Миленко Чокорило, с.р.

„Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево

На основу чл. 40. и 43. Закона о гасу („Службени гласник Републике Српске“, број 86/07), а након прибављене сагласности од Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске. „Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево објављује

1. Тарифне ставове за снабдијевање тарифних купаца природним гасом у Републици Српској

Редни број	Категорија корисника	Потрошња [КМ/м ³]	Мјерно мјесто [КМ/Мјерно мјесто/мјесечно]
1.	домаћинства	0,96604	3.00

Sm³ (15⁰C; 1,01325 bar, доња топлотна моћ 34074,60 KJ/Sm³)

Одобрени тарифни став за категорију корисника домаћинства примјењује се од 3. новембра 2011. године по Рјешењу Регулаторне комисије за енергетику, број: 01-603-3/11, од 3. новембра 2011. године, а промјена тарифног става узрокована је промјеном набавне цијене природног гаса са 0,72 КМ/Sm³ на 0,85 КМ/Sm³.

Број: 06-81-2823/11
11. новембра 2011. године
Источно Сарајево

Директор,
Славо Крајишник, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у Вијећу од пет судија, у предмету број **АП 2004/08**, рјешавајући апелацију **Сеада Атића**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 59. став 2. алинеја 2, члана 61. ст. 1. и 2. и члана 64. став 2. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 60/05, 64/08 и 51/09), у саставу:

- Миодраг Симовић, председник,
- Валерија Галић, потпредседница,
- Сеада Палаврић, потпредседница,
- Мато Тадић, судија и
- Мирсад Теман, судија,

на сједници одржаној 12. октобра 2011. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја апелација Сеада Атића.

Утврђује се повреда права на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Пресуда Врховног суда Републике Српске број 118-0-Рев-06-001 127 од 23. маја 2008. године.

На основу члана 64. став 2. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине оставља се на снази Пресуда Окружног суда у Бијељини број Гж 157/04 од 15. јуна 2006. године.

Одлуку објавити у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске” и “Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине”.

Образложење

I - Увод

1. Сеад Атић (у даљем тексту: апелант) из Живиница ког заступа Златан Ц. Бектић, адвокат из Живиница, поднио је 7. јула 2008. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против Пресуде Врховног суда Републике Српске (у даљем тексту: Врховни суд) број 118-0-Рев-06-001 127 од 23. маја 2008. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 22. ст. 1. и 2. Правила Уставног суда, од Врховног суда, Окружног суда у Бијељини (у даљем тексту: Окружни суд), Основног суда у Бијељини (у даљем тексту: Основни суд) и ОЈДП “Водовод и канализација” Бијељина (у даљем тексту: тужилац) затражено је 17. јула 2008. године да доставе одговор на апелацију.

3. Одговор на апелацију Врховни суд је доставио 28. јула 2007. године, Окружни суд 28. августа 2008. године, Основни суд 25. августа 2008. године и ОЈДП “Водовод и канализација” Бијељина 30. јула 2008. године.

4. На основу члана 26. став 2. Правила Уставног суда, одговори на апелацију достављени су апеланту 5. септембра 2008. године.

III - Чињенично стање

5. Чињенице предмета које произилазе из апелантових навода и докумената који су предочени Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин.

6. Пресудом Основног суда број П-681/02 од 15. децембра 2003. године утврђено је да апеланту не припада станарско право на стану који се налази у Бијељини у улици Хајдук Станка број 10, површине 56 м² (у даљем тексту: предметни стан), те да предметни стан не може да буде предмет откупа. У образложењу пресуде Основни суд је навео да је на основу доказа који су проведени утврдио да се ради о намјенском стану тужиоца који се налази у непосредној зони заштите изворишта “Грмић”, те да апелант из тих разлога није ни могао да стекне станарско право. Суд је истакао да је Рјешењем тужиоца број 04-1879-11/82 од 22. децембра 1982. године апеланту предметни стан додијељен на употребу, без навођења клаузуле да је он обавезан да са тадашњим СИЗ-ом за стамбено-комуналну област закључи уговор о коришћењу стана. Међутим, и поред тога грешком радника СИЗ-а с апелантом је закључен уговор о коришћењу предметног стана. Даље, суд наводи да је на основу тужиоачевог рјешења о додјели стана на употребу апелант од Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске - Одсјек Бијељина, (у даљем тексту: Министарство) број 05-050-03-Р-77/99/В.Н. од 15. маја 2002. године, добио рјешење којим је потврђено да је носиоца станарског права на предметном стану и да му се предметни стан враћа у посјед. Затим, суд је истакао да је из списка предмета видљиво да је Одлуком комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица, Одсјек Бијељина број 485-100064-1/1 од 28. маја 2002. године, потврђено да је апелант 1. априла 1992. године био носиоца станарског права на предметном стану. Кад је апелант добио рјешење Министарства, тужилац је сазнао да је апелант с тадашњим СИЗ-ом закључио уговор о коришћењу стана, па је стога 6. јуна 2002. године поднио суду тужбу ради утврђења да апелант нема нити је могао да стекне станарско право на предметном стану. Такође, суд је навео да је тужилац у тужби истакао правни интерес с обзиром да се предметни стан води као његово основно средство, и навео да би тужбу суду поднио и раније да је знао да је апелант имао закључен уговор о коришћењу предметног стана. Суд је на основу листе пописа тужиоца од 30. јуна 2002. године утврдио да се предметни стан води као тужиоачево основно средство, а увидом у допис ОЈДП “Град” Бијељина од 6. фебруара 2003. године, утврдио да је радник правног претходника ОЈДП “Град” Бијељина, раније СИЗ-а за стамбено-комуналну област, погрешно протумачио ријечи у називу рјешења “на употребу” којим је апеланту додијељен предметни стан па је с апелантом закључио уговор о коришћењу стана, иако прије апеланта СИЗ за стамбено-комуналну област није имао евидентиране раније кориснике предметног стана, што је у свом исказу потврдила и свједок Ј.С., радница ОЈДП “Град” Бијељина, која је истакала да статус стана одређује давалац стана на коришћење. Чињеницу да ранији корисници станова у згради тужиоца која је изграђена 1963. године и налази се у непосредној заштити зоне изворишта “Грмић” Бијељина нису закључили уговор о коришћењу стана с тадашњим СИЗ-ом за стамбено-комуналну област, суд је утврдио увидом у уговоре о коришћењу стана од 4. јануара 1969. године, закључене са Ч.И. и М.К. у којима је у члану 16. наведено да стан има намјенску сврху. Основни суд је, на основу утврђеног чињеничног стања, оцијенио да се ради о намјенском стану који се налази у непосредној зони заштите изворишта “Грмић”, те да апелант по закону није могао да стекне станарско право на таквом стану. Основни суд је даље навео да се у конкретной ситуацији ради о апелантовој злоупотреби права, јер је поред чињенице која је

морала да му буде позната - да се ради о намјенском стану, закључујући уговор о коришћењу стана, те, користећи рјешење о додјели стана, добио одлуке од Министарства и Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица, у којима се потврђује да је он носилац станарског права на предметном стану. Основни суд је нагласио да предметни стан не спада ни у категорију станова на којима могу да се остваре права сходно одредбама Закона о престанку примјене Закона о напуштеној имовини.

7. Одлучујући о апелантовој жалби против првостепене пресуде, Окружни суд је донио Пресуду број Гж 157/04 од 15. јуна 2006. године којом је апелантову жалбу уважио и првостепену пресуду преиначио, тако да је тужичев тужбени захтјев одбио као неоснован. Тужилац је обавезан да апеланту накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 1.785 КМ, као и трошкове жалбеног поступка у износу од 400 КМ. У образложењу пресуде Окружни суд је истакао да је, сходно утврђеном чињеничном стању, став првостепеног суда супротан подацима из списка предмета и презентованим доказима. Окружни суд је навео да је одредбом члана 4. Закона о стамбеним односима (у даљем тексту: ЗСО) децидно наведено шта се не сматра станом у смислу овог закона, као и да корисници просторија-станова сходно цитираним законским одредбама стичу у њиховом коришћењу само права утврђена самоуправним споразумом, односно општим актом даваоца стана на коришћење и права утврђена уговором. Суд је даље навео да је из рјешења о додјели стана апеланту од 22. децембра 1982. године видљиво да није назначено да се ради о намјенском стану како се то тврди тужбом, те да нема никаквог ограничења у погледу коришћења предметног стана у смислу релевантних законских прописа, нити то произилази из уговора о коришћењу стана. Такође је навео да је одредбама члана 11. ст. 1. и 2. ЗСО-а прописано да се станарско право стиче даном законитог усељења у стан, те да се законитим усељењем у стан сматра усељење извршено на основу уговора о коришћењу стана закљученог на основу одговарајућег акта, или другог акта утврђеног наведеним законом који представља пуноважан основ за усељење у стан. Дакле, за стичање станарског права прописана су кумулативно два услова, и то чин фактичког усељења у стан и законитост тог усељења, па како су ова два услова испуњена у конкретном случају када је апелант у питању, произишало да је апелант стекао станарско право на предметном стану. Окружни суд је даље навео да је тужилац сходно одредбама чл. 43. до 53. ЗСО-а евентуално тужбом могао да тражи да се утврди да је апеланту престало станарско право на предметном стану уколико су испуњени услови из наведених законских прописа. Сходно ставу овог суда тужилац није доказао да се у конкретном случају ради о намјенском стану, констатујући да је без утицаја и Одлука Општине Бијељина о заштити изворишта воде за пиће "Трмић" Бијељина ("Службени гласник" Општине Бијељина број 8/02) од 4. децембра 2002. године, на коју се позвао тужилац. Окружни суд је закључио да је став првостепеног суда, као и разлози који су послужили као основ за пресуђење, супротни подацима из списка и презентираним доказима, због чега је апелантову жалбу уважио и сходно одредбама члана 229. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку (у даљем тексту: ЗПП) првостепену пресуду преиначио и тужичев тужбени захтјев као неоснован одбио.

8. Одлучујући о тужичевој ревизији против пресуде Окружног суда, Врховни суд је донио Пресуду број 118-0-Рев-06-001 127 од 23. маја 2008. године, којом је ревизију уважио и пресуду Окружног суда преиначио, тако да је апелантову жалбу одбио и Пресуду Основног суда број П-681/02 од 15. децембра 2003. године потврдио. Врховни суд је у образложењу пресуде навео да је из утврђеног чињеничног стања извео закључак да предметни стан спада у категорију станова које има у виду одредба члана 4. став 1. тачка 3. ЗСО-а. Наиме, по оцјени Врховног суда, предметни стан је намјенски јер се налази у тужичевој стамбеној згради у непосредној близини заштите изворишта воде за пиће званог "Трмић" у Бијељини који су ограђени металном и живом оградом с улазним вратима испред зграде и који су физички обезбијеђени. Суд је такође навео да је апеланту и радницима који су радили прије њега на изворишту воде за пиће предметни стан, као и други стан који се налази у стамбеној згради, додјеливан на коришћење искључиво као тужичевом раднику, који је радио на изворишту воде за пиће. Врховни суд је даље навео да се, пошто се стан налази у стамбеној згради која је у оквиру наведеног изворишта воде за пиће и у којој тужилац обавља дјелатност кроз дугогодишњи период (од изградње стамбене зграде 1963. године), сматра да је то службени-намјенски стан и онда кад то није утврђено општим актом туживоца као даваоца стана на коришћење и када у предметном рјешењу о додјели на коришћење стана апеланту и уговора о коришћењу предметног стана тако није било наведено. Врховни суд је даље навео да, сходно одредбама члана 4. ст. 2. у вези са ставом 1. ЗСО-а, на службеним, односно намјенским становима њихови корисници не стичу станарско право, него само право утврђено самоуправним споразумом, односно општим актом даваоца стана на коришћење и права утврђена у рјешењу о да-

вању на коришћење тих станова, односно уговора о њиховом коришћењу. Врховни суд је, такође, истакао да је из уговора о коришћењу предметног стана, као и другог стана у тој стамбеној згради и рјешења о давању на коришћење тих станова ранијим корисницима, видљиво да ти станови имају намјенску сврху. Врховни суд је нагласио да је предметни уговор о коришћењу стана закључен између туживоца и апеланта број 606/02 од 7. фебруара 1983. године ништаван у смислу одредби члана 103. Закона о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО) и противан принудном пропису из члана 4. ЗСО-а, јер је предметним уговором апеланту признато станарско право на предметном стану на коме по сили закона, *ex lege*, не може да се стекне станарско право. Врховни суд је закључио да је Окружни суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно примјенио материјално право када је уважио апелантову жалбу, преиначио првостепену пресуду и одбио тужичев тужбени захтјев. Имајући у виду наведено, Врховни суд је сходно одредбама члана 250. став 1. ЗПП-а тужичеву ревизију усвојио и преиначио другостепену пресуду тако што је апелантову жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

IV - Апелација

а) Наводи из апелације

9. Апелант сматра да су му оспореном одлуком Врховног суда повријеђена права из члана П/3к), е) и ф) Устава Босне и Херцеговине, као и члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију, члана 6. став 1. и чл. 8, 13. и 17. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција). Апелант сматра да је Врховни суд повриједио право на правично суђење произвољном примјеном одредаба материјалног права и оцјеном доказа, због чега је, по његовом мишљењу, тај суд на основу истог чињеничног стања које је утврдио првостепени суд, супротно закључку другостепеног суда, извео другачији правни закључак и удовољио тужичевом захтјеву. Сматра да је Врховни суд одлуку донио на основу сопственог преседана, произвољно процијенивши да му је предметни стан додијељен као намјенски и као такав био везан искључиво за вршење службене дужности. Такође, наводи да судски поступак ради утврђивања да ли је он носилац станарског права на спорном стану уопште није могао да се води будући да је правоснажним рјешењем Министарства за расељења лица и избјеглице Републике Српске - Одљење у Бијељини (у даљем тексту: Министарство) од 15. маја 2002. године, потврђено да је на спорном стану он носилац станарског права. Апелант, такође, наводи да је Врховни суд допустио ревизију у смислу члана 237. став 3. ЗПП-а, а да при томе није навео разлоге због којих је ревизију допустио. Апелант указује и на чињеницу да у Вијећу ревизијоних суда није било нити једног судије из реда народа коме он припада, и истиче да се суд ставио на страну туживоца умјесто да суди и одлучује непристрано. Апелант даље наводи да му је због наведеног повријеђено и право на мирно уживање имовине, право на дом, право на дјелотворан правни лијек, као и члан 17. Европске конвенције. На крају апелант је затражио трошкове састава апелације у износу од 720,00 КМ.

б) Одговор на апелацију

10. Врховни суд је у одговору на апелацију навео да остаје код свих разлога датих у донесеној пресуди коју апелант оспорава.

11. Окружни суд је у одговору на апелацију навео да остаје код навода изнесених у другостепеној пресуди.

12. Основни суд је у одговору на апелацију навео да је апеланту омогућено право на правичан поступак у грађанским стварима у складу с чланом П/3. Устава Босне и Херцеговине.

13. Тужилац је у свом одговору на апелацију истакао да је апелација апсолутно непрецизна, и да би требало да се упути на допуну/прецизирање. Апелантов и наводи уопште не потврђују његове тврдње да су му повријеђена уставна права, него се већином базирају на тврдњама већ изреченим у поступку. Током цијелог суђења апелант је имао право на правичан и фер поступак и била су му апсолутно загарантована права. Даље, апелант из чињенице да у вијећу суда није било судија његовог народа изводи закључак да су му у поступку била угрожена права. Такође је навео да је рјешење Министарства на које се апелант позива донесено на основу неправилног рјешења о додјели стана на употребу из 1983. године. Предметни стан се већ 50 година налази у непосредној зони заштите изворишта за пиће, у којој није могућа изградња нити уопште постојање приватних стамбених или других објеката. У згради у којој се налазио апелантов стан налазила су се два стана за раднике предузећа који су запослени на изворишту. Сви корисници станова у згради прије, за вријеме и послеје апелантовог борава, на рјешењима о додјели стана су имали клаузулу да је у питању намјенски стан. У документацији подносиоца изјашњења стан се све вријеме водио као основно средство. Једини начин на који би тужилац могао да утврди да апелант нема станарско право на овом стану је управо тужбом у судском поступку. Свако преиспитивање рјешења Министарства било би неуспјешно, јер је и само донесено на основу рјешења о додјели стана из 1983. године. У

погледу навода о прекорачењу тужбеног захтјева тужилац је истакао да у диспозитиву није одлучено о ништавности уговора о коришћењу стана, па иако је у образложењу наведено да је уговор ништаван оваквим навођењем Врховни суд не одлучује него образлаже одлуку. Оваквом апелацијом апелант није ни покушао да докаже евентуалну повреду својих права и повреду Устава БиХ, него покушава да Уставни суд постави у ситуацију да он испитује одлуке Врховног суда, што није задатак Уставног суда у правном систему БиХ, те представља злоупотребу права на подношење апелације сходно члану 16. Правила Уставног суда.

V - Релевантни прописи

14. У Закону о стамбеним односима ("Службени лист СР-БиХ", бр. 14/84, 13/89 и 36/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 19/93, 22/93 и 31/99) релевантне одредбе гласе:

Члан 4. став 1. тачка 3. и став 2.

Не сматрају се станом у смислу овог закона:

3) Станови за вршење службене дужности који се као намјенски утврде самоуправним споразумом, односно општим актом даваоца стана на коришћење (станови у зградама казнено-поправних организација, у кругу војних касарни и у другим војним објектима, на аеродромима, у жељезничким станицама, ложионицама и слично, станови за чување пруга, путева, брана, водопривредних објеката, за домаре, најдостојнике зграда-кућеназитеље надзорнике зграда, ложаче и слично, станови у школским зградама, у здравственим установама и слично);

Корисници просторија односно станова из претходног става стичу у њиховом коришћењу само права утврђена самоуправним споразумом, односно општим актом даваоца стана на коришћење и права утврђена уговором.

Члан 11.

Станарско право грађанин стиче даном законитог усељења у стан.

Законитим усељењем у стан сматра се усељење извршено на основу уговора о коришћењу стана, закљученог на основу одговарајућег акта, или другог акта утврђеног овим законом који представља пуноважан основ за усељење у стан.

Забрањени је продавати односно куповати или на други начин, супротно одредбама овог закона, преносити односно стицати станарско право.

Стицање станарског права које је у супротности с одредбама овог закона не производи никакво правно дејство.

15. У Закону о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09) релевантне одредбе гласе:

Члан 237. став 3.

Изузетно Врховни суд Републике Српске може дозволити ревизију у свим предметима, ако оцијени да би одлучивање по ревизији било од значаја за примјену права у другим случајевима.

Члан 250. став 1.

Ако ревизијски суд утврди да је материјално право погрешно примјењено, пресудом ће усвојити ревизију и преиначити оспоравану пресуду.

VI. Допустивост

16. У складу с чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини.

17. У складу с чланом 16. став 1. Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјеловни правни лијекови могући сходно закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

18. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Врховног суда број 118-0-Рев-06-001 127 од 23. маја 2008. године, против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих сходно закону. Затим, оспорену пресуду апелант је примио 30. јуна 2008. године, а апелација је поднесена 7. јула 2008. године, дакле у року од 60 дана, како је прописано чланом 16. став 1. Правила Уставног суда. На крају, апелација испуњава и услове из члана 16. ст. 2. и 4. Правила Уставног суда, јер није очигледно (*prima facie*) неоснована, нити постоји неки други формални разлог због ког апелација није допуштена.

19. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 16. ст. 1, 2. и 4. Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допустивости.

VII - Меритум

20. Апелант оспорава пресуду Врховног суда сматрајући да му је таквом пресудом повријеђено право из члана II/3к), е) и ф) Европске конвенције, те члан 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију, чл. 6, 8, 13. и 17. Европске конвенције. Разлоге због којих је дошло до повреду наведених права апелант види у произвољној примјени релевантних законских одредаба од стране Врховног суда.

Право на имовину

Члан II/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободе [...], а она обухватају:

к) Право на имовину.

Члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију у релевантном дијелу гласи:

Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примјењује такве законе које сматра потребним да би надзирала коришћење имовине у складу с општим интересом или да би обезбиједила наплату пореза или других доприноса или казни.

21. Приликом разматрања је ли дошло до повреду апелантовог права на имовину, Уставни суд најприје мора да утврди да ли је апелант титулар права која спадају у обим заштите члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију. У конкретном случају предмет спора је утврђивање да ли апелант испуњава услове за стицање станарског права.

22. С тим у вези, Уставни суд подсјећа да станарско право представља *sui generis* власничке интересе који имају одређену имовинску односно економску вриједност, сходно томе имовину, у смислу значења члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију (види Уставни суд, Одлука број У 8/99 од 5. новембра 1999. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 24/99). Појам "имовина" укључује широк обим имовинских интереса који представљају одређену економску вриједност (види Уставни суд, Одлука број У 14/00 од 4. априла 2001. године, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", број 33/01). Даље, сходно јуриспруденцији Европског суда за људска права, "посјед" који се штити може да буде само "постојећи посјед" (види Европски суд за људска права, *Van der Musselle*, пресуда од 23. новембра 1983. серија А, бр. 70, тачка 48) или барем имовина за коју апелант има "оправдано очекивање" да ће је добити (види Европски суд за људска права, *Pine Valley Developments Ltd* и други, пресуда од 29. новембра 1995. серија А, бр. 332, тачка 31).

23. Стога, Уставни суд у конкретном случају сматра да право за стицање станарског права, за које апелант тврди да му је оспорено пресудом ускраћено, представља његово легитимно очекивање да у смислу релевантних одредаба ЗСО стекне станарско право на предметном стану, те стога представља имовину у смислу значења одредаба Европске конвенције и ужива заштиту из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

24. Уставни суд подсјећа на своје раније одлуке и јуриспруденцију Европског суда за људска права којима је утврђено да члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију садржи три различита правила. Прво правило, које се налази у првој реченици првог става, јесте опште природе и изражава принцип мирног уживања у имовини. Друго правило, садржано у другој реченици истог става, одређује да лишавање имовине може да се деси под одређеним условима. Треће правило, садржано у ставу два истог члана, допушта да државе потписнице имају право, између осталог, да контролишу коришћење имовине у складу с општим интересом. Сва три наведена правила нису неповезана и у међусобној контрадикцији, а друго и треће правило односе се на одређене случајеве мијешања државе у право на мирно уживање имовине (види Европски суд за људска права, *Holy Monasteries* против Грчке, пресуда од 9. децембра 1994. године, серија А, број 301-А, страна 29, став 51).

25. Након што је утврдио да је апелант титулар права које је заштићено чланом II/3к) Устава Босне и Херцеговине и чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, Уставни суд треба да утврди да ли је дошло до мијешања у апелантову имовину те под које правило такво мијешање може да се подведе. У конкретном случају Уставни суд сматра да оспорена пресуда Врховног суда, којом се апеланту оспорава станарско право на предметном стану, несумњиво представља мијешање у апелантову имовину, а такво

мијешање може да се подведе под прво правило које изражава принцип мирног уживања имовине.

26. Уставни суд мора, као сљедеће, да испита да ли је лишавање апеланта станарског права (утврђено је да апелант не може да буде носилац станарског права на предметном стану због тога што тај стан спада у категорију намјенских или службених станова) било оправдано. То може да буде случај само ако је лишавање имовине (а) предвиђено законом, (б) у јавном интересу и (ц) у складу с принципом пропорционалности.

27. Сходно константној пракси Уставног суда и Европског суда до лишавања или ограничавања права на имовину може да дође само када је то предвиђено законом и кад се то чини у јавном, односно општем интересу. У оба случаја ради се о захватима у право на имовину појединца које држава правда остваривањем легитимних политичких или привредних, односно социјалних циљева. Овакви јавни интереси су уједно и општи, јер служе задовољавању потреба читавог друштва или пак реализацији правополитичких циљева од којих добробит имају сви чланови друштва.

28. Имајући у виду наведене принципе, Уставни суд у конкретном случају, прије свега, констатује да је у току поступка утврђено, а што је и образложено пресудом редовног суда, да тужилац никад није у току поступка предочио доказ да је самоуправним споразумом или општим актом као давалац стана на коришћење утврдио својство предметног стана као службеног у смислу одредбе става 3. члана 4. Закона о стамбеним односима. Из тих разлога предметни стан, по мишљењу другостепеног суда, није могао да се сматра службеним станом. Тужилац није током парничног поступка имао и презентовао формалну одлуку о томе да је предметни стан утврђен као службени, а што је, сходно мишљењу другостепеног суда, неопходан правни услов дефинисања карактера службеног стана. Да би неки стан био сматран службеним, па дакле тиме и изузет од откупа, неопходно је да се испуни и формални услов да управни органи даваоца стана на коришћење донесу одлуку да се неки стан проглашава службеним, како и налаже члан 4. став 3. ЗСО, што тужена није могла да докаже да је учинила. Из тих разлога, предметни стан је морао да буде третиран као стан на ком је носилац станарског права апелант, што је другостепеном пресудом и утврђено. Насупрот томе, Врховни суд је укинуо одлуку другостепеног суда сматрајући да апелант на предметном стану није могао да стекне станарско право јер предметни стан спада у категорију намјенских или службених станова, иако та чињеница није утврђена актом даваоца стана на коришћење а није ни констатована ни уговором о коришћењу предметног стана. Разлоге за то Врховни суд види у позиционираним предметног стана (налази се у кући која је ложирана у водозаштитној зони која је ограђена, укључујући и кућу с предметним станом), те пракси ранијег коришћења тога стана (ранији станари су га користили искључиво за обављање дјелатности у водозаштитној зони) итд.

29. По мишљењу Уставног суда, из одредаба члана 4. став 1. тачка 3. и став 2. истог члана Закона о стамбеним односима неспорно произилази обавеза за даваоца стана на коришћење да службени стан мора да се посебним актом, односно одлуком, прогласи за службени стан уколико се жели да такав стан има третман намјенског или службеног стана у смислу цитираних одредби Закона о стамбеним односима. Дакле, услов без ког се не може или *conditio sine qua non* да би стан могао да има статус намјенског или службеног стана, у смислу одредаба Закона о стамбеним односима, је да такав стан буде посебним актом или одлуком даваоца стана на коришћење проглашен за намјенски или службени стан. Уставни суд подсјећа да је у поступцима пред редовним судовима неспорно утврђено да тужилац није могао да презентује акт којим је предметни стан проглашен за службени стан. По мишљењу Уставног суда, из наведеног произилази да тужилац није доказао да је предметни стан намјенски у смислу Закона о стамбеним односима. Стога, Уставни суд сматра да је Врховни суд произвољно примјенио одредбе члана 4. став 1. тачка 3. и став 2. истог члана Закона о стамбеним односима, јер је занемарно изричито законску обавезу да давалац стана на коришћење мора да донесе одлуку или неки други акт којим се одређени стан проглашава за намјенски или службени. Иако је ствар тумачења и примјене законских одредаба, у принципу, ствар редовних судова, Уставни суд сматра да, у конкретном случају, Врховни суд не може својим тумачењем да иде преко нечега што закон изричито прописује (обавеза за даваоца стана на коришћење да службени стан мора посебним актом односно одлуком да прогласи за службени стан). Сем тога, за наведени став Врховног суда, сходно коме није препрека да се стан сматра намјенским или службеним иако као такав није проглашен одлуком или актом даваоца стана на коришћење, Уставни суд не може да нађе упориште у било којим другим одредбама Закона о стамбеним односима.

30. У вези с наведеним, а имајући у виду ранију праксу у сличним случајевима, Уставни суд подсјећа на своју Одлуку број АП

1255/06 од 3. априла 2008. године објављену у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", број 44/08 у којој је, расправљајући о питању да ли је предметни стан могао да буде предмет откупа, расправљао и о правном питању категорије намјенских станова (члан 4. став 3. ЗСО), тзв. "службених станова" који се не сматрају станом у смислу релевантних одредби ЗСО. У тој одлуци Уставни суд је закључио: У конкретном случају, Кантонални и Врховни суд су произвољно примјенили одредбе члана 4. став 3. ЗСО којим је прописано, између осталог, да службени стан мора посебним актом односно одлуком прогласити за службени стан давалац стана на коришћење, што је, дакле, *conditio sine qua non* да би стан могао имати такав статус. У наведеној одлуци Уставни суд је, такође, утврдио да је оспореним пресудама Кантоналног и Врховног суда, којима се апеланту оспорава право на откуп стана за који је утврђено да није службени, упркос чињеници да тај стан давалац стана није прогласио одлуком или актом као службени, повријеђено апелантово право на имовину, из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

31. Уставни суд је образложио зашто је у конкретном случају Врховни суд произвољно примјенио одредбе члана 4. став 1. тачка 3. и став 2. истог члана Закона о стамбеним односима. По мишљењу Уставног суда неспорно је да је таква произвољна примјена довела до арбитрарне одлуке којом се крше апелантова уставна права, јер се коначно утврђује да апелант не може да има статус носиоца станарског права на предметном стану. Стога, Уставни суд закључује да је повријеђено апелантово право на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

32. Уставни суд је оставио на снази пресуду Округног суда, с обзиром да задовољава критеријуме члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

Остали наводи

33. Имајући у виду закључке у погледу кршења права из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, Уставни суд сматра да није неопходно да разматра наводе из апелације у вези с кршењем права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине као и члана 6. став 1. Европске конвенције у односу на произвољну примјену материјалног права, јер се ради о суштински истим наводима који су образложени у дијелу одлуке који се односи на апелантово право на имовину. Затим, Уставни суд сматра да није сврсисходно да разматра наводе из апелације о кршењу права на правично суђење који се тичу непристранисти суда, и допуштености ревизије, с обзиром на закључке Уставног суда у вези с чланом II/3к) Устава Босне и Херцеговине и чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, као и с обзиром на изреку ове одлуке којом је укинута пресуда Врховног суда јер се наводи о пристранисти суда и допуштености ревизије односе управо на пресуду Врховног суда.

34. Уставни суд, такође, сматра да није потребно да посебно разматра наводе из апелације у вези с кршењем права на поштовање дома, из члана II/3ф) Устава Босне и Херцеговине и члана 8. Европске конвенције, као и права на дјелотворан правни лијек из члана 13. Европске конвенције и права из члана 17. Европске конвенције с обзиром да су и ови наводи суштински исти (произвољна примјена материјалног права) као и наводи које је Уставни суд образложио у дијелу одлуке који се односи на апелантово право на имовину.

35. Даље, апелант је затражио трошкове за састав апелације у износу од 720,00 КМ. У вези с овим апелантовим захтјевом Уставни суд подсјећа на то да, сходно Правилима Уставног суда, није прописано да апеланти имају право на трошкове састава апелације, из чега произилази закључак да те трошкове носе искључиво апеланти.

VIII - Закључак

36. Уставни суд закључује да је оспореном одлуком Врховног суда, којом је утврђено да апеланту не припада станарско право на предметном стану, те да стан за који је утврђено да није службени не може да буде предмет откупа, повријеђено апелантово право на имовину, јер је судска одлука којом је то право оспорено донесена произвољном примјеном материјалног права, с обзиром да органи даваоца стана на коришћење нису никад донијели формалну одлуку да се стан прогласи службеним, у складу с чланом 4. став 3. Закона о стамбеним односима.

37. На основу члана 61. ст. 1. и 2. и члана 64. став 2. Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

38. Сходно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Др Миодраг Симовић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
2042	Закон о занатско-предузетничкој дјелатности 1
2043	Закон о Фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске 9
2044	Закон о измјенама и допунама Закона о државним службеницима 13
2045	Закон о измјенама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција Републике Српске 16
2046	Закон о измјени и допуни Закона о запошљавању страних држављана и лица без држављанства . .17
2047	Закон о измјенама и допунама Закона о садном материјалу 18
2048	Закон о измјенама и допунама Закона о превозу опасних материја 19
2049	Закључак број: 01-1799/11 21
2050	Закључак број: 01-1800/11 22
2051	Закључак број: 01-1801/11 22
2052	Закључак број: 01-1802/11 22
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
2053	Одлука о заштити Споменика природе "Пећина Орловача" 22
2054	Одлука о усклађивању акта о оснивању Јавне установе Средњошколски центар "Лазар Ђукић" Рибник 24
2055	Одлука о давању сагласности Министарству управе и локалне самоуправе на План утрошка средстава - финансирање Шестог круга Бикон шеме, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године 24
2056	Одлука о давању сагласности Министарству управе и локалне самоуправе на План утрошка средстава - текући грантови фондацијама и удружењима грађана, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године 25
2057	Одлука о давању сагласности Министарству управе и локалне самоуправе на План утрошка средстава - текући грант Друштву чланова Матице српске у Републици Српској, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године 25
2058	Одлука о давању сагласности Министарству управе и локалне самоуправе на План утрошка средстава - текући грантови Каритасу у Републици Српској, за период 1. јануар - 30. новембар 2011. године 25
2059	Одлука о давању сагласности на План утрошка средстава, број: 04/1-012-2-2565/11 26
2060	Одлука о давању сагласности на План утрошка средстава, број: 04/1-012-2-2510/11 26
2061	Одлука о прихватању Посебног споразума за трећу конверзију дуга Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске према СР Њемачкој, чланици Париског клуба повјерилаца 26
2062	Одлука о преносу права управљања и располагања на непокретности, број: 04/1-012-2-2582/11 27
2063	Одлука о утврђивању критеријума за избор и именовање чланова Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж 27
2064	Одлука о расписивању Јавног конкурса за избор и именовање чланова Надзорног одбора Акционарског друштва за угоститељство и туризам "Терме-Озрен" Петрово - Какмуж 28
2065	Одлука о утврђивању стандарда и критеријума за избор и именовање директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске 28
2066	Одлука о расписивању Јавног конкурса за избор и именовање директора Јавне установе Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске 29
2067	Рјешење број: 04/1-012-2-2617/11 29
2068	Рјешење број: 04/1-012-2-2618/11 29
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ТУРИЗМА	
2069	Правилник о садржају и облику књиге утисака туристичких субјеката 30
МИНИСТАРСТВО УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	
2070	Упутство о допуни Упутства о спровођењу канцеларијског пословања републичких органа управе 31
ФОНД ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
	Одлука о допуни Одлуке о начину финансирања здравствених услуга у болничком сектору Републике Српске у 2011. години 31
	Правилник о измјени Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту 32
КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
	Стандарди корпоративног управљања 32
РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
	Рјешење о одузимању Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ, број: 01-550-4/11 42
"САРАЈЕВО-ГАС" АД ИСТОЧНО САРАЈЕВО	
	Тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца природним гасом у Републици Српској . .43
УСТАВНИ СУД БиХ	
	Одлука о допустивости и меритуму, број: АП 2004/08 43

Наручилац:
(назив, адреса, телефон)

Матични број _____; ПДВ обвезник: ДА НЕ
ИБ (УИО) _____
Жиро рачун _____
е-mail адреса _____; Претп. бр. _____

Добављач:

ЈУ СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Вељка Млађеновића бб, Бања Лука
ЛИБ 4400929270005; ИБ (УИО) 400929270005
жиро рачуни: 551-001-00029639-61, 562-099-00004292-34,
567-162-10000010-81, 571-010-00001043-39;

НАРУЏБЕНИЦА број _____

Овим неопозиво наручујемо:

1. **Штампано издање** "Службеног гласника Републике Српске" за 2012. годину на језику:

а) српског народа _____ примјерака; б) хрватског народа _____ примјерака; в) бошњачког народа _____ примјерака.

Цијена годишње претплате износи 351,00 КМ са урачунатим ПДВ-ом и поштарином са роком уплате 31.01.2012. године.

2. **Интернет издање** "Службеног гласника Републике Српске" за 2012. годину _____ претплатничких лиценци.

3. **Архива Службеног гласника Републике Српске – интернет издање** за 2012. годину _____ претплатничких лиценци.

М.п. и потпис

У _____ 20__ године

ЦЈЕНОВНИК

Преглед цијена за претплату на интернет издање „Службеног гласника Републике Српске“ према врсти претплате и броју лиценци, са ПДВ-ом:

Број лиценци	Нису претплатници на штампано издање		Повлаштена цијена за претплатнике на штампано издање	
	Цијена појединачне лиценце	укупна цијена	Цијена појединачне лиценце	укупна цијена
1	290 КМ	290 КМ	150 КМ	150 КМ
2	175 КМ	350 КМ	130 КМ	260 КМ
3	150 КМ	450 КМ	110 КМ	330 КМ
4	130 КМ	520 КМ	100 КМ	400 КМ
5	120 КМ	600 КМ	90 КМ	450 КМ
6	115 КМ	690 КМ	85 КМ	510 КМ
7	110 КМ	770 КМ	80 КМ	560 КМ
8	105 КМ	840 КМ	75 КМ	600 КМ
9	100 КМ	900 КМ	70 КМ	630 КМ
10	95 КМ	950 КМ	65 КМ	650 КМ
11-15	90 КМ	90 КМ по лиценци	60 КМ	60 КМ по лиц.
16-20	85 КМ	85 КМ по лиценци	55 КМ	55 КМ по лиц.
преко 20	80 КМ	80 КМ по лиценци	50 КМ	50 КМ по лиц.

*Напомена: Код повлаштене лиценце за кориснике штампаног издања: једно штампано издање - једна лиценца. Примјер: Претплатник за пет (5) примјерака штампаног издања може добити (5) пет повлашћених лиценци. Ако тражи више од пет (5), прелази се у цијене лиценци за претплатнике који нису претплаћени на штампано издање за количину преко (5) пет лиценци.

Годишња претплата на архиву која обухвата све бројеве објављене од 1992. године са укљученим ПДВ-ом износи:

Број лиценци	Цијена појединачне лиценце	Укупна цијена
1	120,00 КМ	120,00 КМ
2	90,00 КМ	180,00 КМ
3	80,00 КМ	240,00 КМ
4	70,00 КМ	280,00 КМ
5 и више лиценци	60,00 КМ	60,00 КМ по лиценци

- Претплата на архиву за оне који су претплаћени на текућу годину (штампано или електронско издање) је са 50% попушта у односу на цијене из претходног става.

Оснивач: Влада Републике Српске. Издавач: Јавна установа Службени гласник Републике Српске, Бања Лука, поштански фах 88. Жиро-рачуни: 555-007-00001332-44 код Нове банке а.д. Бања Лука, 562-099-00004292-34 код НЛБ Развојне банке а.д. Бања Лука, 567-162-10000010-81 код Volksbank а.д. Бања Лука, 551-001-00029639-61 код UniCredit Bank а.д. Бања Лука, 571-010-00001043-39 код Комерцијалне банке а.д. Бања Лука и 552-030-00026976-18 код Нуро-Алпе-Адрија Банк а.д. Бања Лука. Директор и главни и одговорни уредник Проко Драгосављевић. Уредник Вишња Бајић-Прерадовић. Технички уредник Горан Зеленбаба. Телефон: (051) 456-330, факс (051) 456-331, 456-341 и 456-349, редакција: (051) 456-357, рачуноводство: (051) 456-337, претплата: (051) 456-339. Интернет: (051) 456-346, <http://www.slglasnik.org>, e-mail: slglasnikrs@blic.net Рјешењем Министарства информација Републике Српске број 01-411/93 лист је уписан у регистар јавних гласила под бројем 37. Штампана ЈУ Службени гласник Републике Српске Бања Лука.